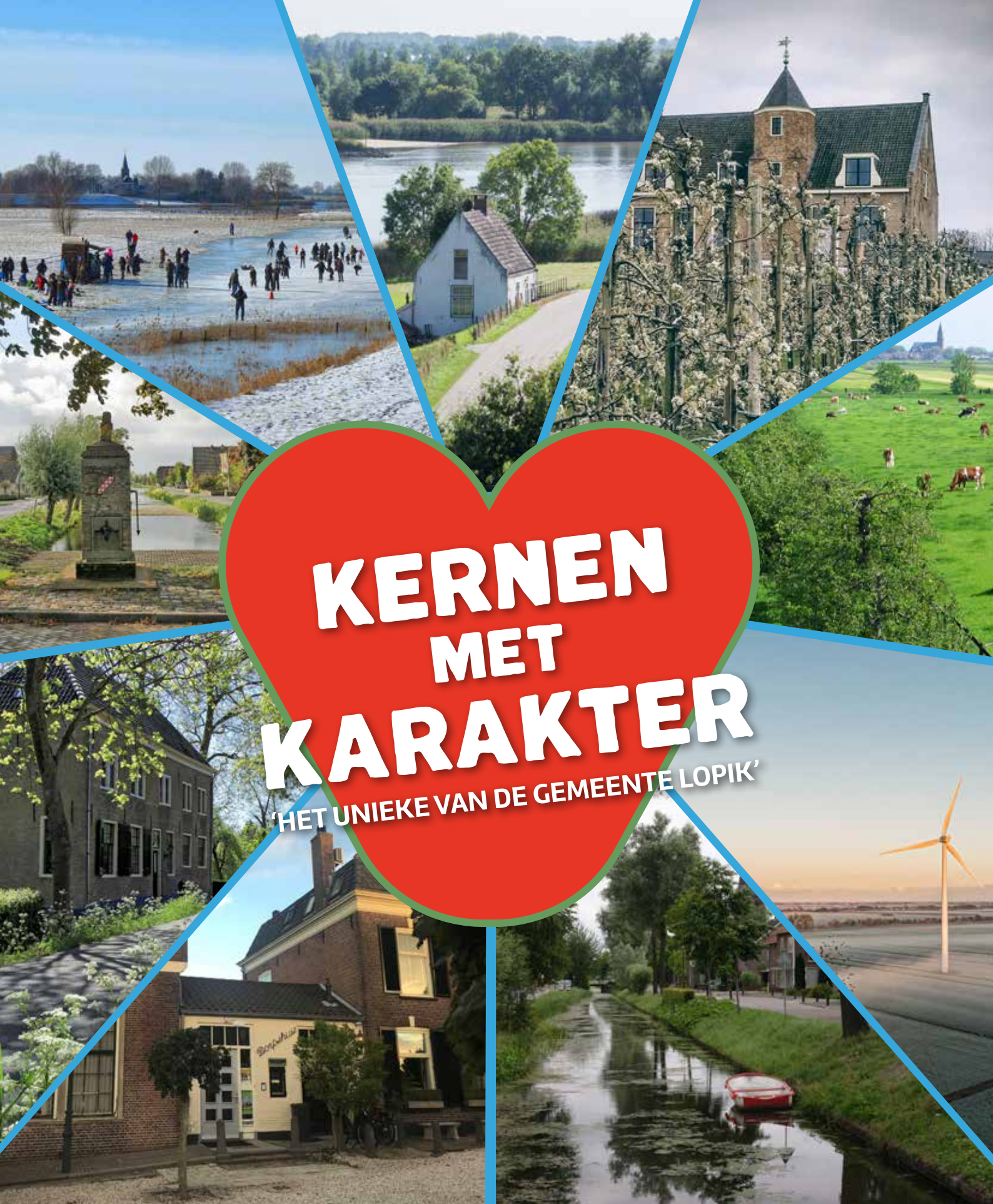

KERNEN MET KARAKTER

'HET UNIEKE VAN DE GEMEENTE LOPIK'

Voorwoord

Beste inwoners van de gemeente Lopik,

Met trots presenteren wij u het magazine 'Kernen met karakter, het unieke van de gemeente Lopik'. Een magazine ontstaan door de uitkomsten van het traject 'Waardevol Lopik'. De noemer waaronder de gemeente, maar ook de gemeenschap, nadenkt over de toekomst.

Dit magazine laat zien wie we zijn en wat de gemeente Lopik uniek maakt. En wat de mensen die hier wonen en werken van waarde vinden, nu en in de toekomst! Om dat te achterhalen is er zoveel als mogelijk contact gezocht met inwoners (jong en oud), ondernemers, maatschappelijke partners en verenigingen.

Onze levens zijn doorweven met verhalen. Verhalen in, van en over onze dorpen en haar bewoners. En dus zijn we op zoek gegaan naar de verhalen die van betekenis zijn voor onze dorpen. Want verhalen zijn er ook om (door)verteld te worden! U leest er meer over in dit magazine.

Door de inspanning van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is het gelukt inzicht te krijgen in die belangrijke dingen die onze identiteit vormen; het karakter van de kernen en de gemeenschap. In dit magazine worden meerdere perspectieven gepresenteerd. Dat van de dorpen, maar bijvoorbeeld ook dat van ondernemers en jongeren.

Ik ben erg enthousiast over wat er wordt gedeeld. Enerzijds is het verrassend, anderzijds ook herkenbaar. Het wordt opnieuw duidelijk dat de inwoners van onze mooie dorpen bijzonder gastvrij zijn, van hun omgeving houden en deze ook leefbaar willen houden. Het valt ook op dat er ontzettend veel door gedreven, gemotiveerde vrijwilligers wordt georganiseerd.

Ik wil iedereen heel hartelijk bedanken voor de inzet en de betrokkenheid in de afgelopen maanden. Ik ben trots op onze negen dorpen en haar inwoners. Ieder dorp met een uniek en eigen karakter, een eigen verleden en een eigen beeld van de toekomst. Naast alle verschillen zijn er ook veel dingen die de kernen met elkaar verbinden. En dat is 'Waardevol Lopik!'

Met waardevolle groet,

Burgemeester Laurens de Graaf

- 05 | Deze **stappen zijn gezet**
- 06 | Woestenij in de polder
- 08 | **Trotse inwoners** van het dorp Benschop
- 10 | Het verhaal van Klein Scheveningen in Lopikerkapel
- 11 | Dorpenspel als **actie van verzet**
- 12 | Teken het allermooiste in jouw dorp
- 14 | Het sociale gezicht van Lopik
- 16 | Lopik voelt **als thuiskomen**
- 18 | Polderdorp van de Lopikerwaard: Cabauw
- 20 | Grappen en grollen met **Kubus Cabauw**
- 22 | Ambassadeurs van het gebied
- 23 | Het Zendstation: **als muizen** in de val
- 24 | Inslag in de gastank
- 25 | Neergeschoten vliegtuig in Jaarsveld
- 26 | Dorpskern met oudste bewonings-geschiedenis: Jaarsveld
- 28 | **Wees trots en zuinig** op de ondernemers
- 30 | De grootste kern in de gemeente: Lopik
- 32 | Het **goud van Lopik**
- 33 | Bijzondere straatnamen / Natuur, vriendschap, thuis en een koe..
- 34 | Jong zijn in de gemeente Lopik
- 36 | **Burgemeester** van de kinderen

- 38 | Het dorp Lopikerkapel
- 40 | De Holle Brug van Lopikerkapel
- 41 | De Middelste Molen van Cabauw
- 42 | **Je leven lang** in Lopik
- 44 | Ondernemen in Lopik
- 46 | Lopik heeft **power**
- 48 | Van Pulsbruch naar Polsbroek
- 50 | Blick op de toekomst: ontwikkeling van de watertoren
- 51 | De voetbalverenigingen
- 56 | **Eigen mentaliteit en cultuur** in Polsbroekerdam
- 58 | Polsstokverspringen: sport van Lopikerwaard
- 60 | Het gemeentebestuur **door de jaren heen**
- 62 | We maken mensen bewust van hun **eigen historie en cultuur**
- 64 | Het rijke Uitweg
- 66 | De laatste dijkdoorbraak van 1751
- 67 | Het fiets- en voetveer 'De Overkant'
- 68 | **Kenmerkend aan** het plaatsje: Willige Langerak
- 70 | Natuur in Lopik

Colofon

Dit magazine is gemaakt door **Kontakt Mediapartners** en de gemeente **Lopik**.

- Redactie:** Gemeente Lopik: Femmy Jonker, Laura Overhorst, Heleen Vogel, Juliette Zuidervliet, Marco Hooijman
- Foto's van:** Jan Baggelaar, Mariëlle Verburg, Roald Mulder, K. Achterberg, A. Rijnveld, N. Hoogstraten, Leo Bennis, Carla Brokking, P. de Jong, Joke van Vliet, Marco Buitelaar, W. van Vreeswijk, Henk Top, Dorpsvereniging Polsbroek, A. den Bakker, Th. Sluis, E. van 't Hart, Margot van Dijk, Pixabay.
- Vormgeving:** Studio Kontakt Mediapartners Yara den Houdijker
- Drukwerk:** De Groot - grootgedrukt.nl

T: 14 0348 **E:** waardevol@lopi.nl **W:** waardevollopi.nl

© De inhoud van dit magazine valt onder het auteursrecht van de gemeente Lopik. Het overnemen, verveelvoudigen en/of openbaar maken, anders dan voor eigen niet-commercieel gebruik, is zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van gemeente Lopik niet toegestaan.

Medewerking en bijdrages van:

Stichting kunst en cultuur Lopik, Ton van Beek, Leo Bennis, Miriam Boere, Johan Boonstra, Ruud Borst, Carla Brokking, Gert van Bruchem, Niek de Bruijn, Coen van Hulst, Ad van

Kats, Jan-Barend Kramer, Cobie van Lent-Schwarze, Andries Nellestijn, Theo Sangers, Arie Schep, Peter Schep, Diény Scheffer, Erik Stoop, Hennie Beenen, Ben van den IJssel, Dick Nederend, Corrinne Dubbelman, Jan Peter van Zoelen, Barend Meerkkerk, Wendela Verstoep, Ton Goedemans, Maaïke Littel, Auke de Wit, Jesra Blom, Angela de Jong, Melanie de Jong, Roald Mulder, Ruben van Wijk en Ad de Bruin.

Informatie gebruikt van de volgende websites en uit de volgende boeken:

- ♥ <https://www.kunstencultuurlopi.nl/open-monumentendag/>
- ♥ <http://www.lopiknatuurlek.nl/>
- ♥ <https://www.plaatsengids.nl/lopikerwaard>
- ♥ <https://www.waarstaatjegemeente.nl/>
- ♥ Herstel en perspectief in tijden van transitie, Platform31
- ♥ <https://rhcrjnstreek.nl/>
- ♥ Lopikerwaard in oorlogstijd deel 1 en 2, Stichting Jaarsveld Oorlogs Gedenkteken
- ♥ VVC gaat nooit verloren

Dit magazine is met de grootste zorg en zorgvuldigheid samengesteld, toch is het mogelijk dat informatie onvolledig of onjuist is.

Auke de Wit, Jesra Blom en de zussen Angela en Melanie de Jong zijn in oktober, november en december 2021 de straat op gegaan. Wat vinden inwoners belangrijk, nu en in de toekomst?

Auke en Jesra trapt af met een bezoek aan het Feestweekend in Lopik. Melanie en Angela bezochten de Jaarmarkt in Lopik en daarna Benschop en Polsbroek. In de serie 'Lopik door' bezochten Auke en Jesra diverse kernen van de gemeente Lopik. Daar spraken ze met verschillende inwoners over verschillende onderwerpen. Ze hebben met inwoners gesproken in Willige Langerak, Lopikerkapel, Uitweg, Cabauw, Jaarsveld en Polsbroekerdam. Benieuwd naar deze straatinterviews? Scan de QR-code en bekijk de filmpjes.

Heb jij de Razende Reporters gezien?

Deze stappen zijn gezet

Dit magazine laat zien wat de gemeente Lopik uniek maakt, en wat de mensen die hier wonen en werken van waarde vinden, nu en in de toekomst! Om dit te achterhalen, is er zoveel als mogelijk contact gezocht met deze mensen.

Op zoek naar ambassadeurs

In de zomer van 2021 is gestart met een oproep in Het Kontakt. Die oproep was gericht op het vinden van ambassadeurs. Inwoners die ambassadeur zijn van het gebied en adviseur zijn van het project. Meerdere inwoners toonden hun betrokkenheid en zaten 8 september jl. met elkaar om tafel voor een eerste aftrap. Hoe dat verder liep, leest u verderop in dit magazine.

De vragenlijst volgde

In september werd een enquête gehouden onder inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Daarin stonden vragen over wat belangrijk is, nu en in de toekomst. De aankondiging vond plaats in Het Kontakt en via een speciale ansichtkaart. De enquête is ingevuld door 720 mensen, waarvan 242 wel vaker bevestigd willen worden via een burger-panel. Dus als u leest dat inwoners een rapportcijfer hebben gegeven, dan hebben ze dat hier aangegeven.

Een goed gesprek is ook gevoerd

In elke kern zijn in oktober zogenaamde dorpsgesprekken gevoerd. Ongeveer 300 mensen zijn gekomen en hebben mee-gepraat over wat hun dorp uniek maakt en hoe ze de toekomst voor zich zien. Aparte gesprekken zijn gevoerd met ondernemers en maatschappelijke partners. Ook is een aantal interviews gehouden ter verdieping. Die leest u terug in dit magazine. Om ervoor te zorgen dat we zoveel mogelijk mensen bereiken, zijn de razende reporters de dorpen ingetrokken die willekeurige mensen hebben

bevestigd.

De jeugd heeft de toekomst

Er is stevig ingezet op het bereiken van kinderen en jongeren tot ongeveer 25 jaar. Allereerst was er de tekenwedstrijd op de basisscholen, waarvan de winnaar (Lotte Roodenburg) de allereerste Kinderburgemeester van Lopik is geworden. Ook zijn alle middelbare scholen in de omgeving bezocht, zijn jongeren bezocht op de kermis en is een bezoek gebracht aan sportverenigingen (karate-, badminton- en voetbalverenigingen). Hiernaast is een gesprek gevoerd tijdens de zaalvoetbal-activiteit die georganiseerd wordt door de jongerenwerker. Ook zijn activiteiten georganiseerd zoals het schminken van jonge kinderen en er is een lasergame activiteit georganiseerd waar zo'n 70 jongeren in de leeftijd tussen de 12 en 16 jaar aan deel hebben genomen. Gedurende het wachten was er tijd voor wat vragen. In totaal zijn ongeveer 220 kinderen en jongeren bereikt.

Verhalen verbinden

Verhalen zijn al jaar en dag een manier om de identiteit en belangrijke waarden over te brengen. Daarom is er gezocht naar de verhalen die van betekenis zijn voor de dorpen in de gemeente Lopik. U leest ook deze verhalen in het magazine.

Het levert inzicht op in de identiteit van de gemeenschap en de kernen

Met dank aan de betrokkenheid van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is het gelukt inzicht te geven in de identiteit van

de gemeenschap en van de dorpen.

In dit magazine worden meerdere perspectieven gepresenteerd. Dat van de inwoners, maar bijvoorbeeld ook dat van ondernemers en jongeren. Alle gedeelde informatie is hiervoor benut en samengevat.

Hier vindt u de overwegingen

Alle informatie maakte het ook mogelijk om aan te geven wat inwoners van waarde vinden nu en in de toekomst en wat dit betekent voor de gemeente in de toekomst. Ook heeft het proces geleid tot diverse overwegingen die gebruikt kunnen worden bij de verdere verkenning voor een fusie. Die zijn opgenomen in het raadsvoorstel "Resultaat project Waardevol Lopik", dat voor de raadsvergadering van 1 februari 2022 geagendeerd staat. ♥

In het kort

In maart 2021 besloot de meerderheid van de gemeenteraad van Lopik dat de gemeente niet langer zelfstandig verder kan. De oplossing wordt gezien in een fusie met andere gemeenten. Dit wordt overgelaten aan het nieuwe gemeentebestuur (na de verkiezingen van 2022). De raad wil wel dat de gemeente bij formele gesprekken met buurgemeenten goed beslagen ten ijs komt. En dat houdt in dat je weet wat je waard bent en wat je nodig hebt naar de toekomst.

Woestenij in de polder

De gemeente Lopik ligt middenin het open weidegebied van de Lopikerwaard. Kenmerkend zijn de weidse polders onder grote wolkenluchten, in een vast ritme doorsneden door sloten. De bevolking woont langs lange gevarieerde bewoningslinten en in een aantal compacte kernen. De open ruimte en prachtige groene omgeving worden door de inwoners zeer gewaardeerd.

Eerst was er enkel moerasland

Deze streek tussen de rivieren Lek, IJssel en Vlist werd naar de middeleeuwse rivier de Lobeke, de Lopikerwaard genoemd. De woestenij van ondoordringbare moeraslanden, begroeid met riet, struiken en bomen, was niet geschikt voor bewoning en landbouw. Om dit toch voor elkaar te krijgen, werden in de 11e en 12e eeuw grote cope-ontginningen uitgevoerd. Daarvoor

waren eerst de rivieren (min of meer) bedijkt, zodat het water geen vrij spel meer had.

Een cope (koop)-overeenkomst gaf de uitvoerder het recht om het gebied te ontginnen

De aangewezen gebieden werden in lange smalle kavels met een vaste maat uitgegeven. Deze kavels waren ongeveer 115 meter breed, 1250 meter lang en 1,4

hectare groot. Tussen de kavels werden sloten gegraven om het water af te voeren naar de ontginningsas (de centrale waterafvoer). Hiervoor diende het veenriviertje de Lobeke, dat via de gegraven Graafstroom aangesloten was op de Enge IJssel. In Benschop en Polsbroek was geen bestaande rivier en moest de ontginningsas helemaal gegraven worden; dit waren de Benschopper en Polsbroekse voorwetering.

Bemaling bleek een blijvend aandachtspunt

Het buiten houden van de rivier- overstromingen en ontwateren van de veenmoerassen was niet voldoende. Juist door de ontwatering begon de grond in te klinken en te oxideren, met een voortschrijdende maaiveldaling als gevolg. Langzaam zakte het grondniveau onder het rivierpeil en werd een natuurlijke uitstroom steeds moeilijker. Nieuwe weteringen, die parallel aan de ontginningsbasis werden gegraven, moesten het water af gaan voeren naar boezems. Hierin werd het water bij hoog water tijdelijk opgeslagen, totdat het waterniveau in de hoofdriever weer daalde en het hierin kon afstromen. Omstreeks het jaar 1450 ging men in de Lopikerwaard over op windbemaling. In 1454 werd de eerste wipwatermolen in bedrijf gesteld in Cabauw. Hiermee bleek het niet opgelost. In de herfst, winter en het voorjaar was er zeer vaak wateroverlast. Er werd gezocht naar nieuwe oplossingen. Hierbij konden ook krachtigere energiebronnen worden gebruikt. Rond 1870 werd daarom overgegaan op stoomgemalen.

Een grote kans voor wie zich vestigde

Ontginnen betekende voor de pioniers heel hard en zwaar werk, maar ook grote kansen. Ze konden zich opwerken van een horige tot een vrije (pacht)boer. Zij vestigden zich op de 'koppen' van de nog te ontginnen kavels, langs de ontginningsas. Zo ontstond een lang lint met her en der een woning. Deze eerste bebouwing bestond uit plaggenhutachtige huisjes, gemaakt van hout, riet en biezen. In de 15e eeuw werden stenen boerderijen gebouwd.

Ontwikkelingen in de landbouw

De bodemsamenstelling en waterhuishouding bepaalden het gebruik van de gronden. In eerste instantie lag de nadruk op akkerbouw, waarbij er vee gehouden werd voor de mestproductie. Lange tijd was hennep een belangrijk product. Dit werd verbouwd op de akkers vlak achter

de boerderij en werd gebruikt voor de touw- en zeilproductie. Ook fruitteelt was een belangrijke inkomstenbron. Op de erg natte delen was alleen griendteelt mogelijk. Door de inklinking van het veen en stijging van het grondwater werd het veen te nat en waren de landerijen alleen nog geschikt als grasland met veeteelt.

De producten werden verkocht op de markten in de regionale steden. In de 18de eeuw nam de vraag naar zuivelproducten toe en werd de rundveestapel steeds verder uitgebreid. De melkveehouderij werd en is tot op heden veruit de belangrijkste vorm van grondgebruik in deze regio. De 'stedelijke' handelsrelaties beïnvloedden de plattelandscultuur steeds meer. Dit werd versterkt toen de krant, radio en de televisie kwamen. Ook werd het land ontsloten door de aanleg van nieuwe wegen. In de Lopikerwaard was dit het geval door de aanleg van twee provinciale wegen in de jaren vijftig.

Ontwikkeling lintbebouwingen

In de linten langs de hoofdwatergangen stonden in eerste instantie alleen boerderijen. De dorpen waren concentraties in het lint bij een kerk of kapel met pastorie. Daar vond je de herberg, bakker, kruidenier en manufacturenzaak. Ook vestigden zich ambachtslieden zoals een smid, timmerman en manden- of teenbewerkers tussen de boerderijen. Kruispunten van land- en waterwegen, laad- en losplaatsen bij dammen,

bruggen, of overtoeren, waren goede plekken voor een café, herberg en winkels voor de reizigers en vervoerders. Zo ontstonden bijvoorbeeld Polsbroekerdam en Uitweg. Op deze manier werden de linten steeds dichter aaneengeregend tot een levendige verzameling van gebouwen en functies.

De modernisering ging verder en het aangezicht van de polder veranderde. Door de mechanisering moest een deel van de beroepsbevolking zich richten op andere beroepen. De smederij werd een constructiewerkplaats. De beurtschipper internationaal vrachtovervoerder. Ook het boerenbedrijf verandert. Aan het eind van de jaren zestig doet in de Lopikerwaard ook de ligboxenstal zijn intrede. Bedrijfsgebouwen worden aangepast, bulksilo's verschijnen evenals uitgestrekte loodsen.

Groei dorpskernen

Al langere tijd trekken steeds meer mensen uit de stad naar het dorp. Dit leidt tot een verdichting van de lintbebouwing. Vooral de dorpskernen van Benschop en Lopik zijn sterk uitgebreid. Ook het beleid van provincie en gemeenten om de vestiging van nieuwe bedrijven te bevorderen, heeft de komst van veel nieuwe Lopikerwaardbewoners met zich meegebracht. Als gevolg van bovengenoemde factoren is de Lopikerwaard in de afgelopen vijftig jaar meer veranderd dan in de honderden jaren die daaraan vooraf zijn gegaan. ♥

Trotse inwoners

van het dorp

Benschop

‘I LOVE Benschop’ pronkte op één van de posters bij het dorpsgesprek en op de inleverzuil van de tekenwedstrijd bij de Plus in Benschop. Het dorp kent meer dan 3500 trotse inwoners.

Dit is de geschiedenis van Benschop

Benschop behoorde aanvankelijk tot het Sticht, het gebied van de bisschop van Utrecht. Na 1285 werd het Hollands gebied. Voor de geschiedenis was echter bepalend dat de zogenaamde heerlijke rechten van Benschop in handen waren van de IJsselsteinse familie Van Aemstel.

De naam van het dorp is dan ook ontleend aan het cope-recht van Benno van Aemstel. Deze familie boekte succes met hun machtspolitiek, waardoor de Baronie van IJsselstein – waar Benschop deel van uitmaakte – in de Nederlanden een aparte zelfstandige positie innam. Pas in 1795 kwam daar een einde aan. De

gemeente Benschop werd kort daarna, in 1805, bij de provincie Utrecht ingedeeld. Rond 1200 is in Benschop een kerk gebouwd. Hij werd gewijd aan de heilige Nicolaas. Rond de kerk ontstond een kleine kern, die redelijk tot ontwikkeling kwam. Hier stond de pastorie, de school, het rechthuis, enige winkeltjes en

Het verraad van Benschop

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was ‘het verzet’ zeer actief in Benschop. Veel onderduikers hadden zich verstopt in het dorp en er werd door het verzet veel gedaan om hen te helpen. Door de tip van een Benschopper, die een baantje bij de politie ambieerde, kregen de Duitsers lucht van deze onderduikers en van het verzet. Dit leidde op 13 februari 1945 tot een zeer doelgerichte razzia in Benschop, waarbij diverse mensen zijn opgepakt. Tevens leidde dit tot een vuurgevecht, waarbij door het verzet twee Duitse soldaten om het leven zijn gebracht. Als represaille hierop zijn op 17 februari 1945 zeven gevangenen achter de boerderij van P. Klever aan het Benedeneind door de Duitsers geëxecuteerd.

Ter nagedachtenis aan deze treurige gebeurtenis staat er nu een oorlogsmonument op het Benedeneind.

Benschop ligt onder de rook van IJsselstein en het is leuk om daar te zijn als je de drukte opzoekt, maar heerlijk om weer thuis te komen in de rust van Benschop

agrarische machines, bouwbedrijven, schildersbedrijven en industrie. Denk hier aan de internationale productie van terminals (RoRo Tractors) bij Terberg Benschop. Een deel van de inwoners is er dan ook sterk van overtuigd dat Benschop, net als voor 1989 toen er een fusie plaatsvond met de gemeente Lopik, prima zelfstandig verder zou kunnen.

Een hecht dorp in een groene omgeving

Als onderdeel van het Groene Hart is Benschop trots op zijn groene omgeving. Rondom Benschop zijn veel natuur- en stiltegebieden waar inwoners graag wandelen en fietsen. Ook in de toekomst willen Benschoppers op een veilige manier gebruik blijven maken van deze gebieden. Dit betekent wel dat aandacht moet worden besteed aan de verkeersveiligheid en sluiptverkeer tegen moet worden gegaan. Wat ook niet welkom is in Benschop, zijn windmolens en te veel bebouwing, bijvoorbeeld op Boveneind. Volgens Benschoppers zit het namelijk al vol genoeg.

Benschop weet wat het wil

Gehoord worden, dat vinden Benschoppers belangrijk. Het is voor inwoners belangrijk dat de gemeente naar ze luistert. Een grote angst is dat zij hun identiteit namelijk verliezen wanneer het dorp onderdeel wordt van een grotere gemeente. Dit moet volgens Benschoppers zeker voorkomen worden. ♥

werkplaatsen van ambachtslieden. Het dorpsplein werd in deze tijd als schutters- of toernooiveld gebruikt. In de tijd van de Reformatie verviel de kerk aan de hervormden. In 1810 werd aan de zuidzijde ter hoogte van het dorpsplein een rooms-katholiek statiekkerkje gebouwd. In 1887 werd deze kerk vervangen door de huidige parochiekerk. In 1939 kreeg de gemeente Benschop een nieuw gemeentehuis. Na de Tweede Wereldoorlog kende Benschop de nodige woningbouw. Bij de gemeentelijke herindeling van 1989 werd Benschop gevoegd bij de nieuwe gemeente Lopik.

Benschoppers zijn harde werkers

De Bereschieters, zoals Benschoppers ook wel genoemd worden, hebben een echte dorpsmentaliteit. Ze zijn recht door zee en hebben hun hart op de

tong liggen. Benschop heeft veel actieve verenigingen, neem bijvoorbeeld de vele sportverenigingen en de sporthal. Inwoners nemen graag deel aan activiteiten die worden georganiseerd. De Stichting Oranje Benschop organiseert bijvoorbeeld elk jaar met Koningsdag een dag vol met activiteiten waar bijna het hele dorp aan mee doet.

In Benschop dorp zijn veel voorzieningen te vinden, zoals een supermarkt, basisscholen en een bibliotheek. Voor de doorsnee Benschopper geldt dat ze goed voor zichzelf kunnen zorgen en dus ‘hun eigen broek op kunnen houden’. Benschoppers zijn veelal een ondernemend volk. Vele ondernemers zijn actief vooral in de agrarische sector maar ook aanverwante bedrijven zoals

Het verhaal van 'Klein Scheveningen' in Lopikerkapel

In het begin van de 20e eeuw was Scheveningen aan de Noordzee uitgegroeid van een kuuroord tot een vooraanstaande badplaats die alom bekend was. Maar hoe is Klein Scheveningen in Lopikerkapel ontstaan?

Het verhaal begint in De Roode Leeuw. Dit was destijds al de herberg, ook wel pleisterplaats, annex het café in Lopikerkapel. De in 1877 geboren Antonia van Lint (roepnaam Teun) zwaaide samen met haar broer Jan de scepter in het dorpscafé. Op een dag ontmoette ze de zeven jaar jongere weduwnaar Thomas Heijman. Hij was één van de eersten die een motor had. Waarschijnlijk is hij op één van zijn tochten eens gestopt bij de Roode Leeuw en zo ontmoette hij Antonia. Op haar 43e trouwde ze met hem.

Koek en zopie aan de Lek

Het was in die tijd verboden om te zwemmen in de Hollandse IJssel. Mensen uit IJsselstein en regio trokken massaal naar de Lek, waar strandjes voor kinderen waren en ruimte genoeg voor iedereen om een heerlijke dag te ontspannen. Thomas Heijman pachtte een stuk uiterwaard van Rijkswaterstaat en hij ging daar koek, bier en door hem zelfbereid ijs verkopen. Zo werd bij Thomas eind jaren twintig/begin jaren dertig van de 20e eeuw langzamerhand het idee geboren om het natuurbad met strand de naam 'Klein Scheveningen' te geven. De activiteiten waren niet geregistreerd en min of meer 'illegaal'. Een exacte datum van aanvang is hierdoor niet bekend.

De rest is geschiedenis. Als we nu kijken naar Klein Scheveningen, is het een volwaardige camping, met restaurant en buitenterras. Het heeft ook een beachclub, jachthaven, strand en speelweide. Je waant je even in het echte Scheveningen! ♥

“Motormuis viel als een blok voor dame van het dorpscafé”

Dorpen spel als actie van verzet

In de jaren '80 bestonden er diverse plannen voor een gemeentelijke herindeling in het gebied aan de westkant van Utrecht. Deze plannen hadden onder meer betrekking op de dorpen Kamerik, Kockengen, Linschoten, Mijdrecht, Willeskop en Zegveld. Vanuit provincie en Rijk werd aangedrongen op samenvoeging met de gemeenten Woerden, Montfoort, Breukelen (later Stichtse Vecht) en de Ronde Venen.

Tegen deze plannen bestond de nodige weerstand vanuit deze dorpen

Als ludieke uiting van protest werd door een groep inwoners het 'Zes Bedreigde Dorpen spel' georganiseerd. Doordat een tweetal dorpen hun deelname afzegden, zijn de dorpen Polsbroek en Benschop gevraagd. Immers, ook voor deze dorpen 'dreigde' de herindeling met de gemeente Lopik.

In die tijd was er op de televisie een populair programma, 'Stedenspel'

De presentator hiervan was Dick Passchier. Het 'Zes Bedreigde Dorpen spel' was een soortgelijk spel (inclusief dezelfde bekende presentator!). Het bestond uit een sportieve krachtmeting en een kennisquiz. Het sport en spel kwam grotendeels tot uitdrukking in een zeskamp met de welbekende zeephelling als klapstuk. De kennisquiz was veelal voorbehouden aan raadsleden, die de vragen eerst correct moesten beantwoorden alvorens het spel mocht worden gestart.

Tijdens het dorpen spel waren veel spandoeken te zien

Op de spandoeken stonden teksten als 'Benschop vrij' en 'Herindeling van dorpen wordt door ons verworpen'. Het dorpen spel is zes keer gehouden, van 1982 tot en met 1988. In 1982 werd Benschop tweede, het jaar daarop werd gewonnen. In totaal won Benschop drie keer. Helaas zonder het gewenste effect, want in 1989 waren de meeste genoemde gemeentelijke herindelingen een feit. Zo ook die van Lopik met Benschop en Polsbroek.

In 2018 werd het Dorpen spel nogmaals georganiseerd

In dat jaar trad de voorzitter van de dorpsvereniging Polsbroek af. Hij had als wens om dat dorpen spel weer nieuw leven in te blazen. En dat is ook gebeurd. Met een ander doel, namelijk het stimuleren van de onderlinge verbondenheid tussen de negen kernen van de gemeente Lopik. Voor dit originele en bijzondere initiatief heeft de dorpsvereniging Polsbroek in dat jaar de ereprijs wijk- en buurtbeheer van de gemeente Lopik ontvangen.

Polsbroek heeft deze wedstrijd zelf gewonnen.

De regel is echter dat een dorp niet twee keer achter elkaar de organisatie op zich mag nemen, dus kwam die eer toe aan Polsbroekerdam, die als tweede was geëindigd. Winnaar van die editie was toen Benschop. Deze in 2020 geplande wedstrijd kon echter niet doorgaan vanwege COVID-19.

Hopelijk kan het dorpen spel weer in 2022 georganiseerd worden

En hoe leuk zou het zijn als alle kernen uit de gemeente Lopik hieraan deelnemen!

Het zijn tenslotte allemaal 'Kernen met karakter', die 'Het unieke van de gemeente Lopik' weergeven! ♥

Teken het allermooiste in jouw dorp

In oktober konden basisschoolkinderen uit de gemeente Lopik meedoen aan een tekenwedstrijd. Aan hen werd gevraagd: teken wat je het mooiste vindt aan jouw dorp. Ruim 75 kinderen leverden een tekening in. De jury, bestaande uit de burgemeester, Ton Goedemans (ambassadeur) en Laura Overhorst (projectmedewerker), heeft de moeilijke klus gehad uit alle tekeningen de winnaars te kiezen. Er zijn negen tekeningen gekozen die in het magazine te bewonderen zijn. De hoofdprijs werd gewonnen door Lotte Roodenburg uit Benschop. Zij had de allermooiste tekening en werd daarmee benoemd tot allereerste kinderburgemeester van de gemeente Lopik. Ook hebben alle negen kinderen een leesboek cadeau gekregen. Op deze pagina een overzicht van alle winnaars en winnaressen.

Dit stond er op de tekeningen

Veel kinderen maakten een tekening rondom het thema 'natuur'. Zo kwamen er veel dierenteekeningen voorbij of tekeningen met veel bomen, groen en de

Lek. Ook waarden de jonge kinderen het plattelandskarakter van hun woonomgeving. Er waren dan ook veel getekende koeien, weilanden, boerderijen en kippen. Bovendien werden er veel tekeningen ingeleverd waar iets te zien was rondom sport en spel. Zo werd meermaals de voetbalvereniging getekend, maar ook de gymzaal en zwembad Lobeke. Wat misschien wel het vaakst werd getekend, zijn speeltuinen. Meerdere kinderen drukten met hun tekening ook uit dat het zo fijn is aan hun dorp dat er veel vrienden en familie wonen.

Ook speciale, specifieke plekken of gebouwen werden getekend

Zo tekende iemand de watertoren in Polsbroek en werd ook het herdenkingsmonument in Lopik getekend. Scholen, kerken, de snuffelmast en de Plus supermarkt kwamen allemaal vaker voorbij, net zoals de Manebrug, Dorp 66 en de kermis. Ook dit werd kleurrijk op papier gezet door de kinderen. ♥

Het sociale gezicht van Lopik

Uit alle dorpsbeschrijvingen is op te maken dat men onder andere graag in de gemeente Lopik woont, omdat mensen naar elkaar omzien. Men groet elkaar op straat en helpt elkaar waar nodig. In de gemeente zijn diverse verenigingen, stichtingen en instellingen die het welzijn van de mens en de leefbaarheid centraal stellen. Diverse vrijwilligers en professionals dragen een steentje bij met als doel gezondheid, het mogelijk maken dat mensen zo zelfstandig mogelijk kunnen zijn, gezelligheid en vermaak.

Sporten in de polder

Sport brengt mensen samen. In de gemeente worden diverse sporten aangeboden. Voor de liefhebbers zijn er binnensporten, van klaverjassen in het buurthuis tot volleyballen, van dansen tot karate. Voor wie liever in de buitenlucht sport, kan bijvoorbeeld gaan voetballen, roeien, vissen of wielrennen. Het gebied is

een ware concurrent van Friesland met de polsstokverenigingen. In de winter zijn er vier ijsclubs waar geschaatst kan worden.

Het merendeel van de sporten kan plaatsvinden in de mooie natuur. Stelt u zich eens voor hoe u te paard door de polder rijdt. Of de Lek ervaart vanuit een kano. Hiernaast zijn er mooie faciliteiten

in de gemeente aanwezig om het sporten mogelijk te maken. Zo is er een sporthal in Benschop, een sportzaal in Lopik en een gymzaal in Polsbroek. En voetbalverenigingen, fitnesscentra en tennisparken. Het vermelden waard is uiteraard ook het zwembad Lobeke. Inwoners lieten hun stem duidelijk horen toen de financiële situatie van de

gemeente tot een sluiting van dit bad dreigde te leiden. Dat moest worden voorkomen!

Verbondenheid in het geloof

Het geloof is voor een deel van de gemeenschappen erg belangrijk. Er is een gereformeerde kerkgemeente, diverse hervormde kerkgemeenten, protestantse kerkgemeenten en Rooms-katholieke kerkgemeenschappen. Een deel van de kerkgemeenten, namelijk Polsbroek, Benschop en Lopik, heeft ook een jeugdraad.

Vele andere verenigingen

Naast verbondenheid door het geloof en sport zijn er vele andere verenigingen waar men zich bij aan kan sluiten. Denk aan kunst, cultuur, welzijn en natuur-behoud. Voorbeelden hiervan zijn de toneelvereniging, dansvereniging en de vele muziek- en zangverenigingen. Denk ook aan diverse belangenverenigingen, de brandweervereniging, de buurtverenigingen en aan de dierenvereniging, volkstuintvereniging, mannen- en vrouwenverenigingen en de Oranjeverenigingen. Voor de kinderen is er vakantieontspanning. De gemeen-

schappen in Lopik verenigen zich gemakkelijk en vinden dit de normaalste zaak van de wereld.

Diverse stichtingen en instellingen

Er zijn ook diverse stichtingen die zich inzetten. Neem nou Stichting Kunst en Cultuur, Stichting Duurzaam Lopik, de seniorenraad en diverse ouderencomités (zie ook 'Ouderen in Lopik'). Hiernaast zijn er professionele instellingen, zoals scholen, zorgpartners, vluchtelingenwerk, SchuldHulpMaatje, stichting Pulse, thuiszorgpartners, jeugd- en jongerenwerk, de voedselbank en de woningcorporatie. Ook zij zetten zich in, in het belang van (een deel van) de inwoners.

Dit maakt het verenigd zijn uniek

Als we aan vrijwilligers vragen wat het verenigingsleven in Lopik uniek maakt, geven zij aan dat het verenigingsleven in Lopik vooral gekenmerkt wordt door de saamhorigheid. Maar ook, in mindere mate, de kleinschaligheid (ons-kent-ons) en de diversiteit van het aanbod. Er is inzet de gezondheid in stand te houden en onderling de gezelligheid op te zoeken. Elkaar ontmoeten en met elkaar actief zijn. Of dat uniek is, dat is de vraag. Maar het hoort wel bij de gemeente. Iedereen is welkom. Vrijwilligers zetten zich in. Het is een sterke verbindende kracht.

Vrijwilligers en professionals geven aan zich graag in te zetten om zo hun steentje bij te dragen aan de leefbaarheid en om medemenselijkheid te bevorderen. Zij zetten zich in om kennis en mensen te verbinden, zorg te verlenen en een luisterend oor te bieden. Onmisbaar in de gemeente.

Er zijn ook uitdagingen

Er liggen ook op het gebied van verenigingen de nodige uitdagingen. Zo is op onderdelen een terugloop waarneembaar in het ledenaantal en vrijwilligers. Dit zijn uitdagingen voor de groepen zelf. Al kan de gemeente ook

“Men woont onder andere graag in de gemeente Lopik omdat mensen naar elkaar omzien”

een rol spelen. Naar de toekomst kan de gemeente verenigingen en stichtingen financieel (blijven) ondersteunen en helpend zijn bij het verstrekken van faciliteiten. Dit gaat om faciliteiten zoals het verstrekken en handhaven van subsidies, verhuur van zalen en velden. Het helpen de kosten laag te houden, zodat de contributies betaalbaar blijven. Het gaat ook om meedenken, promoten en waarderen. Het is de wens het huidige aanbod in stand te houden en daarom is het belangrijk toekomstbestendig te zijn. De gemeente kan helpen om het makkelijk te maken activiteiten te organiseren, denk aan een passend eigendommenbeleid en het verstrekken van vergunningen.

Bekeken vanuit de professionele instellingen is het belangrijk dat de gemeente benaderbaar is, bereikbaar en niet bureaucratisch. Een praktische insteek en korte lijnen worden gewaardeerd. Net als betrokkenheid en het vermogen te luisteren. Professionele instellingen moeten vooral ook zichtbaar zijn in de dorpen zodat er weinig fysieke drempels zijn voor inwoners om binnen te stappen. Tot slot is het van belang dat de gemeente rekening houdt met kwetsbare inwoners, zowel fysiek, mentaal als financieel. ♥

Lopik voelt als thuishkomen

Veel jongeren die in de gemeente Lopik wonen moeten veel fietsen, bijvoorbeeld naar hun middelbare school. Peter Schep, geboren en opgegroeid in Lopik, maakte van dat fietsen zijn werk. Van fietsen door de polder groeide hij uit tot professioneel Nederlands baanwielrenner. Hij kwam uit op verschillende Olympische Spelen, behaalde medailles en nam ook deel aan WK's. Later werd hij ook bondscoach van de Nederlandse baanwielrenners.

Opgroeien deed je dus in Lopik. Hoe was dat in die tijd?

"Mijn ouderlijk huis stond op de plek waar nu de parkeerplaats ligt van de Manebrug. Op mijn twaalfde verhuisden we naar de Meester van Dijkelaan, met de achtertuin aan de provinciale weg. Daarna kocht ik mijn eigen huis in Lopik. Tot 2009 woonde ik in Lopik, daarna ben ik naar Amersfoort verhuisd. Mijn ouders wonen nog in Lopik. Ook heb ik nog vrienden en kennissen in Lopik die ik helaas te weinig zie. Als we het over de charme van Lopik hebben, is dat natuurlijk een groot deel ervan. Dat je gewoon vrienden en familie daar hebt en dat maakt het wonen heel aangenaam. Wonen in een dorp is over het algemeen gezelliger dan dat je met allemaal vreemde mensen in de stad woont."

Je hele jeugd heb je dus echt in Lopik gewoond, wat maakte dat in jouw herinnering speciaal?

"Vooral je familie nabij. Als je ouder wordt, zoek je wel vrienden op waar ter wereld je ook bent. Maar in het begin als je opgroeit zijn vooral neefjes en nichtjes altijd vriendjes om mee te spelen. Wat ik verder herinner, is dat ik altijd de dikste vrienden op de basisschool had. Ik heb op De Regenboog gezeten. Dat waren vrienden,

daar speelde ik dag en nacht mee. Ik heb ook altijd op voetbal gezeten, totdat ik fanatiek werd in het fietsen. De vrienden die je op het voetbalveld maakte, woonden ook allemaal in Lopik. Het begeleiderteam bestond dan weer uit vaders van mijn voetbalmaatjes. In het hele dorp had je altijd vrienden en bekenden wonen. Je voelt je gewoon heel erg thuis in Lopik."

Op welke leeftijd ben je begonnen met fanatiek wielrennen?

"Officieel op mijn veertiende, maar op mijn zeventiende ging het van nationaal naar internationaal. Wielrennen is een sport waar je superveel voor moet doen en daardoor word je ook minder sociaal. Je hebt geen tijd om alle verjaardagen en schoolfeestjes te bezoeken. Qua wat je ervoor moet laten, is die sport best veeleisend."

Je woonde wel vlakbij de Manebrug. Was het niet lastig om die feestjes over te slaan?

"Ik woonde er inderdaad toen het nog een kroeg was. Op een gegeven moment werd de disco steeds groter en de zaterdagavonden juist heel druk met ook veel jeugd. En dat was ook net in de tijd dat ik

wat fanatieker werd met fietsen. Mijn seizoen liep van maart tot september en dan had ik er nauwelijks tijd voor. In de winter probeer je dan natuurlijk die schade een beetje in te halen als je 16 of 17 bent. Dus ik vond het superleuk dat dat in mijn eigen dorp zat."

Waren er in die tijd nog andere dingen, naast de Manebrug, voor jongeren te doen?

"Ja, veel van mijn generatie gingen toen op dansles. Dat was bij Wieleroord, maar volgens mij bestaat dat ook niet meer. Maar ik heb geen ritmegevoel en daarom ben ik ook wielrenner geworden, haha."

Trainde je in die tijd al op de baan of heb je ook in de Lopikse omgeving lekker buiten getraind?

"Ik heb mijn trainingsgebied heel veel buiten gehad. Dat was aan de Lopikse kant en dan ging ik naar Woerden, Gouda, langs de Lek en de IJssel en door de Krimpenerwaard. Soms even de brug over en dan kon je naar Gorinchem en Leerdam bijvoorbeeld. Ik heb heel veel dijkkilometers gevolgd, omdat je daar minder belemmering hebt in het verkeer. Bij je oefeningen wil je bijvoorbeeld een bepaalde afstand

onbelemmerd kunnen doen. Verkeerslichten waren belemmeringen voor mijn oefeningen en die zijn er op de dijk niet."

Hoe zou jij een typische Lopiker omschrijven?

"Ik vind het eerlijke, open mensen. Geen poespas. Het is allemaal niet overdreven of mooier dan het is, maar gewoon de werkelijkheid en daar voel ik me prettig bij. Ik vind het voordeel van een kleinere gemeenschap dat iedereen elkaar ziet. Dus als jouw kind gekkigheid uithaalt, is de kans groot dat een andere ouder dat gezien heeft en dat dat kennissen zijn. Er heerst dus een vorm van sociale controle. Terwijl hier slopen kids van alles en er is niemand die ze daarop terecht wijst."

Dit heeft deels met de omgeving te maken, maar ook met je opvoeding. Voor de mix daarvan kan ik zeggen dat ik super trots ben dat ik in Lopik ben opgevoed, dus dat heb ik aan mijn ouders en het dorp Lopik te danken. Dat ik gewoon de normen en waarden van dat dorp heb meegekregen."

Nu ben je performance manager bij een Amerikaanse wielploeg. Wat houdt dat in?

"Eigenlijk alles om de renners te ondersteunen, met name aan de trainingskant. Ik werk met online trainingsplatformen. Ik formuleer wat renners moeten doen. Als ze dan weer met wifi verbinden, dan wordt die data verstuurd en analyseer ik dat. Tegenwoordig heb je ook veel te maken met aerodynamica, dus net als in de Formule 1 proberen wij ook daar winst te behalen. De techniek die ik vroeger had, was meer op het materiaal toegespitst. Nu is het een combinatie van het materiaal en de data erbij. Bij de Tour de France rijden er vaak auto's achter de renners die door walkietalkies roepen wat ze moeten doen. Alle data die ze daarvoor gebruiken, komt eigenlijk van mij."

Zelf had je een prachtige bijnaam als renner. Kun je daar iets over vertellen?

"Le pédaleur de charme, ja. Ik moet wel de eer wegnemen dat deze bijnaam alleen van mij is. Vroeger was er een renner die ook zo werd genoemd, Hugo Koblet. Het

heeft betrekking op de stijl van de renner. Hoe stil je op de fiets kan zitten. Eigenlijk moeten je benen het werk doen op je fiets en de rest moet heel stil met je meedragen worden. Dat was mijn overtuiging en dat heeft me op de weg soms tegenwerkt. Later op de wielerved kwam ik erachter dat er mensen op de tribune zaten die jou de hele tijd observeren en die zeiden juist van goh dat ziet er fantastisch uit."

Verlang je nog wel eens terug naar Lopik?

"Deels wel, deels niet. In de stad mis ik het sociale. Maar een stad brengt ook weer iets. Aan de andere kant zou ik best graag wat meer ruimte om me heen hebben en dat heb je natuurlijk in Lopik. Die normen en waarden waar ik het eerder over had, die hebben volgens mij onlosmakelijk te maken met het plattelandskarakter. Het landelijke hoort daar gewoon bij en dat moet ook behouden blijven vind ik. Ik heb het idee dat als ik op de snelweg IJsselstein gepasseerd ben, dat ik dan in mijn thuis-omgeving kom. Lopik voelt als thuis komen." ♥

Polderdorp

van de Lopikerwaard:

Cabauw

In het zuidwesten van de Lopikerwaard zie je de Heilige Jacobuskerk hoog boven de polder uit torenen. Hier ligt het typische polderdorp Cabauw. Een katholieke enclave binnen de gemeente Lopik, terwijl over het algemeen veel dorpen eromheen reformatorisch zijn.

Dit is de geschiedenis van Cabauw

Cabauw is hoogstwaarschijnlijk als laatste ontgonnen in het zuidwesten van de Lopikerwaard. De naam 'Cabauw' verscheen voor het eerst in 1253 toen het nog in bezit was van Jan van der Lede, tevens heer van Haastrecht toentertijd. Het zuiden van het huidige Zevender werd in die tijd nog 'Klein Cabbau'

genoemd. Het huidige Cabauw werd in die tijd nog 'die wilde Cabbau' genoemd. Vanaf die tijd leidt Cabauw een zwevend bestaan tussen de heerschappijen van Holland en Utrecht.

In 1857 gaan Cabauw en Zevender op in de gemeente Willige Langerak en in 1943 vindt samenvoeging met Lopik plaats.

Bezige bijen in Cabauw

In het dorp wordt veel georganiseerd door de inwoners, voor de inwoners. Cabauwenaren zijn echte doeners en initiatiefrijk. Dit is terug te zien bij Kubus, de plaatselijke activiteitencommissie van de Stichting V.O.C.U.S. (Vorming, Ontspanning en Cultureel Streven), die al heel wat creatieve plannen heeft uitgevoerd.

Cabauw kent een zeer uitgebreid verenigingsleven waar saamhorigheid centraal staat. Deze saamhorigheid mag door een eventuele schaalvergroting niet verloren gaan

Door de vele samenkomsten kent iedereen elkaar in het dorp. De inwoners zien dan ook graag dat dit actieve verenigingsleven blijft bestaan in de toekomst. Andere dorpen ervaren Cabauw als een gesloten gemeenschap waar je moeilijk tussenkomt als buitenstaander. Daar is niks van waar, want iedereen is juist welkom, maar dan moet je jezelf er wel voor openstellen. Hun motto is dan ook: "Doe lekker mee!" Kleine kanttekening hierbij is wel dat je als buitenstaander niet raar moet opkijken als activiteiten langer duren dan gepland. Door het 'Cabauwse kwartiertje' worden gezellige avonden namelijk vaak nog even langer voortgezet!

Beter een goede buur dan een verre vriend

Cabauwenaren zijn zeer hecht en het gezegde 'Beter een goede buur dan een verre vriend' lijkt voor Cabauw geschreven. Ze zijn trots op alle

verenigingsgebouwen, de Geste, het Gossie, In 't Witte Paard, de groene omgeving en de rust. Ook de aanwezigheid van water en de gezellige buurt maakt het dorp uniek volgens de inwoners. Inwoners zijn blij met hun voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport en recreatie. Cabauwenaren vinden hun dorp over het algemeen prettig wonen. Zo blijkt uit een gemiddelde score van 7.9 op een schaal van 1 tot 10 bij de vraag hoe inwoners het wonen in hun dorp ervaren.

Wel zijn er zorgen, nu en voor de toekomst. Cabauwenaren zijn heel bewust bezig met verbeteringen. Zorgen zijn er op dit moment over verkeersveiligheid, windmolens en de aanrijtijden van hulpdiensten. Voor de toekomst zien ze ook nog genoeg kansen. Zo hebben de stichting V.O.C.U.S en de stichting Cabauw 'Samen Sterk' het plan opgevat om 50 woningen in de kern te realiseren.

Daarnaast opperen Cabauwenaren het plan om buddy's te installeren voor ouderen die hen kunnen helpen met social media of bijvoorbeeld ouderen kunnen vervoeren die slecht ter been zijn. Ook op het gebied van duurzaamheid zien zij voldoende kansen voor de toekomst. De inwoners willen wel graag wat meer voorzieningen in hun nabije omgeving. Voor jongeren is er een grote speeltuin met een trapveld, een beweegtuint, een ijsbaan, de beide jeugdhonken de Geste en het Gossie en het evenemententerrein waar zij hun feesten kunnen organiseren.

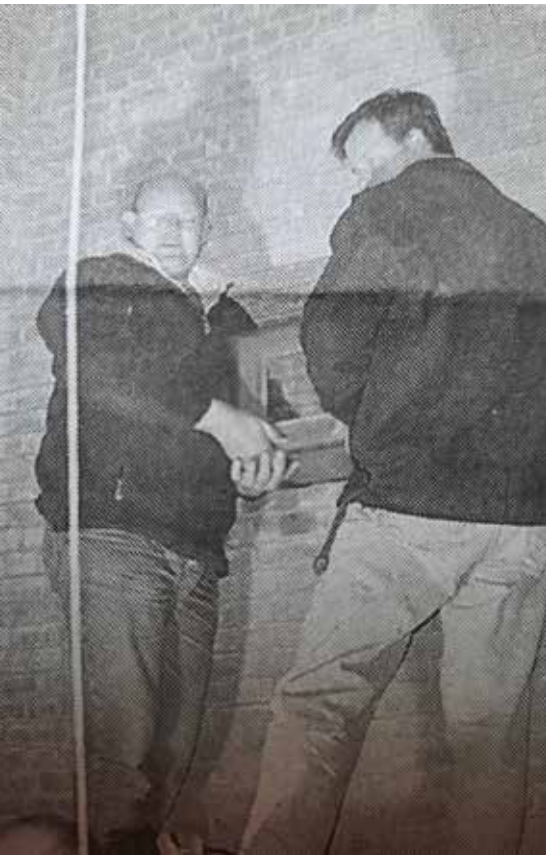
Jan met dezelfde achternaam

Bijzonder en enigszins komisch aan het leven in Cabauw is dat inwoners vaak al snel een bijnaam toegewezen krijgen. Dit is ontstaan doordat veel inwoners dezelfde voor- en achternaam dragen. Om toch te weten over wie men het had, kregen de inwoners bijnamen ter opheldering zoals 'An Gas' en 'Jan de Lap'. ♥

Grappen en grollen met Kubus Cabauw

Kunst en cultuur zit verweven in het DNA van de negen dorpen van de gemeente Lopik, zo ook in Cabauw. Daar is Kubus Cabauw al jarenlang actief om de meest bijzondere activiteiten te organiseren en mensen te vermaken. Oud-Kubuslid Ad van Kats vertelt er in dit stuk meer over.

Tijdscapsule in de kerktoeren

In de muur van de kerktoeren in Cabauw is op 29 april 2000 een kist verstopt, gevuld met 135 brieven waarin toenmalige inwoners van Cabauw geschreven hebben over hun leven. Onder hen de toenmalige notaris, huisarts en burgemeester. Ook de krant van die dag is in de kist gestopt, samen met een cd met filmbeelden van

die dag. De brieven hangen in mappen in rails om ze te beschermen. Ook is de kist in een andere kist gelast bestaande uit brand- en vochtwerend materiaal. Bij de kist zit ook een brief voor degene die hem mag openen. Dit mag pas in april in het jaar 2200. De opener van de kist mag de brieven openbaar maken, zonder daarbij commerciële doeleinden te hebben.

Griezelen en grappen in Cabauw

Kubus Cabauw heeft in al die jaren vele bijzondere activiteiten georganiseerd die druk werden bezocht. Zo was er eens een angstaanjagende horrornacht bij In 't Witte Paard. Bezoekers ontdekten bij aankomst een skelet die hen wees naar de achterkant van het gebouw. Eenmaal binnen viel om klokslag twaalf uur alle elektriciteit uit en sloeg plots de deur open. Een gebochelde man, professioneel in de grime, kwam binnen en wees de bezoekers op het podium waar ineens een adembenemend tafereel tevoorschijn kwam. Muziek klonk, op het podium verscheen een bewegend kerkhof met acteurs en bezoekers hadden de nacht van hun leven.

Ook voor een goede grap deinst Kubus Cabauw niet terug. Zo hebben ze ooit een legendarische 1 april grap uitgehaald waar nog steeds over wordt gesproken.

De toenmalige pastoor, Roderick Vonhögen, was verzot op Star Wars. Wie deelde die passie? Koningin Máxima! Kubus Cabauw liet de pastoor een nepmail schrijven gericht aan de Rijksvoorlichtingsdienst waarin werd gesproken over een bezoek van Máxima aan Cabauw om hierover te praten. De pastoor liet deze mail 'per ongeluk' slingeren op tafel, zodat hopelijk zijn praatgrage schoonmaakster deze zou vinden. Dit gebeurde en binnen de kortste keren wist heel Cabauw ervan.

Hulp van alle kanten

Eén van de toenmalige Kubusleden was politieman in Amsterdam en regelde een uniform met lintjes en medailles. Toen het koor oefende in de kerk, kwam er een man in dat uniform de kerk binnen om alles te 'controleren'. Hij nam zijn rol enorm serieus; hij bekeek met een spiegeltje de onderkant van de kerkbankjes en checkte de nooduitgang. In die tijd zat Ford in Schoonhoven en wisten ze de grootste Ford te huren voor twee dagen. Ze lieten AA-kentekenplaten maken en parkeerden de auto midden in de nacht op het kerkhof. De volgende ochtend werd in alle vroegte, toen alle inwoners nog sliepen, de auto stillegjes voor de kerk gereden. Naast de auto stonden twee zogenaamde beveiligers

in het zwart gekleed inclusief oortjes. Ook de politie in Nieuwegein zat in het complot. Motoragenten kwamen om het kwartier langsrijden. De kerk zat op de desbetreffende zondag bomvol. Alle betrokkenen speelden hun rol zo goed, dat iedereen er met ogen open in traptte. Een vrouw had zelfs een taart gebakken en kwam met de taart en een mes om hem aan te snijden naar de kerk. Die mocht daardoor niet naar binnen, omdat het mes een gevaar kon zijn voor de eregast.

1 april, kikker in je bill!

Een groep kinderen van de school was gevraagd een lied te zingen in de kerk. Uiteindelijk zei de pastoor Máxima te gaan halen, maar in plaats daarvan kwamen zes kinderen naar voren en hielden zij samen bordjes omhoog waarop stond '1 april'. Zelfs de korpschef van de politie in Nieuwegein was zich een hoedje geschrokken toen hij in het politieverslag die avond las over wat de motoragenten die dag hadden gedaan. Na een bezorgd telefoontje kwam ook hij erachter welke datum het die dag was.

Verborgen camera's op de Cabauwse filmdagen

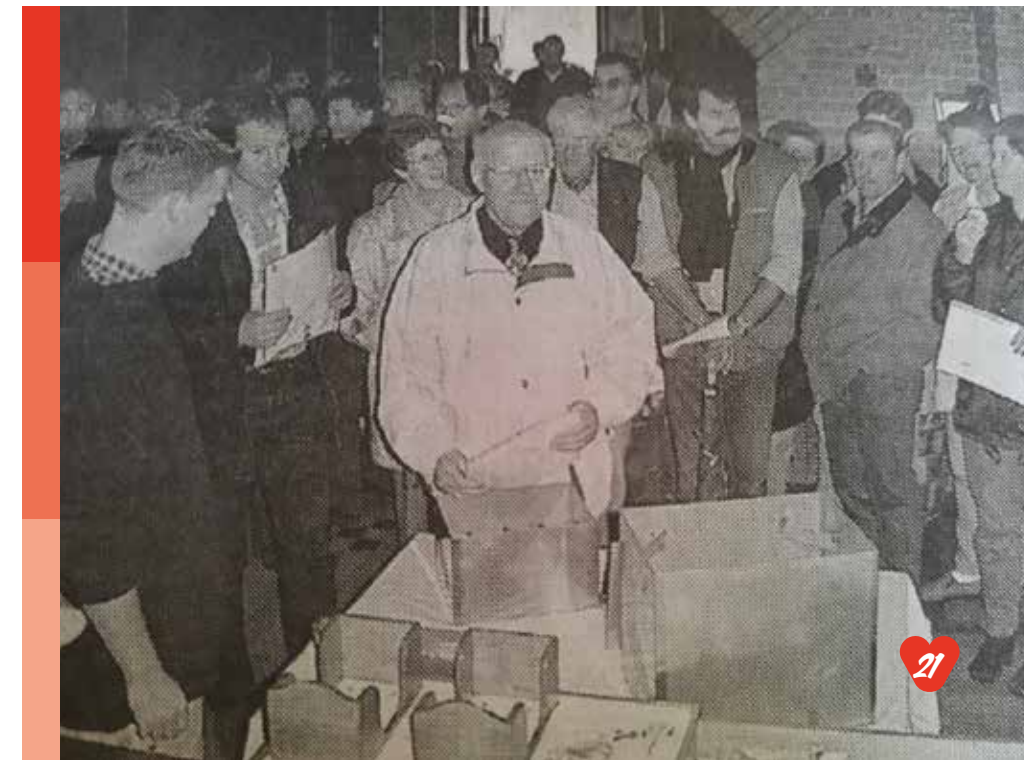
Dit was niet de enige keer dat Kubus Cabauw mensen massaal in de maling nam. Zo organiseerde Kubus Cabauw ook de Cabauwse filmdagen. Er werden vijf groepen gevormd die elk een budget en 10 maanden de tijd kregen om een korte film te maken. Elke groep had een coach en deze coaches werden met verborgen camera grappen in de maling genomen. Zo werd een van de coaches gevraagd geld op te nemen bij de bank en trof zij daar een blinde bankmedewerker. Deze bankmedewerker, eigenlijk de acteur die alle coaches in de maling nam, gooide zijn melk en suiker naast zijn koffie en zei de vrouw zelf het geld te tellen dat zij wilde opnemen. In die tijd bestond ook radio Lopik nog. Daar schoof een andere coach aan voor een interview. Dezelfde acteur

kroop die dag in de rol van radio-dj en stelde de man enorm gemene vragen. Deze filmpjes van de verborgen camera grappen zijn nog steeds te zien op het YouTube kanaal van Kubus Cabauw!

Leden van Kubus Cabauw dachten zelf na deze verborgen camera grappen teruggepakt te worden toen ze enkele dagen na de opnames van de verborgen camera grappen een telefoontje kregen van de VARA. Kubus werd echter met een coach uitgenodigd bij het VARA

programma 'Spijkers met koppen', waar zij vervolgens aan alle luisteraars door heel Nederland heen live op de radio mochten vertellen over de Cabauwse filmdagen.

Kubus Cabauw werd in 1992 opgericht en het team bestond toen uit vijf mannen en twee vrouwen. Momenteel is het stokje al voor de tweede keer overgedragen en is alweer een derde generatie Kubusleden bezig om mensen onvergetelijke tijden te bezorgen. ♥

Ambassadeurs van het gebied

Tijdens de afgelopen zomervakantie stond er in Het Kontakt een oproep voor ambassadeurs. Gezocht werden inwoners die op een creatieve en betrokken manier mee wilden denken over het project 'Waardevol Lopik'. Inwoners die mee wilden praten en andere inwoners uitnodigden hun stem te laten horen. Tien inwoners hebben aan de oproep gehoor gegeven waarvan acht zich ook echt ambassadeur noemen (en er twee ambassadeurs 'light' zijn).

De ambassadeurs sloten aan voor het belang van hun dorp

De ambassadeurs waren stuk voor stuk betrokken inwoners. Ze voelden zich ambassadeur van het gebied of hun dorp en hebben vanuit die motivatie meege-daan. Een voorbeeld is Leo Bennis. Leo: "Ik ben ambassadeur omdat ik mijn kennis van Lopik uit wil dragen." Mede-ambassadeur Dick Nederend heeft op zijn beurt weer veel ervaring met het fuseren van gemeenten en het opzetten van coöperaties. Corrinne Dubbelman heeft zich vooral ingezet voor de ondernemers. Corrinne: "Ik vind het belangrijk dat ondernemers goed zijn aangesloten, dus wijs ik mijn zakelijke contacten graag op het belang en de mogelijkheid die er ook voor ondernemers is om deel te nemen." Zo had elke ambassadeur een eigen motivatie en eigen toegevoegde waarde.

De rol heeft zich gaandeweg gevormd

De ambassadeurs vonden het lastig dat het door hun ambassadeurschap leek of ze zich committeerden aan het besluit van de gemeenteraad, terwijl ze er soms zelf anders over denken. Dit voelde ongemakkelijk. Dit maakte het moeilijk een enthousiast gezicht van het project te zijn. Dit hoefde ook niet! Ze waren adviseur. En het was juist plezierig dat zij daarbij ook kritisch waren. Zij deelden hun ervaring die zij in het verleden met de gemeente hebben gehad. Hun ervaring met projectmatig werken. Hun netwerk. In de groepsapp kwamen met regelmaat artikelen langs. Ze hielpen de gemeente met de vragen voor de dorpsquizen en Ton Goedemans vormde bijvoorbeeld mede de jury voor de tekenwedstrijd. Ook wezen de

ambassadeurs de gemeente op de wijze van communiceren als ze vonden dat het beter kon. Corrinne: "De gemeente wees ik op het belang van goede informatievoorziening. Dit heeft de gemeente ter harte genomen."

De samenwerking heeft het resultaat beter gemaakt

Het resultaat is ook met de ambassadeurs geduid. Met al het materiaal op tafel is in aanwezigheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gesproken over de opbrengst. Wat zeggen de inwoners van de gemeente Lopik? Hoe verhoudt dat zich tot de opdracht, trends en opgaven? Hoe gaan andere gemeenten met de opgaven om? Het was een waardevolle sessie, omdat het gesprek puur ging tussen gemeente en inwoners. Geen filter. Het resultaat van het gesprek is betrokken in het advies en voorstel voor de uitgangspunten of overwegingen die aangeboden worden aan het gemeentebestuur.

De gemeente is dankbaar voor de hulp

Dankzij de samenwerking was er nabijheid tussen gemeente en deze inwoners. Ervaringen en resultaten zijn in alle openheid gedeeld. Dit heeft voor een verdieping gezorgd. Burgemeester De Graaf: "Ik zie het als bijzonder waardevol dat de ambassadeurs vanuit hun kennis en ervaring hebben bijgedragen. Zo kunnen we uitgaan van wat inwoners echt belangrijk vinden. Het voorkomt dat we te veel van onszelf als gemeente uitgaan. Deze betrokkenheid en openheid past ook bij wat ik noem 'de dappere dorpen' van de gemeente Lopik. Met hun kennis van het gebied, de geschiedenis, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zijn ze waardevolle partners gebleken en hier is de gemeente hen zeer dankbaar voor." ♥

Het Zendstation: als muizen in de val

Het Zendstation

Het Zendstation in Lopikerkapel, het voormalig gebouw van NOZEMA (Nederlandse Omroep Zender Maatschappij), kent een rijke geschiedenis. Het is een officieel Rijksmonument. Naast dat deze plek jarenlang voor vermaak en informatie heeft gezorgd voor publiek door het uitzenden van muziek en nieuws via radio, heeft het ook andere functies bekleed. Zodra je binnentreedt in dit iconische gebouw stap je de historie in.

Het Zendstation in opbouw

Op 5 oktober 1939 legde de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken de eerste steen in het hoofdgebouw. Daarbij werd een loden koker ingemetseld met daarin een oorkonde en een volledige serie Nederlandse munten, van een halve cent tot een gouden tientje. Deze koker is echter nooit teruggevonden.

Nog voordat het pand officieel werd opgeleverd, werd het bezet door de Duitsers

Dit gebeurde in de Tweede Wereldoorlog. Echter, ook leden van het verzet hadden zich in het gebouw gevestigd. Er gaan zelfs verhalen de ronde dat er ook onderduikers in het gebouw zaten verstopt. Deze onderduikers zaten volgens de verhalen in de kruipruimten tussen de vloeren en kregen eten van Nederlandse medewerkers. In de vroegere toiletten zat bijvoorbeeld een luik waardoor je in deze kruipruimten kon komen. Het is echter niet helemaal duidelijk of de

onderduikers er daadwerkelijk hebben gezeten. De Duitsers plaatsten op een gegeven moment bommen op het terrein. De bommen gingen echter nooit af. Een nieuwe golfengte ging door Het Zendstation heen, eentje van opluchting. Een Duitse soldaat had namelijk in het diepste geheim met drie verzetshelden uit Lopikerkapel de bommen onschadelijk gemaakt.

Ook de studio dook onder

Na de oorlog kreeg NOZEMA het gebouw weer in handen. Om te voorkomen dat zij in een volgende crisissituatie niet meer kon zenden naar publiek, liet NOZEMA tijdens de Koude Oorlog een bunker bouwen bij Het Zendstation. Deze noodstudio moest ervoor zorgen dat er in noodsituaties altijd radiocommunicatie kon plaatsvinden. In de bunker zijn vele kamers en bijzonderheden te zien. Bijzonder is dat de bunker los op de zandgrond staat en daardoor wel 30 centimeter kan verschuiven. Als je de bunker binnentreedt, ontdek je dan ook dat je op sommige de vloeren op en neer deint. Dit was nodig wanneer de bunker moest meebewegen in het geval van een (nucleaire) aanval.

Van werkplek tot filmset, Het Zendstation nu en in de toekomst

Nadat het gebouw tien jaar leegstond, worden de bunker en Het Zendstation tegenwoordig voor andere, maar zeker bijzondere doeleinden gebruikt. Tegenwoordig zijn er zalen te huur voor

bijvoorbeeld vergaderingen, trainingen en congressen. Ook kun je er sinds de coronapandemie werkplekken huren. Dit blijkt ontzettend populair, omdat het gebouw voorheen een besloten plek was.

Ook hebben het terrein, het voormalig NOZEMA-gebouw en de bunker meermaals gefungeerd als filmset. De populaire televisieserie 'Hoogvliegers' die een aantal jonge F-16 piloten in opleiding volgt bij de Nederlandse Koninklijke Luchtmacht vond in deze historische locatie haar onderkomen. Ook was het gebouw het decor van de populaire serie 'De Kluis' van StukTV, één van de grootste YouTube-kanalen van Nederland. In het diepste geheim werd het terrein gebruikt voor de opnames van het seizoen in 2021. Daar blijft het echter niet bij. Denk je aan televisieseries, dan denk je aan Goede Tijden, Slechte Tijden. Ook de Meerdijkers komen geregeld draaien op het terrein van Het Zendstation. ♥

Inslag in de gastank

In Lopikerkapel hadden ze in 1975 last van een hevige zomerstorm. Regen kwam met bakken uit de hemel. En het bliksemde hevig. 'De gevolgen ervan waren angstaanjagend'.

De bliksem slaat in

In een opslagtank van defensie op het depot Klaphek in Lopikerkapel sloeg de bliksem in. Risicovol! Want pijpleidingen uit heel Europa komen in Klaphek bijeen. Een keiharde knal, die zelfs tot in Willige Langerak te horen en te zien was, volgde. De tank gevuld met 1,3 miljoen liter gasolie stond in no-time in lichtertaaie. Dit zorgde voor een indrukwekkend en beangstigend aanzicht van torenhoge vlammen en rookpluimen.

De brandweer rukte met man en macht uit

In 1975 kenden verschillende kernen nog vrijwillige brandweerkorpsen. Bij vele inwoners ging dan ook de telefoon met de oproep om met spoed naar Lopikerkapel te komen. Met drie brandweerauto's uit Lopik en één uit Lopikerkapel raceten de brandweerlieden naar het

defensiedepot. Samen met brandweerlieden uit IJsselstein en Vreeswijk en enkele militairen reden de brandweerauto's het terrein op. De brandweerlieden wisten dat ze aan een risicovolle taak begonnen. Een taak waar veel van af zou hangen. Klaphek was immers ook een belangrijk spil in de kerosinevoorziening van Schiphol. Het mocht echt niet gebeuren dat die voorziening verhinderd werd.

Een explosie van die omvang maakte een grote indruk

Binnen korte tijd had zich dan ook een behoorlijke meute nieuwsgierige toeschouwers verzameld in Lopikerkapel. Een combinatie van interesse en angst. Wat zou er gaan gebeuren? Kunnen ze de brand blussen?

De tank brandt door tot in de late uurtjes

Brandweerlieden stelden vast dat de tank zelf niet meer te redden was. Daarom hielden zij zich vooral bezig met het

tegengaan van de verspreiding van het vuur. Er stonden in totaal zes gastanks op het terrein en het was nog verder uit de hand gelopen als die ook vlam hadden gevat. Een domino-effect van ontploffingen... Inwoners en de brandweer hielden hun hart vast. Rond negen uur in de ochtend was de inhoud van de tank volledig opgebrand. Na een intensieve nacht konden alle brandweerlieden huiswaarts. In de jaren die volgden is de vrijwillige brandweer nog vaak uitgerukt, maar voor een indrukwekkende explosie als deze zijn ze gelukkig nooit meer gebeld.

De vrijwillige brandweer zit al jaren in Lopik en Benschop

Voorheen kende de gemeente brandweerkazernes in Lopik, Benschop, Polsbroek en Lopikerkapel. Anno 2021 staan er nog twee brandweerkazernes in Benschop en Lopik, die onderdeel uitmaken van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). ♥

De gemeente Lopik is met **7898 hectare** een **middelgrote gemeente** vergeleken met andere Nederlandse gemeenten.

Leuk weetje!

Neergeschoten vliegtuig in Jaarsveld

Op 21 juni 1943 werd bij Jaarsveld een Halifax-bommenwerper neergeschoten. Aan boord zaten zeven bemanningsleden. Tijdens de beschieting zijn vier man gedood. De gezagvoerder was Clifford Reichert. Toen hij door kreeg dat de situatie hopeloos was, heeft hij de overige bemanning de kans gegeven om uit het vliegtuig te springen terwijl hij zelf het vliegtuig nog in de lucht hield. Twee mannen zijn gesprongen en hebben de crash overleefd. De gezagvoerder niet. Het toestel zonk, met de gesneuvelden, in de Lek.

Ter nagedachtenis van deze gebeurtenis is aan de Lekdijk in Jaarsveld een vliegersmonument opgericht. De lokale scouting afdeling is vernoemd naar de gezagvoerder Clifford Reichert.

In december 1984 hebben duikers het restant van het vliegtuig in de Lek gevonden en hebben één van de vier motoren boven water gehaald. De geborgen Rolls Royce-motor is in het monument verwerkt. In 2012 is naast de kerk in Jaarsveld een tweede oorlogsmonument onthuld, ter nagedachtenis aan de gesneuvelde Jaarsvelders. ♥

Dorpskern met oudste bewoningsgeschiedenis: Jaarsveld

| Jaarsveld is het oudste dorp van alle negen kernen. Er wonen 279 inwoners.

Dit is de geschiedenis van Jaarsveld

Al vóór de grote ontginningen waren hier stukken grond in cultuur gebracht. Dat gebeurde vooral op enkele hogere gelegen gronden. De rest van het gebied was te moerassig. Het dorp is ontstaan rond de hofstede van 'Jarigs'. De komst van kasteel Veldenstein rond 1380 zorgde voor een belangrijke ontwikkeling van het dorp.

Jaarsveld vormde in die tijd een 'heerlijkheid'. Dit is een bestuurlijke eenheid, die door een vorst in leen was gegeven aan een leenman. De leenman oefende daar als heer de macht uit en bezat allerlei rechten, zoals het innen van belasting en het aanstellen van functionarissen. Jaarsveld was daarmee het centrum van bestuur, kerk, school en handel voor de polders Batuwe, Graaf, Vogelzang, Wiel en Vijfhoven. Het gebied strekte zich uit vanaf de huidige Radiolaan tot de Tiendweg.

In de eeuwen die daarop volgden, was er constant geschil onder welk hoger gezag het dorp viel: het Sticht Utrecht of Holland. Behoorde de heerlijkheid rond 1640 nog onder de oppermacht van Holland, na de Franse tijd (na 1795) werden alle heerlijkheden opgeheven en werden gemeentes gevormd. In 1805 werd Jaarsveld bij Utrecht ingedeeld.

Een mooie plek is Jaarsveld aan de Lek

Met haar 279 inwoners ligt het dorp Jaarsveld tegenwoordig midden tussen de fruitboomgaarden vol met kersen, appels en peren. Door de ligging tussen de IJssel en de Lek zijn vruchtbare stroomruggen en oeverwallen gevormd waarop deze bomen goed kunnen groeien. Niet gek dus dat Jaarsveld bekend staat om haar fruitteelt.

De omgeving is erg belangrijk voor de Jaarsvelders: "een mooie plek is Jaarsveld aan de Lek". Als je het aan de inwoners vraagt, kunnen zij tal van mooie plekken opnoemen in het dorp. Bijvoorbeeld de fruitboomgaarden, de polsstokvereniging, het dijkhuis en 'Huis te Jaarsveld', waar 's winters geschaatst kan worden, zijn plekken die typisch zijn voor Jaarsveld. De kerk staat centraal in het dorp en de speeltuin is een plek waar inwoners trots op zijn. Wat opvalt is dat Jaarsveld geen basisschool meer heeft, maar dat de inrichting van het oude gebouw van de basisschool de inwoners wel aan het hart gaat.

Jaarsveld ligt bovendien in een erg groene en rustige omgeving. Met de Lek in de achtertuin is het een fijne plek om te wandelen en de rust op te zoeken. Voor Jaarsveld is het dan ook belangrijk dat het groene karakter en de natuur behouden blijven.

Kenmerkend voor Jaarsveld is de saamhorigheid. Men kijkt veel naar elkaar om en helpt elkaar graag. Er is volgens de inwoners zeker sociale controle in het dorp. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in het feit dat er weinig criminaliteit is. Ondanks de sociale controle leven de inwoners van Jaarsveld ook wel onder het motto 'leven en laten leven'.

Jaarsveld in de toekomst

Met het oog op de toekomst vinden Jaarsvelders het belangrijk dat de mooie dingen in hun dorp behouden blijven. In een nieuwe gemeente moet het kleinschalige dorpskarakter niet uit het oog verloren worden. Daarbij is het voor Jaarsveld van belang dat het dorp een veilige omgeving blijft om in te wonen. Er is nu weinig criminaliteit en de gemeente moet zich hier ook voor inzetten dat dit laag blijft. Men maakt zich wel zorgen over het aantal woningen in de omgeving. Zowel jong als oud moet kunnen blijven genieten van het dorp en daar zijn wel voldoende woningen voor nodig. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de verkeersveiligheid, met name op de S.L. van Alterenlaan.

Wat bovenal belangrijk is in de toekomst, is dat de leefbaarheid en de eigenschappen die het dorp zo uniek maken, behouden blijven in de toekomst. ♥

“Jaarsveld is een klein, veilig dorp, helaas inmiddels zonder school of andere voorzieningen

Leuk weetje!

In 1808 waren er 14 tappers (plekken waar drank werdgeschonken) in Jaarsveld. Deze werden vooral bezocht door schippers en passagiers. In 1936 was alleen café Lekzicht er nog. Tegenwoordig is er niets meer. Bijzonder is dat er in 2004 een Bavaria commercial opgenomen voor de thuistap.

Wees trots en zuinig op de ondernemers

Interview met voorzitter van de
ondernemersvereniging Ruud Borst

Ruud Borst, voorzitter van de ondernemersvereniging in Lopik, heeft een goede kijk op het ondernemerschap in de gemeente. Hij vertelt over wat het ondernemerschap in Lopik uniek maakt.

Daar hoeft hij niet lang over na te denken. Er is veel bedrijvigheid, ondanks dat Lopik een kleine gemeente is. Lopikse ondernemers hebben een vak geleerd en weten van aanpakken. Zij denken in mogelijkheden. Bedrijven hebben onderling een goede band, en dat hebben ze ook met het verenigingsleven. Er is een grote saamhorigheid. Ruud ziet veel enthousiasme en dit maakt hem trots.

Wat is er belangrijk voor bedrijven uit de gemeente Lopik?

“Bedrijven vinden het bijzonder fijn te ondernemen in een gemeente met een groen karakter, de relatief goede bereikbaarheid en de centrale ligging. Zij ondernemen in de gemeente waar ze doorgaans ook wonen. Voor bedrijven is het belangrijk om de gelegenheid te

hebben en te houden om kansen te pakken. Daar is partnerschap met de gemeente voor nodig. Denk aan de behoefte hun bedrijf uit te breiden, vernieuwen of verduurzamen. De samenwerking met de gemeente verloopt goed. De ondernemers ervaren de samenwerking met de provincie als meer ingewikkeld. Ondernemers lopen tegen te veel regelgeving aan, waardoor niet duidelijk is wat nu de rol van de gemeente is en de rol van de provincie. Dat is verwarrend, zeker als de gemeenteraad voorstander is van eventuele vernieuwingsplannen.”

Waar moet de toekomstige gemeente mee aan de slag?

“De (toekomstige) gemeente moet investeren in onze infrastructuur. Dit omdat we steeds meer verkeer vanuit de Krimpenerwaard te verwerken krijgen. Ook is communicatie zoals deze nu verloopt, namelijk door middel van direct contact met de wethouders, een voorwaarde om vertrouwen te hebben in de eventuele fusie. Als ondernemersvereniging willen we graag betrokken worden bij de onderwerpen die ons als bedrijven aangaan.”

Hoe denkt u dat de bedrijvigheid eruit ziet over ongeveer vijftig jaar?

“We zullen over vijftig jaar zeker energieneutraal werken. Automatisering, digitalisering en robotisering zullen een opmars krijgen. Toch zullen altijd technische handen nodig blijven, denk ook aan dienstverlening. Dit is gunstig voor de arbeidsmarkt.

Als we inzetten op duurzaam en verantwoord ondernemen, kunnen we nog groeien in ons mooie gebied. Dit vraagt veel inzet en anders denken. Het nieuwe ondernemen. Van het onderwijs vraagt het inzet op technisch onderwijs in de regio. Een goede stap is de Techno Hub in Woerden. Dat is een fysieke technische onderwijsruimte waarin onderwijs wordt

“Als ondernemersvereniging willen we graag betrokken worden bij de onderwerpen die ons als bedrijven aangaan”

gegeven aan leerlingen van het basisonderwijs en voorgezet onderwijs, studenten en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Doel is hen enthousiast te krijgen voor technische beroepen. Hierdoor ontstaat er een verbinding tussen het onderwijs en het technisch bedrijfsleven.

Wat we als ondernemers ook nodig hebben, is een goed en frequent openbaar vervoer en betaalbare huizen om onze medewerkers in de regio te behouden. Ook moeten we altijd mogelijkheden behouden om te kunnen groeien.”

Wat geeft u de gemeente nog mee?

“Wees trots en zuinig op de bedrijven, want dit komt onze regio ten goede. Luister goed naar de ondernemers en bewoners. En ten aanzien van de keuze voor een of meerdere fusiepartners is het belangrijk dat we minder regels, maar wel mogelijkheden krijgen. Kijk goed naar wat een eventuele partner kan bieden.

Voor ons als ondernemers is het belangrijk dat we de naam Lopik kunnen blijven uitdragen, omdat dit voor velen wel een begrip is. Veel klanten zeggen ‘Even Lopik bellen.’” ♥

De grootste kern

in de gemeente:

Lopik

Lopik-dorp is, met zijn inwonersaantal van meer dan 8.000 mensen, de grootste kern in de gemeente.

Dit is de geschiedenis van Lopik

Lopik dankt zijn naam aan Lobeke, zoals een nederzetting voor het eerst in 1155 genoemd staat. Het zou verwijzen naar een gelijknamig veenriviertje van waaruit de veengebieden rond Lopik zijn ontgonnen. Door een watergang te graven (De Graaf) werd dit veenstroompje Lobeke-Zevender verbonden met de Enge IJssel.

Sinds de middeleeuwen viel Lopik onder de macht van de Bisschop van Utrecht en meer specifiek het kapittel van Sint-Marië. Hierdoor is de heerlijkheid Lopik ontstaan. Na de Franse tijd zijn deze heerlijkheden opgeheven en in 1817 is de gemeente Lopik ontstaan, door samenvoeging van de dorpen Lopik, Lopikerkapel en Zevenhoven.

Er is genoeg te doen in Lopik

Lopik heeft diverse basisvoorzieningen waar inwoners graag gebruik van maken. Zo kun je bijvoorbeeld naar activiteiten in Dorpshuis De Schouw of winkelen op het Koning Willem-Alexanderplein. Je vindt in Lopik diverse sportverenigingen, een supermarkt en activiteiten voor ouderen. Ook is het zwembad voor Lopikers van grote waarde. Al deze faciliteiten en activiteiten brengen levendigheid. Het is een tijd spannend geweest of het zwembad open kon blijven. Dit gaat de inwoners van Lopik aan het hart. Zelfs zo sterk dat een inwoner tijdens het

dorpsgesprek het volgende heeft geroepen: "Als ik op een dag de loterij win, dan koop ik het zwembad en zorg ik dat het niet hoeft te sluiten."

Dit maakt Lopik

Lopikers zijn veelal hardwerkende, sociaal betrokken dorpsbewoners die graag een bijdrage leveren aan het dorp en omkijken naar elkaar. Iedereen woont 'in de buurt' en 'op Lopik' (en allemaal aan de dijk). Desgevraagd geven Lopikers het leven in Lopik een 7,2 op een schaal van 1 tot 10 en dat is een ruime voldoende.

Mensen uit Lopik maken graag iets met de handen, zo zijn er veel aannemers en kabelars in het dorp. Naar eigen zeggen kunnen 'Lopikers' wat afwachtend zijn; het kost soms wat tijd om ze te enthousiasmeren. Hoewel er een groot verenigingsleven is binnen het dorp, staan Lopikers niet altijd direct te springen om deel te nemen aan speciaal georganiseerde activiteiten. Een tip voor iedereen is dan ook wat geduld te hebben bij het organiseren.

De groene omgeving, het dorpskarakter en de rust maken het dorp een prettige plek om te leven. "In de omgeving kun je veel van de natuur genieten: goede fietspaden en heerlijk wandelen en fietsen langs de Lek met de uiterwaarden." Uniek is dat sommige mensen nog steeds met een Lopiks dialect praten en men elkaar aanspreekt met de bijnaam.

Lopik met de blik naar de toekomst

Er is een aantal punten waar de Lopikers zich zorgen over maken. Voor de jeugd is weinig te doen in het dorp. Door de sluiting van discotheek de Manebrug is er nu geen plek meer voor jongeren om uit te gaan in de eigen gemeente. Ook is er een gebrek aan parkeergelegenheid en moet met de bouw van nieuwe woningen

rekening worden gehouden met de behoeftes van inwoners. Wat volgens inwoners behouden moet blijven, zijn de voorzieningen in het dorp en het dorpskarakter. Ook willen zij in verbinding staan met een gemeente die zich richt op de behoefte van de inwoners, die goed naar de inwoners luistert, doet wat is afgesproken en duidelijk communiceert. Het is belangrijk eerlijk te zijn en te blijven. ♥

Leuk weetje!

Toen de Manebrug nog een discotheek was, werd deze bezocht door jongeren uit de wijde omgeving. Om overlast te voorkomen, werden touringcars ingezet om de jongeren terug te brengen naar bijvoorbeeld Oudewater, Schoonhoven, Vlist, Montfoort en IJsselstein. Toen de broers Johan en Theo Pouw de discotheek in 1992 overnamen, breidden zij het gebruik van de busjes al snel uit naar bijvoorbeeld het vervoer van schoolkinderen. Inmiddels is het wagenpark van Pouw Vervoer uitgegroeid tot wel zeventig bussen.

Het goud van **Lopik**

In 2009 had de provincie Utrecht het idee om een serie kunstwerken op rotondes te plaatsen onder het mom 'RotondeLab'. Het doel van het project: de ideale invulling van een rotonde creëren. Ook Lopik ontving een kunstwerk, op de rotonde nabij Bedrijventerrein De Copen. Een groep kunstenaars kwam na twee avonden brainstormen met ondernemers van De Copen tot twaalf ontwerpen.

In februari 2009 was de onthulling van het kunstwerk. Tot een ieders grote verbazing was het kunstwerk niet óp de rotonde, maar erin gemaakt. Het enige zichtbare bewijs dat er kunst in de rotonde verstopt zat, was een gigantische pijl die er bovenop stond.

De pijl wees naar de gouden kunstwerken die in een dichte kist in de rotonde verstopt waren. Wat bleek: alle ontwerpen van de brainstormavonden waren verguld in goud en in de kist gestopt. Deze kist was in beton gegoten, de deksel was erop gedaan en vervolgens afgedicht. Dit viel niet bij alle Lopikers in de smaak.

Belofte niet waargemaakt

De belofte van een mooi kunstwerk op de rotonde was volgens de Lopikers niet helemaal waargemaakt. Een golf van onvrede ging door het dorp. Een kunstproject ter waarde van 85.000 euro en we kunnen er niet eens echt naar kijken? Voor veel mensen voelde het erg oneerlijk dat er zo veel geld naar kunst ging waar ze zelf niet van konden genieten. Dan had het geld wel beter besteed kunnen worden. De pijl boven op de rotonde was meerdere keren slachtoffer van vernielingen en graffiti-tekeningen. Zo is er een groep geweest die allemaal Teletubbiepoppen en leuzen op de rotonde heeft geplaatst.

De pijl wordt zelfs aan stukken gereden

Ongeveer twee maanden na de plaatsing van het kunstwerk, rijdt een 22-jarige man uit Schoonhoven dwars over de rotonde heen en verwoest hiermee het kunstwerk. In eerste instantie wordt gedacht dat dit met opzet is gedaan. Uiteindelijk blijkt het te gaan om een bestuurder die achter het stuur in slaap is gevallen en per ongeluk de pijl heeft vernield.

Een maand later staat er opeens weer een nieuwe pijl op de rotonde. Het is weliswaar niet de pijl van de kunstenaars. Het is de organisatie van een Lopiks autosportspektakel die de aandacht wil trekken voor hun evenement met de tekst 'Het wordt weer goud in Lopik'. De provincie besluit dat de pijl er tot na het evenement mag blijven staan. Daarna blijft het leeg op de rotonde.

Inmiddels is het ook in de rotonde leeg. De provincie Utrecht heeft eind 2009 besloten het project 'RotondeLab' niet voort te zetten. Het project bleek uiteindelijk niet zijn vruchten af te werpen op de manier waarop de provincie dat gewild had. Het project zegt achteraf gezien wel heel veel over de identiteit van mensen uit de gemeente Lopik. Altijd bereid om mee te denken, nuchter en tegen (geld)verspilling. ♥

Bijzondere straatnamen

Er zijn 236 straten in de negen kernen van de gemeente Lopik. Veel straatnamen hebben een bijzonder verhaal. Met dank aan Leo Bennis, fotograaf en hodonymist, lichten we hier enkele bijzondere straatnamen toe.

Zo is er de Rolafweg die zijn naam dankt aan het verhaal dat er op deze plek vroeger de vaten met bier naar beneden gerold werden. Het Boven eind in Benschop vinden hun oorsprong in de geschiedenis. Van oudsher werd Benschop namelijk verdeeld in een deel boven (ten westen) en een deel beneden (ten oosten) van de kerk waaraan de straten hun naam danken.

De Vincent van Goghstraat in Benschop is een voorbeeld van een straatnaam waar een misverstand over bestaat. Daarvan denken mensen vaak automatisch dat de straat is vernoemd naar de wereldberoemde schilder, maar niks is minder waar. De straat is namelijk vernoemd naar zijn opa, die dominee was in de gemeente en veel goeds heeft betekend voor de gemeenschap.

Een aantal straatnamen is vernoemd naar voormalig burgemeesters van de gemeente. Opvallend is dat al deze straatnamen beginnen met 'Burge-meester', op M.A.A. Schakelplein na. Daar mist het woordje 'burgemeester'.

Er is ook een aantal straatnamen die in de loop der jaren een andere naam heeft gekregen. Zo wordt de vroegere Breedesteeg tegenwoordig de Radiolaan genoemd.

De Radiolaan heeft zijn naam te danken aan de proefzender 'Jaarsveld' die daar heeft gestaan.

Sommige straten verwijzen ook naar de vroegere functie van een plek, zoals de Florijnstraat. De 'florijn' is namelijk de oude benaming voor de gulden. Op de huidige Florijnstraat zat vroeger een Rabobank en daar komt de naam van de straat vandaan. ♥

Natuur, vriendschap, thuis en een koe..

Enige tijd geleden werd ik benaderd met de vraag of ik een ambtsketen wilde ontwerpen voor de eerste kinderburgemeester van de gemeente Lopik; een bijzonder eervolle opdracht.

Een officiële ambtsketen moet in het midden een rijkswapen/ gemeentewapen hebben. Gelukkig heeft de gemeente een zilveren erepenning met daarop het gemeentewapen, dus die kon prachtig in het ontwerp toegepast worden.

Er was een tekenwedstrijd in Lopik geweest en de winnende tekeningen werden bij mij afgeleverd. Met daarbij

korte teksten over wat kinderen in hun woonplaats Lopik belangrijk vinden. En wat zij belangrijk vinden als de taak van een kinderburgemeester.

Meteen was duidelijk dat er vier hoofdpunten zijn. Die vier heb ik op een heldere, voor kinderen herkenbare wijze, in zilver uitgebeeld. Deze vier zijn:

1. Een boom met bloemen: Natuur.
2. Twee kinderen hand in hand: Vriendschap.
3. Een huis: Thuis.
4. En (huis)dieren: een Koe.

Op de zilveren gemeentepenning is het wapen in reliëf afgebeeld. Daarom heb ik de vier afbeeldingen met een techniek gemaakt die hierbij past. Met heel veel plezier en toewijding heb ik deze prachtige opdracht uitgevoerd.

Esther van Vliet, Zilver smid

Esther van Vliet heeft haar opleiding aan de Vakschool voor edelsmeden in Schoonhoven afgerond in 1986 en vervolgens haar meesterschap behaald. Na enkele jaren in diverse ateliers gewerkt te hebben heeft ze zich als zelfstandig edelsmid gevestigd in De Zilverstad Schoonhoven.

Jong zijn in de gemeente **Lopik**

In de gemeente Lopik wonen op 1 januari 2021 4.437 inwoners van 25 jaar of jonger. Hoe is het om jong te zijn in de gemeente Lopik? Wat vindt de jeugd waardevol, nu en in de toekomst? Om hierachter te komen, zijn deze kinderen en jongeren opgezocht op plekken waar zij geregeld komen. Ook zijn er diverse activiteiten georganiseerd voor de jeugd. En de jongeren uit de gemeente Lopik hebben absoluut een mening!

Vrij om te spelen, behalve 's avonds

Basisschoolkinderen waren het over het algemeen met elkaar eens dat opgroeien in de gemeente Lopik als kind best wel leuk is. Een aantal verenigingen zet zich in voor kinderen, door kinderen werd meerdere keren de Vakantie Ontspanning genoemd. Voor de basisschoolkinderen zijn er genoeg plekken om met vriendjes en vriendinnetjes buiten af te spreken en te spelen. Ze komen graag op deze plekken, maar hebben het gevoel dat ze hier niet altijd even welkom zijn omdat de plekken volgens hen niet goed worden onderhouden. Vissen blijkt een populaire bezigheid, maar is vrijwel onmogelijk op sommige visplaatsen omdat het gras er veel te hoog is. Het is ook niet altijd fijn om in het skatepark of de speeltuinen te spelen. Daar hangen 's avonds vaak oudere jongeren van rond de 18 jaar. Ze maken lawaai en gooien hun flesjes op de grond kapot. De kinderen die de volgende dag willen skaten of spelen, kunnen dat dan niet meer.

Jongeren van rond de 18 jaar hangen ook in het tunneltje en steegjes. Hierdoor voelen basisschoolkinderen zich onveilig en zij durven er niet langs. Zij fietsen daarom om als ze naar huis willen en

moeten dan vaak via de grote weg. Dit zorgt vaak voor onveilige situaties. Het helpt daarbij niet dat bijvoorbeeld steegjes amper verlicht zijn. Meer verlichting en politie in de wijk zouden de kinderen fijn vinden, omdat ze zich daardoor veiliger voelen. Of maak bijvoorbeeld een aparte plek waar oudere jongeren samen kunnen komen.

Verenigingsleven: de keuze is reuze

De allerkleinsten konden zich in de herfstvakantie laten schminken en onder het genot van een lekkere limonade vertellen wat zij leuk vinden aan hun dorp of juist niet. De piraten, eenhoorns, prinsesjes, spidermans en vlinders waren het veelal met elkaar eens. Veel kleurrijke 'karakters' vonden het fijn dat hun familie vlakbij woont. Ook zijn veel kinderen al lid bij verschillende verenigingen. Aanbod in bijvoorbeeld sport- en muziekverenigingen is er volgens hen dan ook genoeg.

Tieners vertelden dat sporten ook op basisscholen altijd wordt gestimuleerd. Zo worden er sporttoernooien georganiseerd tegen andere scholen uit de gemeente. Daardoor kenden ze veel mensen van hun leeftijd uit alle dorpen. Nu ze op de

middelbare school zitten, hebben ze nog maar weinig contact met jongeren uit de andere dorpen van de gemeente Lopik.

Groen moet je blijven doen

Jeugd van alle leeftijden gaf aan dat ze het dorpse karakter waarderen. Ze vinden het groen mooi en hopen dat dit zoveel mogelijk behouden wordt. Er mogen wel wat huizen gebouwd worden, maar niet overal.

Weinig te doen als je ouder bent

De jeugd vindt over het algemeen de omgeving perfect, maar vindt het jammer dat er weinig mee wordt gedaan. Er is geen buurthuis voor jongeren, geen kunstgrasveld als speelveldje en geen uitgaansgelegenheid voor jongeren. Zodra ze elkaar ontmoeten op straat, wordt de politie gebeld ook al doen ze niks verkeerd. Voor hen voelt het soms alsof er geen plekken meer zijn waar ze nog welkom zijn. Eigenlijk is er alleen de kermis en het feestweekend op het plein in Lopik, maar dat is niet voldoende. Vooral voor jongeren tussen de 12 en 18 is er een groot gemis. Zij vallen nu tussen wal en schip, ze zijn te oud voor de kermis en te jong voor het feestweekend. De lasergame-activiteit die werd georganiseerd in het kader van Waardevol Lopik

bleek dan ook een schot in de roos. Ongeveer 70 jongeren uit de gemeente hebben zich een middag helemaal kunnen uitleven. Ook voor 16-plussers is er te weinig. De avondjes uit in de Manebrug waren vroeger superleuk, maar die zijn verdwenen toen de discotheek sloot. De 16-plussers gaven dan ook aan voor uitjes en feestjes vaak naar IJsselstein, of verder, te moeten. Dit vinden ze niet heel erg, zo lang ze maar thuis kunnen komen. Dat blijkt echter wel een probleem. De verbindingen met het openbaar vervoer zijn niet goed geregeld en daar balen ze van.

Met name de 16-plussers gaven dan ook aan hier later niet te willen blijven wonen. Er is niks te doen, er zijn weinig winkels en ook weinig bijbaantjes. Je kunt bij de Plus, het Kruidvat of de broodjeszaak werken. Ook is de bereikbaarheid van de dorpen niet prettig en is er voor de toekomst niet veel diversiteit in werkgelegenheid volgens hen. Er is voornamelijk werk op Bedrijventerrein De Copen voor praktisch opgeleiden. Voor theoretisch opgeleiden zit er niks anders op dan een baan verder weg zoeken.

Vooral jeugd van onder de 16 jaar zou hier wel graag blijven wonen, maar zij zijn bang dat dit wellicht niet meer kan doordat er te weinig huizen worden bijgebouwd. Zij vinden de dorpen van

gemeente Lopik de ideale plek om hun kinderen te laten opgroeien, maar zijn bezorgd of dat later gaat lukken met het beperkte woningaanbod. Wat de jongeren dan zo leuk vinden en waarderen? Veruit op nummer 1 staat het zwembad Lobeke. Daar gaat deze groep graag met hun vrienden heen om van de glijbaan te sjezen en een frisse duik te nemen. Ook het huttenoord is favoriet.

De jeugd heeft de toekomst

Natuurlijk was er ook ruimte om te fantaseren over een perfecte woonomgeving in de toekomst. Zo wilden de jongsten graag wel elk weekend kermis en een glijbaan bij het zwembad waar je met zes man tegelijk af kan roetsjen. Tieners lieten hun oog vallen op een arcadehal, een voetbalkooi en een trampolinepark. De oudere jongeren bleven liever realistisch: "Zorg er gewoon voor dat er wat te doen is voor alle leeftijden. In welk dorp maakt dan niet zoveel uit. Ver fietsen zijn we toch wel gewend."

De signalen zijn duidelijk. Op jonge leeftijd is Lopik leuk om te wonen. Speeltuintjes genoeg en je kunt lekker veel buiten zijn. Tot op een zekere leeftijd. Jongeren boven de 12 jaar hebben duidelijke verbeterpunten en willen best meedenken over hoe de gemeente aantrekkelijker kan worden voor jongeren van een wat

Zorg dat er wat te doen is voor alle leeftijden. In welk dorp maakt niet zoveel uit. Ver fietsen zijn we toch wel gewend

oudere leeftijd. Hoewel verschillende verenigingen zich inzetten voor de jeugd in de gemeente, zoals verschillende jeugd- en jongerenverenigingen en jeugdleden, missen jongeren van 12 jaar en ouder plekken om samen te komen en activiteiten voor hun leeftijd. Belangrijk is dat er naar ze toe moet worden gegaan. Betrek ze, zoek ze op. Deze jongeren zijn de toekomst en willen gehoord worden. Belangrijk is dat een toekomstige gemeente dat luisterende oor biedt. Maak gebruik van hun kennis en geef ze vertrouwen. Dan kunnen de jongeren van nu opgroeien tot de volwassen inwoners van de gemeente in de toekomst. ♥

Jongeren in actie tijdens lasergamen in Benshop

Burgemeester van de kinderen

“Lotte, jij hebt de tekenwedstrijd gewonnen en bent daarmee kinderburgemeester geworden. Een leuk weetje: je was zelfs maar net op tijd met het inleveren van je tekening bij de Plus in Benshop! Het is maar goed geweest dat je dit nog hebt gedaan, blijkt nu. Kun je eens uitleggen waarom je hebt getekend wat er op jouw tekening te zien is?”

Lotte: “Ik heb een konijn en een geit getekend, omdat we die ook zelf hebben en dat vind ik ook belangrijk dat er veel dieren zijn. Met mooie letters heb ik ‘friends’ getekend, omdat ik vrienden dichtbij ook heel leuk en belangrijk vind om te hebben. Ik heb ook een boom getekend. Niet alleen omdat ik natuur heel mooi vind, maar ook omdat ik milieu voor

mensen van mijn generatie belangrijk vind. Ik had ook wat plannen, maar daarvan wist ik niet hoe ik dat moest tekenen. Dus die heb ik erbij opgeschreven, zodat jullie het in ieder geval weten. Zo wil ik graag wat doen met het verkeer en ook activiteiten organiseren voor jong en oud. Zo zit mijn tekening een beetje in elkaar.”

Laurens: “Ja, heel erg goed bedacht Lotte. Goed nagedacht over wat je belangrijk vindt en ook mooi vindt. Wat knap dat je ook hebt nagedacht over dat wat je niet in een tekening kunt vangen, hoe je dat in woorden kan vangen en opschrijven. Ik vond dat heel goed, dat was voor mij de kers op de taart. Er waren heel veel mooie tekeningen en daarvan werd jouw tekening uiteindelijk als winnaar ge-

’Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan!’

kozen. Bij jou zagen we echt een motivatie. Je liet daarmee zien betrokken te zijn en dat vonden wij heel bijzonder.

“Wat verwacht je van dit jaar Lotte?”

Lotte: “Ik verwacht dat het een heel leuk en gezellig jaar wordt, ondanks corona. Ik wil de dingen die ik op de tekening heb gezet ook graag bereiken. Het organiseren van activiteiten voor jong en oud, dat lijkt me het leukste!”

Laurens: “Ik kijk er ook heel erg naar uit en daar gaan we gewoon helemaal voor! Toen ik burgemeester werd had ik een hele lijst van dingen die ik graag wilde. Daar stond ook op dat ik graag een kinderburgemeester wilde hebben in de

gemeente. Ik ben dus echt heel blij dat het nu eindelijk zo ver is. Je hebt al grote plannen, wil je daar wat meer over vertellen?”

Lotte: “Ja dat is goed. Van andere kinderen hoorde ik dat ook zij het milieu heel belangrijk vinden. Dus misschien kunnen we meer bomen planten. Over de speeltuinen zijn ze tevreden, maar ik hoorde wel van een paar kinderen op het Boveneind en het Benedeneind dat ze daar nog graag een speeltuin zouden willen. Wij wonen daar ook en hebben zelf een mini-speeltuin in onze tuin gemaakt met een schommel, trampoline en glijbaan. Maar andere kinderen die dat niet hebben, zouden graag een speeltuin hebben waar ze kunnen afspreken.”

Laurens: “Misschien kunnen we wel een boomplantdag organiseren. En kunnen mensen die een ‘eigen speeltuin’ in de tuin hebben, wel zeggen dat andere kinderen daar af en toe ook mogen spelen.”

Lotte: “Dat is een goed idee. Voor andere kinderen is het belangrijk en daar wil ik graag voor staan.”

“Wat voor verwachtingen had jij toen je burgemeester werd, Laurens?”

Laurens: “Ik houd enorm van mensen, dus dat was mijn basis. Ik vind het heel belangrijk dat mensen het goed hebben met elkaar. Ik hoopte dat ik iets kon betekenen. Toen ik burgemeester werd, had ik een tekstje van Pippi Langkous gebruikt: ‘ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan.’”

Lotte: “Die hebben wij in de klas hangen!”

Laurens: “Ik was er eigenlijk helemaal niet zo mee bekend. Hoe doe je dat, besturen? Ik was hiervoor docent en

heb op de universiteit les gegeven over besturen, maar het zelf doen is anders dan het bedenken. Ik was best een beetje onzeker ook, maar ik wilde mijn stinkende best doen. Ik hoopte ook dat er veel leuke contacten met inwoners zouden zijn. Ik merk nu na vier jaar, dat het veel praktischer is dan ik dacht.”

“Hoe reageerden andere kinderen toen ze hoorden dat jij kinderburgemeester werd?”

Lotte: “Van veel kinderen hoor ik nu ‘kun je dit regelen, of kun je hier wat aan doen?’ Ze vinden de keten ook heel mooi en vragen me vaak waar de tekens voor staan die erop staan.”

Laurens: “Dat kan ik me goed voorstellen. Mensen reageren ook anders op mij als ik mijn keten om heb dan als ik hem niet om heb. Met keten loop ik iets formeler rond, maar als Laurens blijf ik altijd nuchter. Die keten betovert soms ook mensen, het doet iets met mensen. Dit gebeurt misschien bij jou ook wel straks. Mensen zien het als symbool, als ik die om heb is er waarschijnlijk iets heel bijzonders, leuks of naars aan de hand.”

“Lotte heeft het gehad over wat zij belangrijk vindt, namelijk activiteiten organiseren en het verkeer en het milieu. Waar denk je dat jij je mee bezig hield toen jij 10 jaar was, Laurens?”

Laurens: “Wauw, ik weet niet of ik toen al zo slim en assertief was als Lotte! Ik was altijd best wel braaf en een beetje verlegen. Ik was veel aan het sporten, ik zat bijvoorbeeld op gym. Ik was vooral bezig bij ons achter met mijn crossfiets. Ik denk dat ik nog niet zo wild naar de wereld keek als Lotte nu al doet. Dat is wel een verschil. Jij hebt veel meer in de gaten wat er om je heen gebeurt.

Ik keek wel altijd naar het Klokhuys en het Jeugdjournaal, dat was er toen al. Ik weet dat ik toen op school altijd naar de juf en meester keek en dacht: dat zou ik later ook leuk vinden. Iemand iets leren. Burgemeester worden zat toen bij mij zeker nog niet in mijn hoofd, nee!”

Lotte: “Bij mij eigenlijk ook niet, totdat ik die tekenwedstrijd zag. Toen dacht ik: ja dit wil ik.”

Laurens: “Toen ik 10 was, speelde ik ook al trompet. Daarvan had ik altijd: ik gun iemand een trompet. Dat je iemand iets geeft, dat je waar nodig lawaai kunt maken om aandacht ergens voor te vragen. Ook als het nodig is, dat je er iets moois mee kunt doen. Dat vind ik mooi aan muziekinstrumenten. Het is niet alleen de muziek zelf, maar ook iemand wat geven en ergens aandacht voor vragen.”

Lotte: “Ik doe ook veel met muziek. Ik zit op kinderkoor, dus daar zing ik. Ik krijg ook gitaarles van papa en ik zat op blokfluitles. Daar stopte die vrouw alleen mee, dus dat is wel jammer. Daar ging ik namelijk met heel veel kinderen heen. Ik speel ook piano.”

Laurens: “Trompet zegt ook wel echt iets over mij. Bij alle bestuurders is er iets in hun kamer op het bureau gemaakt. Bij mij is dat een trompet. Bij wethouder Gerrit Spelt is er een glitter-tafelpoot te zien, omdat hij altijd hele hippe schoenen draagt. Wethouder Johan van Everdingen houdt erg van wandelen en loopt altijd de Nijmeegse Vierdaagse, dus zijn er voetstappen op zijn bureau gezet.”

“Als jij je eigen burgemeester-bureau zou krijgen Lotte, wat zou jij dan daarop willen laten maken?”

Lotte: “Ik denk iets met konijntjes op de tafel. Iets met dieren in ieder geval. En ik zou ook wel zo’n hele grote, mooie plant willen. Die past nu namelijk niet op mijn slaapkamer.” ♥

Het dorp Lopikerkapel

Rondom de Lopikerweg Oost is het dorp Lopikerkapel gevestigd. Binnen een afstand van 610 meter tussen de twee grenzen van dit dorp wonen 1180 mensen die naar elkaar omkijken.

Dit is de geschiedenis van Lopikerkapel

Het dorp droeg vroeger de naam Zevenhoven of Sevenhoven. Het was Napoleon die in 1812 de afzonderlijke gerechten Sevenhoven en Lopik(erkapel) samengevoegd heeft tot één dorp Lopikerkapel. De naam en het dorp zijn echter al ouder. Al aan het begin van de 14e eeuw werd in Zevenhoven een kapel gebouwd, omdat de afstand naar de Lopikse kerk te groot was. Die kapel is later afgebroken en iets verder naar het oosten weer herbouwd. In 1620 werd deze kerk zelfstandig en werd de Lopikerkapel genoemd. In 1817 werden de gebieden Jaarsveld, Zevenhoven en Lopik opgeheven en omgevormd naar twee gemeenten: Jaarsveld en Lopik. De naam Sevenhoven is nu alleen nog terug te zien in de gelijknamige polder en de Sevenhovenstraat die in het dorp ligt.

Er is veel om trots op te zijn

Café de Roode Leeuw en Buurthuis D'ouwe School worden regelmatig bezocht door inwoners op zoek naar aanspraak en door toeristen. Dat is nog interessanter geworden, want in het buurthuis is onlangs een mini-museum opgezet, gevuld met archeologische opgravingen.

Elke zomer wordt met veel plezier en enthousiasme de

kindervakantieweek georganiseerd, met als klapstuk de Prutrace. Inwoners van Kappel zijn trots op het dorp waarin zij wonen. Met de mooie bloesem in het voorjaar langs de weg, de uitgestrekte landschappen en de Holle Brug, is het een prachtige plek. De gemeenschap in Lopikerkapel staat bekend als gemoedelijk en saamhorig; men geeft om elkaar en kijkt naar elkaar om. Ze zijn echter zeker niet in zichzelf gekeerd. Iedereen is altijd welkom. Toeristen fietsen zomers door het dorp en worden er hartelijk ontvangen. Inwoners van Kappel typeren zichzelf ook wel als een diesel; ze komen langzaam op gang, maar geven niet op. Ze kijken vaak eerst even de kat uit de boom, maar als het eropaan komt zijn ze zeker niet bang om te zeggen waar het op staat.

Lopikerkapel is gehecht aan de rust in het dorp

De ligging vlak naast IJsselstein baart de inwoners van Kappel zorgen. In Lopiker-

kapel zijn de inwoners gehecht aan de rust, de groene omgeving en het dorpse karakter. Het behoud van het groene karakter en de natuur staat dan ook met stip bovenaan als wordt gevraagd waar een toekomstige gemeente zich op moet focussen. Bij een fusie van de gemeente bestaat de angst opgeslokt te worden en de eigen identiteit te verliezen.

Het behoud van de rust in het dorp betekent ook dat de verkeerssituatie in het dorp niet uit het oog verloren moet worden. Er is sprake van heel veel sluipverkeer, dat bijvoorbeeld de Radiolaan en Lopikerweg Oost gebruikt om door het dorp heen te komen. Dat sluipverkeer rijdt op hoge snelheid door het dorp, wat vervelend maar ook gevaarlijk is voor de inwoners.

Men wil niet graag weg uit Lopikerkapel

Lopikerkapel kent veel inwoners die al hun hele leven in het dorp wonen. Bovendien willen jongeren er, als het mogelijk is, ook graag blijven wonen. En zeg nou zelf, met de rust van een dorp, en met voorzieningen als winkels, een bibliotheek of een fietsenmaker op fietsafstand, is Lopikerkapel een top plek! ♥

Een heerlijk
overzichtelijk,
monumentaal dorp
niet ver van
voorzieningen

In Lopikerkapel stond de eerste middengolfzender van Nederland. Deze zender heette de 'zender Jaarsveld', omdat die nog net aan de Radiolaan in de toenmalige gemeente Jaarsveld lag...

Leuk weetje!

De Holle Brug van Lopikerkapel

Wist je dat inwoners van Kapel in de oude volksverhalen ook wel grienduilen worden genoemd? En dat deze naam sinds 2016 eigenlijk veranderd zou moeten worden in Bikkels?

Een groot deel van de bewoners van Lopikerkapel heeft in vroegere tijden van de griendteelt geleefd. Dat is het hakken of snijden van rijshout (takken en tenen van wilgen), waarvan bonenstokken voor de tuinbouw, stelen van schoppen en harken, hoepels van vaten en manden en korven werden gemaakt.

De oude Holle Brug zit vol verhalen

Ondertussen werden er dan op de Holle Brug, midden in het dorp gelegen, vele verhalen verteld. De brug werd door oudere inwoners ook wel het 'Leugen-bruggetje' genoemd. De Holle Brug is

een stenen brug die in de 18e eeuw door de toenmalige eigenaar van Huis te Vliet werd aangelegd over de Enge IJssel, zodat hij van het huis rechtstreeks in zijn koets of te paard naar de Lekdijk kon komen.

De brug is wel eens gerestaureerd in voorgaande eeuwen, maar in 2014 was de aanblik van deze brug bedroevend. De beeldbepalende brug gaf een zwaar beschadigd aanzien en uit onderzoek bleek dat een fundering ontbrak en dat de brug geheel vernieuwd moest worden. Dat was het sein waarbij inwoners in de bres sprongen voor HUN Holle Brug! Tekeningen werden gemaakt en daarna

werd de oude brug gesloopt. Hierbij zijn ongeveer 8500 stenen uit het puin gered en opgeslagen op het terrein bij Huis te Vliet, dat toevallig in dezelfde periode werd gerestaureerd.

Inwoners dragen 'hun steentje' bij

Om kosten te besparen, werd afgesproken dat alle stenen uit de oude brug door vrijwilligers uit Lopikerkapel en/of regio met de hand zouden worden gebikt (schoongemaakt) om te kunnen worden hergebruikt in de nieuw te bouwen Holle Brug. Bij Huis te Vliet werd een grote 'Bik-werkplaats' opgesteld waar ondernemers beitels en ander bikwerktuig ter beschikking stelden. Inwoners konden, wanneer ze zin en tijd hadden, stenen komen bikken.

En daar werd dan ook in groten getale gehoor aan gegeven. Wekenlang hoorde je in het dorp het getik van bikhamers op de stenen. Jong en oud hielp mee en zo zijn er bij elkaar 5500 stenen gebikt die hergebruikt konden worden in de nieuwe brug. Helaas was een kwart van de stenen niet meer bruikbaar, maar daar werden nieuwe stenen voor besteld. Bewaarde (deels bijzondere) stekjes van varens in de oude brug werden teruggezet in de nieuwe brug, er werden twee sluitstenen met naam en jaartal in de brug geplaatst en zijn er smeedijzeren leuning op de brug bevestigd. Zo werd de brug opnieuw beeldbepalend in het midden van Lopikerkapel. In 2016 is de nieuwe Holle Brug officieel geopend. Dit verhaal laat zien, dat inwoners van Lopikerkapel echte Bikke(r)ls zijn! ♥

Per huishouden zijn er gemiddeld **1,3 auto's**.
In de hele gemeente zijn er in totaal **7390 auto's**.

Leuk weetje!

De Middelste Molen van Cabauw

Aan de Lopikerweg West, na een wandeling over een lang, hobbelig pad, staat de Middelste Molen van Cabauw.

Deze poldermolen was vroeger verantwoordelijk voor het wegpompen van water uit de omgeving Lopik, Lopikerkapel en Zevenhoven. Met de ligging van twee meter onder zeeniveau is dit geen onbelangrijke taak. Bij hevige regenval moest de molenaar flink hard werken. Met wieken die met een snelheid tot wel 150 kilometer per uur kunnen draaien, pompte de molen zestig kuub water per minuut de polder uit. Ter vergelijking: elke Nederlander gebruikt gemiddeld zo'n vijftig kuub drinkwater per jaar.

Al sinds het jaar 1454 staat hier een molen, maar het is niet altijd dezelfde molen geweest. Bijna 250 jaar geleden brak er brand uit in de oude molen. Vele handen maken licht werk en na drie maanden was de molen weer opgebouwd. De molen heet trouwens niet voor niets de 'middelste molen'; vroeger stonden hier nog twee andere molens. 80 jaar na de bouw van de eerste molen bleek dat deze het werk niet meer aan kon. Om deze reden zijn de Voorste en, later, de Achterste molen gebouwd. Toen deze uiteindelijk niet meer nodig waren, zijn ze weer afgebroken.

De molen zit vol verrassingen

De hedendaagse molenaar, Erik Stoop, blijft constant leren over de molen. Zo stond er op een dag een expert op de stoep met veel verstand van behang. Hij wist de molenaar te vertellen dat de lagen behang die achter het huidige behang zitten uit het jaar 1880 en 1930 komen. Jarenlang is het ook een raadsel gebleven wat er met de materialen van de oude, afgebroken Achterste molen is gebeurd. Wat bleek: de balken van de molen waren gebruikt om koorbankjes van te maken in de Laurenskerk in Rotterdam!

Details van vroeger zijn nog terug te zien in de molen. Zo zijn schilderijen op de houtpanelen of tegelwerk

waarop een andere Utrechtse molen te zien is behouden gebleven. Heel indrukwekkend. Dat is ook precies de bedoeling geweest van de versieringen. De molen was vroeger namelijk in beheer van het kapittel van Sint Marie uit Utrecht. Eens per jaar kwamen vertegenwoordigers op bezoek in de molen. De boeren in de omgeving wilden dan natuurlijk laten zien wat zij in huis hadden.

Zonder molenaar geen molen

Vroeger werd de molen vaak overgedragen van vader op zoon. Het molenaarsberoep was wel tegen een erg klein loon. In tijden van droogte was er voor de molenaar niet veel werk.

Na de ruilverkaveling verloor de molen zijn functie. De molen kan nu alleen nog water rond pompen. Erik Stoop is nu verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de molen. Al dertig jaar is hij met veel passie actief in Cabauw. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in de restauratie die in oktober 2021 afgerond is. Hoe het geld voor de recente renovatie is binnengehaald? Dat is grotendeels te danken aan het aanstekelijke enthousiasme van Erik en de Vrienden van de Cabauwse Molen. ♥

Je leven lang in de gemeente **Lopik**

In de gemeente Lopik is bijna 20% van de inwoners 65 jaar of ouder. Dat is een aanzienlijk deel van de inwoners. Sommigen van hen wonen hier hun hele leven, anderen zijn pas later in de gemeente komen wonen. Hoe is het om als oudere inwoner in Lopik te wonen?

Lopik is een fijne plek om oud te worden

Met al het groen, de ons-kent-ons cultuur en de rustige omgeving, is het goed vertoeven op de oude dag. Initiatieven worden gewaardeerd en zijn ook erg waardevol voor sociale contacten.

Er is genoeg te doen dankzij de vele initiatieven

In de gemeente zijn verschillende comités en belangenverenigingen gevestigd die opkomen voor de belangen van ouderen. Voorbeelden zijn belangenorganisatie KBO, Seniorenraad Lopik en

ouderencomités in de kernen Bens Chop, Jaarsveld, Lopikerkapel, Uitweg, Polsbroek en Willige Langerak. Ook organiseren zij activiteiten voor senioren. Eenzaamheid onder ouderen is een toenemend probleem. Het vertrek van kinderen naar de stad door het gebrek aan woningen in de gemeente en weinig voorzieningen op het gebied van openbaar vervoer zijn bijvoorbeeld oorzaken van die toenemende eenzaamheid onder ouderen. Ook in de gemeente Lopik bestaat een uitdaging rondom het vraagstuk eenzaamheid. Initiatieven als vrijdagmiddagborrels, spelletjesmiddagen

of interessante workshops worden nu ingezet om ouderen bij elkaar te brengen. Ook in De Schutse worden regelmatig activiteiten georganiseerd waar bewoners aan mee kunnen doen. Een voorbeeld hiervan is de vaste Rummikubmiddag. Het is een hartstikke leuke middag en het verbindt mensen met elkaar. Toch worden niet alle ouderen bereikt in de communicatie over deze activiteiten. Niet iedereen komt vaak buiten de deur en zij missen daardoor de (mond-tot-mond) reclame. Bovendien mag de Groene Gids omwille van de wet persoonsgegevens niet meer zomaar verspreid worden.

Senioren moeten zelf aangeven dat hun adres gebruikt mag worden, maar dat gebeurt lang niet altijd. Dit is zonde, want hierin staat veel informatie over voorzieningen en activiteiten waar ouderen veel aan hebben.

Vrijwilligers zijn het cement van de samenleving

Activiteiten zouden niet georganiseerd kunnen worden zonder de hulp van vrijwilligers. Binnen de gemeente zijn inwoners graag bereid om elkaar een handje te helpen. Zo is in Cabauw bijvoorbeeld het idee geopperd senioren te verbinden aan buddy's. Op deze manier kunnen dorpsgenoten elkaar helpen met bijvoorbeeld sociale media of door samen ergens naar toe te reizen. Meneer van Hulst, inwoner van De Schutse, gaat ook iedere week samen met een vrijwilliger op de duwfiets naar buiten. En dat is niet het enige. Vrijwilligers brengen in De Schutse het eten rond of gaan er met de ouderen een dagje op uit.

Een angst die bestaat, is dat er een tekort komt aan vrijwilligers in de gemeente Lopik. Mensen zijn veel te druk met andere werkzaamheden, of zij trekken weg uit de gemeente. Dit is jammer, want vrijwilligers zijn van grote waarde in de gemeente. Ook op andere vlakken dan het organiseren van activiteiten voor ouderen veranderen zaken. Tegenwoordig worden steeds meer processen gedigitaliseerd. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een afspraak bij de gemeente, internetbankieren of het ontvangen van post via de mail in plaats van via de brievenbus. Senioren vinden het soms lastig om hiermee om te gaan. Daar kunnen vrijwilligers een handje bij helpen.

En minstens net zo belangrijk zijn mantelzorgers

Mensen die een zwakke gezondheid hebben zijn steeds vaker aangewezen op mantelzorgers. Uit berekeningen van het

Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) blijkt dat het aantal mantelzorgers per zorgbehoevende flink zal gaan dalen. Waar in de provincie Utrecht in 2018 nog vijf á zes mantelzorgers per persoon beschikbaar waren, zijn dit er in 2040 naar verwachting nog maar drie. Uit ditzelfde rapport blijkt dat mantelzorgers nu vaak familieleden zijn. Een verwachte trend is volgens het PBL dat de inzet van familie vermindert en de taak van mantelzorger steeds vaker op de schouders van ouderen zelf komt te liggen. Ouderen moeten dus onderling ook meer voor elkaar zorgen. Ook in Lopik wordt deze trend verwacht volgens belangenorganisaties. Het is belangrijk dat de gemeente hierin een partner is en mantelzorgers blijft ondersteunen bij het zware en nobele werk dat ze doen.

Inwoners willen mobiel blijven in de gemeente

Voor sommige ouderen is het lastig om zich te kunnen verplaatsen buitenshuis. Niet alle ouderen in de gemeente zijn nog goed ter been. Zij zijn aangewezen op het openbaar vervoer. In Lopik voldoet het openbaar vervoer helaas niet aan de vraag van inwoners. Bussen rijden maar een aantal keer per uur, en soms zelfs maar één keer per uur. Meneer van Hulst rijdt soms nog wel eens in zijn scooter-mobiel door de polder om naar de natuur te kijken. Helaas is dit lang niet voor iedereen een optie. Lopik heeft een prachtige groene omgeving, waar mensen nu niet van kunnen genieten. Bovendien bestaat nu het risico dat mensen geïsoleerd raken; ze kunnen niet naar activiteiten en kennissen toe. Mobiliteit is dan ook zeker een aandachtspunt voor de gemeente.

Woningen op maat voor iedereen

Een uitdaging die generaties overschrijdt, is het feit dat er behoefte is aan passende woningen. Ook voor senioren zijn er niet genoeg huizen.

Het is belangrijk dat we er, met elkaar, voor zorgen dat Lopik ook op de lange termijn voor jong en oud leefbaar blijft

Tegelijkertijd komt ouderdom met bepaalde zorgwensen en is er op bepaalde gebieden hulp nodig in huis. Er is dan ook behoefte aan levensloopbestendige woningen die goed aansluiten bij wat ouderen nodig hebben. Inspelen op deze wensen kan gunstig zijn voor de aantrekkelijkheid van de gemeente. Bovendien biedt dit misschien mogelijkheden voor huizen waar ouderen nu wonen om vrij te komen voor jongere inwoners.

Aandachtspunten

Kortom in de toekomst is een aantal aandachtspunten als het om de ouderen gaat. Dit gaat om een eventuele terugloop in vrijwilligers. Het bouwen van passende woningen, zodat senioren zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. En het organiseren van hulp en ondersteuning in de nabijheid. Verder is het nodig aandacht te besteden aan mobiliteit binnen de gemeente. En bovenal een manier vinden om ouderen te blijven bereiken en ervoor te zorgen dat zij elkaar, en andere inwoners van de gemeente, kunnen blijven ontmoeten. Het is belangrijk dat we er, met elkaar, voor zorgen dat Lopik ook op de lange termijn voor jong en oud leefbaar blijft. ♥

Ondernemen in Lopik

Er is veel bedrijvigheid in de gemeente Lopik. Met de vele weilanden, koeien en fruitbomen springen de agrarische ondernemers als eerste in het oog. De meeste bedrijven in Lopik richten zich echter op de bouw. Er zijn zelfs twee keer zo veel bouwbedrijven als gemiddeld in Nederland. En daarnaast is de zakelijke dienstverlening groot (waaronder veel ZZP'ers).

Tot spijt van vele inwoners is de detailhandel in de dorpen nagenoeg verdwenen. Lokale bakkers, slagers en groenteboeren verdwijnen. Zonde in een gebied waar juist voedsel vers van het land komt. Gelukkig kan de voorbijganger nog stoppen bij de vele stalletjes langs de weg.

In Lopik zet men de schouders eronder

Lopik kent vele praktische, wendbare ondernemers en medewerkers. Creatief in de bedrijfsvoering. Ook in lastige tijden, zoals nu met COVID-19, is er zakelijk gezien nog sprake van groei, zo blijkt uit gegevens van het CBS. De bedrijven die zich op de zakelijke dienstverlening richten, groeien relatief het hardst. Al is er ook groei waarneembaar in ander sectoren, zoals de industrie. In vergelijking met de rest van Nederland zijn er in Lopik relatief weinig faillissementen.

Veel belangenbehartigers

Meerdere partijen zetten zich actief in voor de belangen van de ondernemers. De Vereniging 'De Copen' richt zich op de bedrijven op industrieterrein De Copen. De ondernemersvereniging Lopik (OVL)

staat open voor alle ondernemers in Lopik, dus ook voor de horeca en detailhandel. Zij behartigt hun belangen naar de gemeente en ook in de regio via het Platform Bedrijven Utrecht-West. ZZP'ers uit de regio kunnen zich aansluiten bij de ZZP-vereniging voor IJsselstein, Krimpenerwaard en Lopik: ZZPIJL. Voor de Land- en Tuinbouw Organisaties is er LTO Noord, afdeling Zuidwest Utrecht, die ook landelijk actief is. Het zijn stuk voor stuk partijen met actieve leden die graag betrokken worden om mee te kunnen denken en mee te kunnen doen.

Ondernemers over de gemeente Lopik

Ondernemers waarderen de groene omgeving in de gemeente: de rust, het weidse. Ook is het prettig ondernemen vanwege de centrale ligging, bereikbaarheid en parkeermogelijkheden. Minstens zo belangrijk is het onderlinge netwerk tussen ondernemers.

De ondernemers zijn gesteld op hun vrijheid: 'Laat mij mijn gang maar gaan'. Op onnodige bemoeienis zitten zij niet te wachten. Waar ondernemers met de

Door het ons-kent-ons-gevoel en de onderlinge betrouwbaarheid is er een grote gunfactor in het zakendoen

gemeente te maken hebben, waarderen zij de meewerkende houding, de openheid en duidelijkheid en het meedenken vanuit het perspectief van de ondernemer.

Het agrarische gevoel en het vermogen om zich te verplaatsen in de agrarische ondernemer is er bij de gemeente, weten wat een boerderij is en wat daar gebeurt. Dat wordt erg belangrijk gevonden in dit gebied, waar de agrarische ondernemers zorgen voor de dieren en behoud van natuur en de prachtige groene doorkijk. Een deel van de ondernemers geeft aan dat in de huidige gemeente het meedenken als het gaat om verbeteren en/of uitbreiden van het bedrijf een punt van aandacht is.

Rekening houden met de toekomst

Hoe de economische situatie zich in het gebied ontwikkelt, is koffiedik kijken. Het is afhankelijk van meerdere zaken, zo blijkt ook uit een trendstudie van Platform31. Denk aan de ontwikkelingen op de markt en het regionale ondernemerschapsklimaat. Belangrijk, gelet op de toekomst, is de wijze waarop de gemeente erin slaagt de omslag te maken naar een toekomstbestendige, duurzame, digitale en inclusieve economie. Dit vraagt wendbaarheid van ondernemers en van medewerkers en goede afstemming tussen ondernemers, overheden en scholen. Want het is belangrijk dat er passende opleidingen in de buurt worden aangeboden en genoeg medewerkers beschikbaar blijven die een passende opleiding hebben gevolgd.

Dit wordt mogelijk spannend, want de zogenaamde beroepsbevolking zal in de toekomst af gaan nemen. Tegelijkertijd leiden robotisering, automatisering en kunstmatige intelligentie tot een afname van de werkzekerheid voor de huidige werkenden. Bovendien wordt ook van hen wendbaarheid verwacht (tijdig bijscholen, andere capaciteiten inzetten).

Een overheid, ook een gemeente, kan hier een sparringpartner in zijn. Samen met bijvoorbeeld het onderwijs en de

ondernemers oplossingen bedenken om het aanbod aan werk en werknemers zo groot en passend mogelijk te houden. Dit gebeurt in veel regio's in Nederland. Er worden zogenaamde regiodeals gesloten tussen overheden, ondernemers en het onderwijs. Deze deals leiden tot ontwikkeling in het gebied en werkgelegenheid. De huidige gemeente kan deze rol nog niet vervullen. Hier is een krachtigere gemeente voor nodig, qua menskracht en de mogelijkheid om een deel van deze ontwikkeling te financieren.

Dit vinden de ondernemers belangrijk kijkend naar de toekomst

Ondernemers verwoorden dat ze een gemeente willen die met hen meedenkt. Een gemeente die daadwerkelijk begrip heeft voor de ondernemers in het gebied en de uitdagingen waar deze ondernemers mee te maken hebben. Hiernaast is het belangrijk dat de gemeente het vermogen heeft de belangen van de ondernemers te behartigen in de regio en in het land. In verbinding met bijvoorbeeld de provincie, maar ook door het leggen van slimme verbanden.

Het helpt als de gemeente specialisten kan inzetten, bijvoorbeeld op het gebied van bodemdaling of vrijkomende agrarische bebouwing. Specialist die ook in de regio, landelijk of op EU niveau

kansen weten te benutten, zoals het binnenhalen van subsidies. Dit komt ten gunste van het hele gebied. Ondernemers geven aan betrokken te willen zijn en worden bij plannen van de gemeente om tijdig mee te kunnen denken.

Een voorbeeld is de energietransitie. Want zo zijn de ondernemers in het gebied: realistische optimisten die graag meedenken en de uitdagingen die er zijn 'omdenken' tot kansen.

De wens van een deel van de ondernemers is dat de gemeente inzet op minder regels en gemakkelijke procedures met een beperkte doorlooptijd (denk aan het verstrekken van vergunningen). Werp geen onnodige drempels op en laat de ondernemers zo vrij mogelijk. En houd vooral oog voor de agrarische sector.

Het wordt de komende tijd de uitdaging om bedrijvigheid en leefbaarheid elkaar (blijvend) te laten versterken. Bedrijven en inwoners maken gebruik van dezelfde ruimte. Doordat steeds meer woningen gebouwd worden rondom (grotere) bedrijven liggen die in toenemende mate midden in de dorpen. Gevoelens van overlast liggen dan snel op de loer (denk aan verkeersoverlast, geur). En dat schuurt, zeker omdat de bedrijven al langer aanwezig zijn dan de woningen. Er moet bewust worden omgegaan met de toegang tot de landerijen en verzoeken om grote uitbreidingen. Het clusteren van industrie op de bedrijventerreinen is een optie. Van de gemeente wordt hier door de ondernemers een visie op verwacht. ♥

Jacobsroute

Startpunt: In 't Witte Paard, Cabauwsekade 42, 3411 EC Lopik

Wandeltocht

Lopik heeft power

Interview met bakker
Arie Schep

Bakkerij Keizerskroon sloot in 2021 na 173 jaar haar deuren. Toch is de bakkerij nog altijd een begrip in Lopik. Arie Schep stond altijd voor dag en dauw op om brood en de lekkerste brownies en speculaas van het dorp te bakken. Hoe is zijn beeld van Lopik?

“Lopik draait echt op verenigingen, ik wilde het verenigingsleven graag steunen. Brood voor de scouting bijvoorbeeld. Dat is toch prachtig als al die kinderen ’s avonds rondom het kampvuur zitten met een klein bolletje brood. Ze leren zo veel van hun tijd bij de scouting.”

Dus je ziet verenigingen als spil in Lopik?

“Zeker weten. Voor jongeren is het echt een mooie manier om elkaar te ontmoeten. Vroeger gingen wij vaak met zijn allen naar de kerkvereniging. Deze zijn er nog steeds, maar verder is er veel minder te doen voor jongeren.”

Wat was er vroeger allemaal voor jongeren te doen in Lopik?

“Natuurlijk de Manebrug. In plaats van dat jongeren met Oud en Nieuw de straat op gaan, gingen ze allemaal naar de Manebrug. Dat scheelde veel overlast. Is Hoxemacoa eigenlijk nog open voor de jeugd? Eigenlijk zouden ze daar meer leven in moeten blazen. Weet je, alles kost tijd, zolang je maar optimistisch blijft. Toen de gemeente besloot om wekelijks een markt te organiseren op het dorpsplein, was ik daar samen met een aantal andere ondernemers fel op tegen. Er zou namelijk ook een bakkerskraam op de markt komen en ik was bang

dat dit mij klanten zou gaan kosten.

Ik heb toen een brief naar de gemeente gestuurd, waarop ik antwoord kreeg dat ze de markt toch door lieten gaan. Wat bleek: op donderdag, de dag van de markt, had ik de meeste klanten. Het zorgt dus wel voor reuring zo’n markt. Dat hebben we meer nodig in de dorpen.”

Waar denk je dan zoal aan?

“Lopik heeft zo veel te bieden, er zit zo veel power in Lopik. Neem bijvoorbeeld de Lekdijk. Kunnen we daar niet een wielertour op organiseren? Of kijk naar de Lek, kunnen we daar geen restaurant of strand maken? Het mooiste lijkt me nog wel als we iets doen zoals IAmsterdam, ken je dat? Als je Lopik in rijdt staat er dan heel groot ‘Lopik, Het Groene ♥’. Dan kunnen we laten zien hoeveel power Lopik wel niet heeft.”

Vroeger bezorgde je ook brood in alle dorpen. Merkte je dan verschil tussen de kernen?

“Ja er is zeker wel een verschil. In Cabauw zijn ze bijvoorbeeld wat losser en organiseren ze heel veel. Vroeger bleven mensen veel meer in hun eigen kern. Jongeren van nu zijn daar veel losser in. Ik denk ook wel dat ze veel makkelijker gaan mengen met mensen uit de verschillende kernen. In de gemeente wonen veel mooie mensen die goede dingen doen voor verenigingen. Dat heb ik door de jaren wel geleerd. Dit moet de gemeente stimuleren. Het belangrijkste is dat er een visie is. De tunnel onder de ‘nieuwe weg’ door of het fietspad tussen IJsselstein en Schoonhoven, daar heeft iemand met visie aan gewerkt. Je ziet dat het effect heeft. Er komen allemaal groepen voor fietstours naar het gebied toe. Met visie kunnen we met alle inwoners van Lopik heel veel voor elkaar krijgen.” ♥

Van alle woningen in Lopik bestaat **27% uit huurwoningen** en **73% uit koopwoningen**. In totaal zijn er 5838 woningen. 85% van de woningen is gebouwd voor het jaar 2000, de overige 15% is na dat jaar gebouwd.

Leuk weetje!

Bakkerij Keizerskroon

Lopend vanaf het dorpsplein in Lopik, dwars door de steeg die vernoemd is naar bakkersechtpaar Schep, loop je tegen de oude bakkerij Keizerskroon aan.

In 1891 kocht de familie Groen de bakkerij in het pand naast het voormalige gemeentehuis van Lopik. Als één van de acht bakkers in het dorp, was het hard werken om de

concurrentie te overtreffen. Helaas had bakker Groen alleen dochters, dus de bakkerij zou uit de familie gaan. Maar een schoonzoon bracht redding; dochter Nel trouwde met een bakker, Leen Schep. En zo kwam de nieuwe generatie in de bakkerij.

Bakker Arie Schep heeft sinds zijn veertiende in de bakkerij meegewerkt met zijn vader. Uiteindelijk nam hij de zaak over

die van zijn vader en grootvader was geweest. Voorheen heeft de bakkerij een andere naam gehad, maar Arie bracht de naam ‘Keizerskroon’ terug.

Dit is de naam van het pand waar de bakkerij in gevestigd is. Het verwijst naar de Keizerskroon die afgebeeld is in het wapen van Lopik. ♥

Dit is de geschiedenis van Polsbroek

De geschiedenis van Polsbroek gaat terug naar de 12e eeuw. De Benschopse wetering vormde in dit gebied een grens tussen aan de ene kant Noord-Polsbroek dat onder de Baronie van IJsselstein viel en aan de andere kant Zuid-Polsbroek, dat onder Holland viel. Noord-Polsbroek ontwikkelde zich tot agrarische lintbebouwing. Doordat het deel uitmaakte van de Baronie van IJsselstein, viel het de eeuwen daarna onder diverse families, waaronder de Oranjes (tot 1795). Hierna maakten de Fransen een eind aan de autonomie van IJsselstein en aan het bestuur door de Oranje-familie en kwam de baronie van IJsselstein weer onder het gezag van Holland. Zuid-Polsbroek kreeg al vóór 1258 een eigen kerk. Omdat ook mensen vanuit Vlist, Bonrepas en Noord-Polsbroek daar kerkten, werd de kerk helemaal aan de westkant van het gebied gebouwd. Daar ontstond dan ook een kern met een pastorie, rechtshuis/herberg en een school.

Na de Franse tijd werden Noord- en Zuid-Polsbroek weer bij Utrecht gevoegd. Vanaf 1812 vormden ze samen met Cabauw, Hoenkoop, Vliet, Vlist en Zevender de gemeente Polsbroek. Vanaf 1814 kwamen Noord-Polsbroek en Hoenkoop bij de provincie Utrecht en de rest van de dorpen bij Zuid-Holland. In 1857 werden Noord- en Zuid-Polsbroek weer samengevoegd tot de nieuwe gemeente Polsbroek. Samen met Benschop en Hoenkoop deelden ze vanaf 1857 een burgemeester, die kantoor hield in Benschop. De gemeenteraden vergaderden wel in iedere gemeente apart, omdat de Gemeentewet dat voorschreef. Polsbroek had een eigen raadszaal in de school aan het Dorpsplein, nu het dorpshuis. In 1970 werd Hoenkoop bij Oudewater gevoegd. Polsbroek ging op 1 januari 1989 op in de gemeente Lopik.

In Polsbroek staat het verenigingsleven volop in bloei

En ook daar is er, net als bij de kerk, veelal sprake van verbondenheid met Vlist. Zo heet de voetbalvereniging SPV'81 (Sportvereniging Polsbroek Vlist). Daarnaast is er een gymnastiekvereniging, een dorpsvereniging, een ijsclub en een Oranjevereniging. Kroosvissers, zoals de inwoners uit Polsbroek ook wel worden genoemd, zijn hier enorm trots op. Ze ondernemen veel zelf en dit siert het karakter van de inwoners. Dit is bijvoorbeeld terug te zien bij Dorp 66, de supermarkt die volledig door vrijwilligers draaiende wordt gehouden.

De Polsbroekse gemeenschap

De gemeenschap is zeer hecht in Polsbroek en, zoals ze het zelf zeggen “ademt het meer Hollands dan Utrechts”. Zelfs het dialect is anders: vanaf Polsbroekerdam wordt een Utrechts dialect gesproken, waarbij in sommige gevallen de ‘t’ niet uitgesproken wordt (Utgereg), wat in andere gevallen bij de ik-vorm juist wel gebeurt (‘ik gaat’).

Verbondenheid en positieve sociale controle kenmerken de Polsbroekse gemeenschap. Hulp is nooit ver weg, maar gelukkig blijkt het niet vaak nodig om burens onverwachts te hulp te

Van Pulsbruch Naar Polsbroek

Polsbroek ligt in het westen van de gemeente en kent 1261 inwoners. Polsbroek werd vroeger ook wel Pulsebrock en Pulsbruch genoemd. Broek betekent (drassig) laagland; pols stamt af van het Germaanse woord pulsjo en dat betekent ineengestrengeld vlotkruid en waterplant op een moeras.

schieten. Er is weinig criminaliteit en vandalisme in Polsbroek.

Dat Polsbroekers oplossend vermogen hebben en elkaar hulp aanbieden is kenmerkend. Wel voelt men zich geografisch het “putje van de Lopikerwaard”, dat al eeuwen het water van de Lopikerwaard moet afvoeren. Een hardwerkend volkje dat met de schep en molens het gevecht met het water moest aangaan om droge voeten te houden voor hun zelf en wijde omgeving.

Kracht ligt ook bij het agrarisch gebied waar samenwerken centraal staat. Niet elke agrariër hoeft te beschikken over

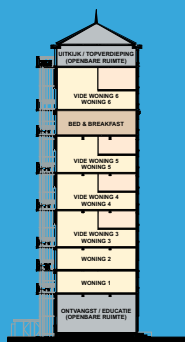
alle mogelijke machines, ze lenen van elkaar. De gemeenschap in Polsbroek leeft dus in saamhorigheid met elkaar. Het is dan misschien geen verrassing dat de inwoners van Polsbroek zeer tevreden zijn over het wonen in Polsbroek. Uit de gemiddelde score van een 8,1 op een schaal van 1 tot 10 blijkt dat de Polsbroekenaren hun dorp een warm hart toedragen.

Toekomstvisie van de inwoners

Het dorpse karakter met haar kleinschaligheid en rust in Polsbroek maakt het dorp uniek, aldus de Polsbroekers. Deze rust wordt echter verstoord door voertuigen die te hard rijden. Hoewel algemene veiligheid dus hoog scoort in

Polsbroek, is verkeersveiligheid een gedeelde zorg. Waar inwoners zich ook aan storen, is het slechte openbaar vervoer in de regio.

Als we het over de toekomst hebben, weten Polsbroekers goed wat ze belangrijk vinden. Zo zien ze graag meer voorzieningen zoals winkels en ook meer betaalbare woningen. Ook willen ze graag dat het groene en landelijke karakter van het gebied waarin agrariërs alle ruimte krijgen om boer te kunnen zijn behouden blijft. Het DNA voor Polsbroek staat dan ook wel voor Dorpsgemeenschap, Nooit alleen en Agrariërs en dat maakt Polsbroek, Polsbroek. ♥

Blik op de toekomst: ontwikkeling van de watertoren

Vanuit elke hoek van de gemeente Lopik en omgeving kun je hem zien staan: de watertoren. Met zijn 47 meter hoogte zie je hem al van veraf boven de polders uit prijken. Een gebiedsicoon aan de skyline van Lopik.

Maar hoe ziet zo'n toren er nu eigenlijk vanbinnen uit? Het is niet zo dat de hele toren vol water zit. Helemaal bovenin zit een water-reservoir. Het onderste gedeelte van de toren is leeg en werd gebruikt om waterdruk te creëren. Gelukkig maar, want anders stroomde er 400 kuub water uit de toren zodra de deur werd geopend...

door een pompstation. Hoewel de toren nog niet zo oud is, was er vrij weinig over bekend toen de toren in 2019 een nieuwe eigenaar kreeg. Er waren maar drie bouwtekeningen aanwezig, waardoor het overgrote deel zelf onderzocht en ingemeten moest worden. Maarten en Maaïke Littel zijn nu bezig om hun toekomstplannen voor de watertoren werkelijkheid te laten worden. Er komen appartementen, een Bed & Breakfast en op de topverdieping, mét fantastisch uitzicht, komt een openbare ruimte die bijvoorbeeld kan worden bezocht door schoolklassen.

Aan de slag met de toekomstplannen

Voor deze nieuwe plannen moet er nog veel gebeuren. Momenteel slaat de regen door de gevel, omdat de toren geen spouwmuur heeft. Hoewel het een watertoren is, is dit natuurlijk niet de manier waarop de toren vol zou moeten lopen. Daarnaast is er geen riolering en geen gas. Wel is er elektra en (natuurlijk ook) water. Als de bouwplannen klaar zijn, is het de bedoeling dat er nog aspecten te herkennen zijn van de vroegere watertoren in de appartementen. Zo worden de huidige trappen in de toren op maat gemaakt voor in de woningen en blijven de betonnen kolommen en twee leidingen zichtbaar.

Geïnteresseerden moeten nog geduld hebben. Over ongeveer anderhalf jaar is de watertoren in haar nieuwe vorm af. Nog een leuk weetje: je krijgt er meteen huisdieren bij. De watertoren heeft namelijk zijn eigen huiskippen die al jaren rondom de toren tokken! ♥

De watertoren werd in 1936 gebouwd door MABEG. De toren heeft onder andere Hoenkoop, Polsbroek en Lopik voorzien van drinkwater. Later is deze taak overgenomen

De voetbalverenigingen

Vier voetbalverenigingen. Op een inwoneraantal van ruim 14.000 mensen. Op het oog lijken ze niet zoveel met elkaar gemeen te hebben, maar schijn bedriegt. De voetbalverenigingen hebben veel met elkaar gemeen. Iedereen kent elkaar goed en dat geldt zowel voor (oud)spelers als (oud)bestuurders. Zonder uitzondering hebben alle verenigingen met de hulp van vele vrijwilligers de accommodaties opgericht en in de loop der tijd vernieuwd en uitgebreid.

Alle clubs zijn begonnen op een stuk weiland waar de koeien eerst vanaf gejaagd moesten worden en de koeienvlaaien vlak voor de wedstrijd nog verwijderd werden. De aanwezige sloten dienden veelal als zij- en achterlijnen en zijn pas later gedempt om 'echte' voetvelden te creëren. Omkleden gebeurde in een schuur of in de buitenlucht. Het water in de sloot werd gebruikt om je te wassen.

Belangrijke plek voor ontmoeting

De voetbalverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke en sociale functie in de dorpen. Het is de plek waar veel kinderen en hun ouders elkaar wekelijks ontmoeten. Een plek voor ontmoeting en verbinding. Een plek waar vriendschappen ontstaan, ruzies beslecht worden en waar samen gelachen en gehuild wordt. Wel merken ze dat het aantal vrijwilligers afneemt, maar ze redden het nog, zeker als de nood aan de man is.

Uiteraard is er onderlinge rivaliteit. Zo bestaat er vooral rivaliteit tussen Lopik en Benschop, niet alleen omdat dit van oudsher de grootste verenigingen zijn, maar vooral omdat deze clubs meerdere keren bij elkaar in dezelfde afdelingsklasse uit kwamen. Dat zorgde voor mooie derby's en onderlinge strijd. In iets mindere mate geldt de onderlinge rivaliteit voor V.V. Cabauw en SPV '81, vooral nu

V.V. Cabauw, van oudsher een zondagsvereniging, sinds 2019 is overgestapt naar de zaterdag-afdeling. Daarmee komen beide verenigingen dus tegen elkaar te spelen...

Die onderlinge strijd kwam ook tot uiting in het Lopikerwaardtoernooi. Dat toernooi werd traditioneel voor aanvang van de competitie bij toerbeurt gehouden tussen de vier Lopikse verenigingen. Door het niveauverschil en verschil van inzicht over de voorbereiding van de competitie stierf dit een langzame dood. Het toernooi bestaat wel nog steeds voor de jeugd.

In dit magazine een schets van de verenigingen, opgeschreven aan de hand van de verklaringen van:

- ♥ Niek de Bruijn, oud-bestuurslid VV Benschop
- ♥ Ton van Beek, oud-voorzitter V.V. Cabauw
- ♥ Theo Sangers, huidig voorzitter SPV '81
- ♥ Gert van Bruchem, oud-voorzitter S.V. Lopik.

Niek de Bruijn – VV Benschop

VV Benschop

Deze club is opgericht op 1 mei 1969. Enkele jaren hiervóór bestond er echter een andere voetbalclub in dit dorp: Benschopse Boys, een zondagvereniging en dus van oorsprong een katholieke vereniging. Het veld waarop zij voetbalden, was bij De Haas van de caravanstalling. Deze club ging uiteindelijk ter ziele.

Met de oprichting van VV Benschop werd het voetbal nieuw leven in geblazen in het dorp. De toenmalige wethouders Fep Terberg en Teus van Vliet wisten de raad van de gemeente Benschop te overtuigen dat er een voetbalclub in het dorp moest komen. Met de steun van een grote sponsor, firma Terberg, werd direct een grote naam binnengehaald. Fep Terberg wilde namelijk per se Hans Kraay sr., oud-speler van DOS (voorloper van F.C. Utrecht), Feyenoord en het Nederlands elftal, als speler/trainer naar Benschop halen.

Niek de Bruijn: “Ik kom al jaren bij F.C. Utrecht en ongeveer 15 jaar geleden werd ik door een oud-speler van DOS uitgenodigd om het ‘home van de

vrienden van F.C. Utrecht’ te bezoeken. Daar kwam ik Hans Kraay sr. tegen en heb ik met hem zitten praten. Hij heeft mij zelf verteld hoe hij in Benschop terecht is gekomen. Fep Terberg is persoonlijk naar Kraay gegaan om hem te vragen trainer in Benschop te worden. Kraay zat in huis en zag iemand het pad op komen, die hij niet kende. Er werd aangeboden, maar hij dacht: ‘ik doe niet open voor iemand die ik niet ken!’ Vervolgens werd er op het raam geklopt, dus dacht Kraay: ‘het zal wel serieus zijn, laat ik maar open doen.’ Fep stelde toen de vraag of hij trainer in Benschop wilde worden, maar Kraay had daar maar weinig trek in. Na de toezegging dat er over het voorstel nagedacht zou worden, gaf Fep Terberg aan dat hij de volgende week terug zou komen. Kraay sr. had niet verwacht dat dit zou gebeuren, maar een week later stond Terberg weer voor de deur. Blijkbaar klikte het vanaf dat moment en is uiteindelijk de deal gesloten.

Kraay sr. is drie jaar trainer geweest. In het eerste jaar werd direct de eerste promotie behaald.”

In de jaren ‘96, ‘97 en ‘98 is VV Benschop drie jaar achter elkaar kampioen geworden. Twee jaar heeft deze club in de 1e klasse gespeeld.

Kleding:

Blauw-wit shirt
Blauwe broek
Blauwe kousen

17 teams:

7 senioren
3 dames
7 jeugd

Competie:

Zaterdagclub,
2^e klasse, west I
1 kunstgrasveld

Ton van Beek – V.V. Cabauw

V.V. Cabauw

Dit is de enige voetbalclub in de gemeente Lopik, die van oorsprong op de zondag speelt. En dat is ook niet zo verwonderlijk in het katholieke dorp Cabauw.

Al in 1947 werd er in Cabauw gevoetbald en wel op het land van boer Faaij. In 1953 ging deze club echter financieel over de kop en sommige voetballers stapten over naar Lopik, waar in datzelfde jaar de S.V. Lopik werd opgericht.

Toch bleef de vurige wens bestaan om in Cabauw een zelfstandige voetbalclub te hebben. In de loop van 1957 zijn hiervoor plannen gesmeed en uiteindelijk werd op 1 augustus 1958 de V.V. Cabauw (VVC) opgericht. De eerste twee seizoenen werd er weer gebruik gemaakt van het land van boer Faaij. Men bleef echter zoeken naar een andere locatie, bij voorkeur in het centrum van Cabauw. Na diverse onderhandelingen en gesprekken met eigenaren van stukken land kwam er een stuk grond beschikbaar aan de Nicolaas van Catsweg. Een deel werd gekocht en de R.K. Kerk, met de pastoor als geestelijk adviseur, wilde graag een deel aan de

voetbalclub verhuren. In september 1960 is het veld officieel geopend.

VVC speelde eerst in de klasse West I, maar dat leidde al snel tot te grote afstanden naar clubs ten oosten van Utrecht. Toen is VVC overgestapt naar de afdeling Gouda, maar het toeval wilde dat die afdeling weer samengevoegd werd met de afdeling Leiden. Dus nu waren de uitwedstrijden net zo ver weg, alleen de andere kant op! Uiteindelijk is VVC overgestapt naar de afdeling West II en is nu ingedeeld met omliggende dorpen als Haastrecht, Ammerstol en Polsbroek.

“Daar zijn we heel blij mee”, aldus Ton van Beek, “want dat betekent (bijna) allemaal streekderby’s. Die dorpen liggen dicht bij elkaar en iedereen heeft overal familie zitten. Die voetbalclubs horen dan ook bij de identiteit van die dorpen. Dat moet vooral zo blijven.”

“Doordat we in 2019 zijn overgestapt naar de zaterdagcompetitie, zitten we nu in de poule met SPV’81 uit Polsbroek. Dat leverde het eerste seizoen meteen al ludieke acties op. Zo hing SPV’81’s-nachts

de clubvlag op bij het voetbalveld van v.v. Cabauw en kleurden de velden groen-wit. De vlag van Cabauw werd tijdelijk in beslag genomen en de volgende dag netjes opgevouwen teruggegeven. Als reactie werd bij de uitwedstrijd de vlag van de VVC en 500 meter rood-wit lint bij SPV’81 opgehangen. Deze acties werden breed uitgemeten in de pers en dat maakt zo’n streekderby juist leuk.”

Kleding:

Rood shirt
Witte broek
Rode kousen met witte bias

23 teams:

6 senioren
2 dames
15 jeugd

Competie:

Zaterdagclub,
3^e klasse, west II

Theo Sengers - SPV'81

SPV'81

Ook in Polsbroek werd er na de Tweede Wereldoorlog al gevoetbald en wel op een veldje op de hoek van de Slangeweg. Echter, door een noodlottig ongeluk met een speler uit Stolwijk kwam een speler uit Polsbroek om het leven. Dit heeft ervoor gezorgd dat er lange tijd niet meer in het dorp is gevoetbald.

Vanaf 1968 werd er weer over gedacht om een voetbalclub op te richten in Polsbroek. Dit duurde echter nog tot 1 mei 1981. In de tussenliggende jaren zijn veel voetballers uit Polsbroek in Benschop of Cabauw gaan voetballen. Benschop vormde toen met Polsbroek nog één gemeente en dat was logistiek gezien eenvoudiger te bereiken voor de Polsbroekers. Daarnaast speelde de geloofsovertuiging een belangrijke rol in de keuze voor één van deze twee verenigingen.

In eerste instantie werden er alleen uitwedstrijden gespeeld, want thuis was nog geen veld gereed. KNVB afdeling Gouda vond dat prima. Na vele horden genomen te hebben, werd in 1980 begonnen met de aanleg van het veld en de bouw van de kantine. Op 30 oktober 1982 werd

de eerste thuiswedstrijd door de F-pupillen gespeeld.

Over het belang van de vereniging in het dorp en de rivaliteit met de andere voetbalverenigingen vertelt Theo Sengers het volgende: "Polsbroek is van oudsher georiënteerd op Schoonhoven en Vlist. De naam van de club is niet voor niets 'Sportvereniging Polsbroek Vlist'. Deze vereniging zorgt voor verbinding en vervult daarmee een belangrijke maatschappelijke en sociale functie. Kinderen ontmoeten elkaar bij de club, net zo goed als de ouders als die moeten rijden, leiden of iets dergelijks."

"SPV'81 is de kleinste club van de vier voetbalverenigingen in de gemeente Lopik en daar voelen we ons prima bij. Bij ons geldt dan ook het uitgangspunt dat voetbal gezellig en leuk moet zijn. Dan komen de prestaties vanzelf en voetbal je uiteindelijk op het niveau waar je thuishoort."

Theo vervolgt: "V.V. Cabauw en SPV'81 liggen elkaar goed. De meeste leden kennen elkaar of zijn zelfs familie, de mentaliteit is ongeveer hetzelfde. Alleen de geloofsovertuiging is verschillend. Die tegenstellingen waren vroeger sterker dan tegenwoordig. De rivaliteit is dus geen

rivaliteit, maar eigenlijk is er elke keer bij zo'n derby sprake van een feestje. Tegen Schoonhoven bestond die rivaliteit wel. Zo won SPV'81 daar een keer met 3-0, maar promoveerde Schoonhoven toch. Hun lied was 'nooit meer SPV olé olé'. Twee jaar later degradeerde Schoonhoven weer. 's Avonds hebben enkele spelers van SPV'81 een spandoek opgehangen met de tekst 'nooit meer SPV olé olé tot volgend jaar'. Een half jaar later speelde SPV'81 wederom een uitwedstrijd bij Schoonhoven. Bleek dat ze daar de hele nacht in de bestuurskamer hebben zitten wachten op een ludieke actie van SPV'81, die natuurlijk niet kwam..."

Kleding:

Groen shirt
Witte broek
Groene kousen

12 teams:

4 senioren
1 dames
7 jeugd

Competitie:

Zaterdagclub,
3^e klasse, west II

Gert van Bruchem - S.V. Lopik

S.V. Lopik

Op 13 juni 1953 is voetbalvereniging Lopik opgericht. In eerste instantie werd ook door deze vereniging gebruik gemaakt van het stuk land van boer Faaij. Net als V.V. Cabauw. Een jaar later kon er in Lopik gevoetbald worden, doordat een hoofdveld op het huidige terrein was aangelegd. In 1964 werden het clubgebouw en de kleedkamers geopend. In 1974 werd de nieuwe accommodatie in gebruik genomen. Tevens werd de 'voetbalvereniging' omgedoopt tot 'sportvereniging'. De accommodatie moest vooral in breder verband gezien worden en tevens onderdak bieden aan andere takken van sport, zoals tafeltennis, biljarten en dammen. Zo maakte ook de korfbalvereniging met een eigen korfbalveld onderdeel uit van deze vereniging.

Doelstelling van de voetbalclub is om met de huidige middelen zo hoog mogelijk te spelen. Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt dat de Lopikse samenleving op de zaterdagmiddag op

het sportpark vertegenwoordigd is.

Men komt daar bijeen; men ontmoet elkaar op het sportterrein.

Gert van Bruchem vertelt over vroeger: "Toen ik nog voetbalde, gingen we met de bus naar uitwedstrijden. Die bus was van de Vavo, de toenmalige vervoersmaatschappij. Veilingkist in het midden en gaan; de bus zat al vol voordat 'ie het dorp uit was! Op de terugweg, zeker na een overwinning, werd er altijd nog wel ergens wat 'opgestoken' (drank ingeslagen). Soms kwamen we 's avonds pas laat terug."

"Ook heb ik ooit eens voorgesteld om samen te gaan met V.V. Cabauw, want beide clubs moesten eigenlijk uitbreiden. Het idee was om in de buurt waar nu het gebouw van de Rabobank staat, een nieuw complex aan te leggen. Dat complex zou dan zowel de zaterdag als de zondag goed benut worden... ik werd bijna gelijk weer naar buiten gedragen. Onbespreekbaar!"

Over de derby's is hij duidelijk: "Benschop en Lopik hebben wel vaker bij elkaar in

dezelfde klasse gezeten. Tussen deze verenigingen heerst een gezonde rivaliteit. Veel publiek, mooie wedstrijden, goede sfeer. Iedereen kent elkaar en men kijkt ook wel de wedstrijden bij elkaar. Het is nog nooit voorgekomen dat er drie Lopikse verenigingen bij elkaar in dezelfde klasse spelen. En doordat Cabauw naar de afdeling West II is gegaan, zal dat ook wel nooit gebeuren."

Kleding:

Wit-blauw gestreept shirt
Blauwe broek
Blauwe kousen

15 teams:

6 senioren
1 dames
8 jeugd

Competitie:

Zaterdagclub,
3^e klasse, west I

Eigen mentaliteit en cultuur in Polsbroekerdam

Het dorp Polsbroekerdam ligt tussen Benschop en Polsbroek. Door de langgerekte lintbebouwing gaan de kernen Polsbroek en Polsbroekerdam al eeuwenlang in elkaar over en is het lastig om exact de grens van Polsbroekerdam aan te geven. De inwoners maken daar echter geen probleem van en hanteren veelal de Snoekenbrug als grens voor school en verenigingen en aan de andere kant de Adriaan van Vlietbrug in Benschop.

Dit is de geschiedenis van Polsbroekerdam

In de 13e eeuw werd er in de Benschopperwetering een dam aangelegd waar de naam van deze kern vandaan komt. Op die plek is een kruispunt van wegen ontstaan en dat vormde weer een strategische plek voor een herberg. Dit is later het 'Wapen van Benschop' geworden.

Ondanks dat Polsbroekerdam van oudsher deels onder Polsbroek en deels onder Benschop valt, kent het buurtschap een eigen cultuur en mentaliteit. Die eigenzinnigheid van Polsbroekerdam uitte zich in de loop van de geschiedenis onder andere in verschillende geloven. Zo ontstond in 1677 in de nog bestaande boerderij aan de

Zuidzijdseweg 198 een schuilkerk van katholieken, die het leergezag van Rome niet erkenden. Zij werden later Jansenisten of oud-katholieken genoemd. Deze geloofsgemeenschap was opgericht door Jannetje Hootsen uit Veenendaal. Zij had zwart haar en haar volgelingen werden ook wel Zwartjannetjes genoemd (in dialect: Jannegiesgeloof).

Daarnaast vestigde zich in de periode 1818-1820 in een boerderij in Polsbroekerdam een bijbelse gemeenschap, ontstaan vanuit de zogenaamde 'Zwijndrechtse Nieuwlichters'. Zij leefden van de verkoop van zwavelstokken waarbij ze meteen hun geloof verkondigden. Daarom werd dit het zwavelstokken-geloof genoemd.

Goed gefeest als je in Polsbroekerdam bent geweest

Huidige inwoners aan de Dam vinden zichzelf een sociale, hechte en gezellige club inwoners. Dit stralen ze blijkbaar ook uit, want inwoners uit andere dorpen zien inwoners uit Polsbroekerdam als gezellig en als echte feestenbouwers. De buurtvereniging VVV Polsbroekerdam

trekt veel bekijks met activiteiten als een paasparty, bioscoopdag en de feestweek. Aan de Dam weten ze wel hoe je een feestje moet bouwen! De gebruiks-aanwijzing in Polsbroekerdam is dan ook dat iedereen 'lekker normaal en nuchter moet doen' en iedereen is welkom om mee te feesten en plezier te maken.

De inwoners zijn zeer gesteld op het verenigingsleven dat volop in bloei staat in het dorp. Zo is er ook een ijsclub en staat het dorp bekend om de polsstokvereniging. Bij de Polsstokvereniging Polsstokkerdam laten ze zien dat iedereen welkom is in het dorp. De vereniging organiseert al jaren vrijgezellenfeesten, bedrijfsuitjes en familiedagen.

Klein, maar fijn

De inwoners zijn trots op de gemeenschap, het groen en het landelijke karakter van de omgeving. Ze waarderen de rust en ruimte. Hoewel het geloof voor vele inwoners belangrijk is staat er geen kerk in Polsbroekerdam. Inwoners ervaren dit als positief. Voor hen betekent dit namelijk: geen stigma's.

De inwoners van Polsbroekerdam vinden hun dorp klein, maar fijn en dat blijkt ook uit een gemiddeld cijfer van een 8,1 op een schaal van 1 tot 10 bij de vraag over hoe tevreden inwoners zijn over het wonen in hun dorp. Toch zijn er ook zorgen. Over het openbaar vervoer, de bodemdaling, verkeersveiligheid en geluidsoverlast. Inwoners hopen dat hier in de toekomst meer aandacht voor komt. En zo lang er geen windmolens in hun achtertuin geplaatst worden en de kleine kernen in de toekomst niet vergeten zullen worden, zijn ze aan de Dam best tevreden.

Het Bomenmysterie

In het dorp heerst al generaties lang een mysterie. Decennialang worden namelijk bomen langs de weg aan de onderkant zwart en wit geverfd, maar niemand weet waarom.

Een uitgebreide uitvraag onder alle inwoners van Lopik leverde de volgende verklaring op. De beschrijving met zwart en wit is ter bescherming van de boom, tegen de zon en tegen vorstscheuren. ♥

Polsbroekerdam is
rust, ruimte, sociale
binding, kerkelijk
leven, vrij en
landelijk wonen

In zijn kindertijd heeft de schrijver Herman de Man in Polsbroekerdam gewoond.

Leuk weetje!

Eén van de bekendste sporten in de gemeente Lopik is het polsstokverspringen. Nu heeft iedereen als kind wel eens geprobeerd om met behulp van een stok naar de andere kant van een (soms te brede) sloot te komen, maar als sport is het vooral in Friesland bekend: het fierljeppen. Daar werd al in 1771 de eerste bekende wedstrijd gehouden, in Baard. Maar hoe is deze sport in Lopik terecht gekomen?

Het antwoord op deze vraag is simpel. In 1956 verhuisde de Fries Willem Brouwer naar Schoonhoven waar hij verslaggever werd bij de Schoonhovense krant. In een artikel schreef hij over het polsstokverspringen en raadde hij aan om eens bij de Friese kampioenschappen te gaan kijken. Een groep jongeren uit Stolwijk werd daar zo enthousiast van dat enkele jaren later, in 1960, in Bergstoep bij Bergambacht de eerste polsstokwedstrijd in Holland werd gehouden.

Jaarsveld

In Jaarsveld vonden in die tijd de jaarlijkse fokveedagen plaats, waarbij niet alleen vee werd gekeurd maar ook behendigheidsspelen werden gehouden. Ton de Leeuw heeft daar het polsstokverspringen geïntroduceerd. Dat werd zo'n succes, dat al snel de polsstokvereniging Jaarsveld werd opgericht. Bij Salmsteke werden springschansen aangelegd en in 1972 vond het eerste Nederlandse kampioenschap plaats in Jaarsveld.

Polsbroekerdam

Ook in andere dorpen werd men aangestoken door het polsstokvirus. Zo werd op 12 mei 1975 de vereniging 'Polsstokkerdam' in Polsbroekerdam opgericht. Eerst werd er gesprongen op de schansen bij Lekkerkerker in Benschoep. Later verhuisde de vereniging naar de andere kant van de Benschopperwetering. Achter buurthuis de Triangel kreeg de vereniging een nieuwe locatie tot haar beschikking en werden er nieuwe schansen gebouwd. Deze locatie is de thuischans van de levende legende Aart de With, die zestien keer Nederlands kampioen werd en dertig jaar lang houder van het Nederlands record was. In 2020 heeft er een renovatie plaatsgevonden en zijn er drie schansen vernieuwd. Nu kan Polsstokkerdam weer jaren vooruit met een accommodatie die up to date is.

Hoogtepunt

Naast de Nederlandse kampioenschappen vormt de tweekamp Holland – Friesland een hoogtepunt op de polsstokwedstrijdkalender. Onder team Holland vallen de verenigingen Jaarsveld, Vlist, Polsbroekerdam, Zegveld, Linschoten en Stichtse Vecht.

De sport heeft zich de laatste decennia op een professionele wijze ontwikkeld tot een volwaardige sport, die door niet-betaalde amateurs op een fanatieke wijze wordt beoefend en waarbij de gezelligheid en saamhorigheid nog hoog in het polsstokvaandel staan. ♥

Polsstokverspringen: sport van **Lopikerwaard**

Het gemeentebestuur

door de jaren heen

De gemeente Lopik zoals wij deze vandaag kennen, heeft niet altijd in dezelfde samenstelling bestaan. Wat een groot deel van de inwoners hoogstwaarschijnlijk nog wel bij staat, is de fusie met Benschop en Polsbroek in 1989. Voorafgaand aan deze fusie zijn er echter nog meer gemeentelijke fusies (herindelingen) geweest.

Zo groeide de gemeente Lopik

De kern Lopik is vermoedelijk ontstaan rond 1155. In het begin van de 19e eeuw, zo'n 700 jaar later, zijn de kernen Lopikerkapel en Lopik samengevoegd (1817). In datzelfde jaar wordt de gemeente Jaarsveld gevormd. Niet heel veel later (1857) werd Cabauw onderdeel van de gemeente Willige Langerak en ontstond ook de gemeente Polsbroek door een samenvoeging van Noord-Polsbroek en Zuid-Polsbroek.

Iets minder dan 100 jaar later, in 1943, werden ook de gemeente Jaarsveld en de gemeente Willige Langerak onderdeel van de gemeente Lopik. In 1989 vond de meest recente gemeentelijke herindeling plaats tussen Benschop, Polsbroek en Lopik.

Het gemeentebestuur verandert ook

Niet alleen de samenstelling van de gemeente Lopik is veranderd door de jaren heen. Ook de gemeenteraad heeft een wisselende samenstelling gekend. De huidige gemeenteraad (tot aan de verkiezingen in maart 2022) heeft 15 raadsleden en bestaat uit de partijen VVD (4 zetels), CDA (4 zetels), ChristenUnie (2 zetels), PvdA (2 zetels), SGP (2 zetels) en Hart voor Lopik (1 zetel). In deze raad vormen de VVD en het CDA een coalitie.

De VVD kreeg bij de verkiezingen in 2018 de meeste stemmen, maar is niet altijd de grootste partij geweest in de gemeente. Sinds de fusie met Benschop en Polsbroek in 1989 is het CDA bij de verkiezingen steeds als winnaar uit de bus gekomen. De twee belangrijkste veranderingen waren de komst van de ChristenUnie in 1998 (toen RPF) en de oprichting van Hart voor Lopik in 2019, na een afsplitsing van een raadslid van de VVD.

Het huidige college

De huidige burgemeester van de gemeente Lopik is Laurens de Graaf. Samen met wethouders Johan van Everdingen (VVD) en Gerrit Spelt (CDA)

vormt hij het college van burgemeester en wethouders. Inwoners waarderen het huidige bestuur vanwege de toegankelijkheid en betrokkenheid. Zij laten hun gezicht regelmatig in de dorpen zien, en dat stellen inwoners op prijs. Lange tijd waren er bijpraatavonden in elk dorp die worden gemist als ze er niet zijn.

Dit is belangrijk voor besturen in de toekomst

Denkend aan de toekomst hopen de inwoners van Lopik dat het bestuur nog net zo vaak in de dorpen te vinden gaat zijn als nu. Ook vinden ze het nodig dat bestuurders weten waar ze het over hebben en gevoel hebben bij de uitwerking van de beslissingen die ze nemen. Bovendien is het zaak dat het bestuur open en transparant handelt. Inwoners willen op de hoogte worden gehouden van de stand van zaken in de gemeente. Laat zien wat er gebeurt. Laat zien dat er geluisterd wordt naar de inwoner.

Niet alleen het gemeentebestuur in de gemeente Lopik staat voor dit soort uitdagingen. Dit geldt voor alle gemeentebesturen in Nederland. Anno 2021 daalt het vertrouwen van Nederlanders in de overheid. Het is dan ook belangrijk te blijven inzetten op

De gemiddelde woningwaarde in de gemeente Lopik zit in de lift. De waarde is met **€59.000 gestegen** van €252.000 in 2005 tot €311.000 in 2020 (dat is 23%)

Leuk weetje!

vertrouwen. Hiernaast gaat het besturen in deze en de komende tijd om het verdelen van schaarste. Er is bijvoorbeeld schaarste in geld, voorzieningen en ruimte. Het is aan het bestuur om hier kennis en realisme aan de dag te leggen en te blijven handelen vanuit wat betekenis heeft voor de inwoner.

Kracht van de samenleving

Ook belangrijk is het aansluiten op de kracht van de samenleving, waarin diverse initiatieven borrelen, verenigingen opgericht zijn en coöperaties ontstaan. Voor de bestuurders nu en in de toekomst is het belangrijk om netwerken te betrekken. En te zoeken naar de manier waarop ze het beste hun rol kunnen vervullen in de samenwerking met inwoners, maatschappelijke instellingen, ondernemers en andere overheden. Meer en meer faciliterend en verbindend. Het is voor besturen vaak balanceren; zowel aansluiten in de dorpen als in de regio of op landelijk niveau. Kortom, een begripvolle partner die een vuist kan maken waar nodig. ♥

LAURENS DE GRAAF

BURGEMEESTER

GERRIT SPELT

CDA

JOHAN VAN EVERDINGEN

VVD

Een begripvolle partner die een vuist kan maken waar nodig

We maken mensen bewust van hun eigen historie en cultuur

Interview met Dieny Scheffer

In alle negen kernen van gemeente Lopik zijn bijzondere plekken te vinden waar verhalen tot leven komen. Ook worden er in elk dorp activiteiten georganiseerd waar bezoekers terecht kunnen voor vertier. Kunst en cultuur staan volop in bloei in alle kernen en daar maakt Stichting Kunst en Cultuur Lopik zich hard voor. In dit interview vertelt voorzitter van de stichting en voormalig wethouder van de gemeente, Dieny Scheffer, over haar ervaringen.

Kunt u iets vertellen over het ontstaan van Kunst en Cultuur Lopik?

“Toen ik wethouder was, had ik kunst en cultuur in mijn portefeuille. Er was ooit een wedstrijd bedacht om de lokale kunst te bevorderen. Mensen konden een kunstwerk indienen en er was een jury. Helaas kwam er weinig binnen, maar we vonden het als gemeente toen zonde om er niks meer mee te doen. Daarom werd er toen een werkgroep opgericht voor kunst en cultuur in Lopik met een opdracht van de gemeente om in Lopik kunst en cultuur te bevorderen. Kunst en cultuur waren na verloop van tijd echter niet meer gezien als kerntaken van de gemeente, waardoor je er geen subsidie meer voor kreeg. Toen is de werkgroep omgevormd en tot een officiële stichting gemaakt, met dezelfde vrijwilligers en kon de stichting beginnen met het werven van sponsors.”

Kunst en Cultuur Lopik organiseert al jarenlang de Open Monumentendagen, hoe is dit ontstaan?

“Open Monumentendag is een landelijke activiteit en bestaat inderdaad al vrij lang. We twijfelden eerst om hier iets mee te

doen, omdat er elk jaar een thema is waar je iets bij moet bedenken. Uiteindelijk hebben we gedacht: we wonen hier zo mooi en elk dorp heeft wel iets wat je bij een thema kunt uitlichten. Bijvoorbeeld bijzondere panden, verenigingen, gevels en noem het maar op. Onze eerste keer was in Benschop met het thema boerderijen. Sindsdien organiseren we het in principe elk jaar in één van de kernen. Toch willen we daarnaast wel graag in elke kern iets doen. Organiseren we een concert in Jaarsveld, dan houden we bijvoorbeeld een lezing in Lopik-dorp. We willen altijd iets organiseren wat voor alle inwoners is.”

Wat vindt u bijzonder aan het werk van de stichting?

“Wat ik bijzonder vind, is dat wij de authenticiteit van de kernen kunnen laten zien en bewoners kunnen activeren in bijvoorbeeld een Open Monumentendag of een feestdag. Ik vind het belangrijk dat de kernen gesteund worden bij het behouden van hun historie en daar dragen wij graag ons steentje aan bij. Het geeft voldoening als mensen enthousiast zijn over hun eigen

dorp of kern en blij naar huis gaan. Bezoekers genieten ontzettend en zeggen ons vaak alweer uit te kijken naar volgend jaar. Wat ikzelf het allermooiste vind, is dat we mensen bewust maken van hun eigen historie en cultuur. We kunnen mensen daar trots op laten zijn.”

Welke activiteiten zijn u het meeste bijgebleven?

“Dat is het concert Klassiek aan de Lek Grachtenconcert. Dat is een klassiek, openluchtconcert aan de Lek in de zomer waar ongeveer 200 tot 300 mensen kunnen komen. Ook vind ik Het Grote Dictee der Lopikerwaard erg leuk. Dit is al zeven of acht keer in spelvorm georganiseerd. Teams kunnen zich inschrijven en er zijn team prijzen en individuele prijzen te winnen. Het college van burgemeester en wethouders heeft ooit gewonnen en ook de Rabobank heeft ooit de prijs binnengesleept. Nu zijn het vaak de journalisten.”

Heeft u bijzondere herinneringen aan uw tijd in de gemeente Lopik?

“Een hele mooie herinnering uit het verleden is wel dat Lopik in 1980 is

gevraagd door de NCRV om mee te doen aan het Stedenspel. De gemeente bestond toen slechts uit zes kernen. Het spel bestond uit een denktank en een sportcategorie. De gekte in de dorpen brak los. Met negen bussen reden we naar de Leidsche Hal. In elke etalage in de dorpen hingen posters van het Stedenspel. Bakkers bakten Stedenspel-taarten, shirts en stickers werden gedrukt en er waren zelf trainingspakken ontworpen. Ikzelf zat bij de denktank. Op het gemeentehuis waren allemaal telefoonlijnen en konden mensen meedenken en antwoorden doorbellen naar Leiden. Eerst was Scheemda onze concurrent, dit wonnen we. Daarna moesten we tegen Amersfoort, helaas was hun denktank sterker en verloren we deze wedstrijd. Maar onze sporters waren wel de sterkste.”

Kunst en Cultuur Lopik heeft ook verschillende producten uitgebracht, kunt u daar wat meer over vertellen?

“Er zijn boekjes van de Open Monumentendagen (OMD) verschenen. Ook hebben we een kwartet spel ontworpen met thema's als boerderijen, water, kerken, dorpen en speciale gevels. Daarnaast is een boekje met volksverhalen over de bijnamen van de kernen uitgegeven. Wat ook erg bijzonder is, is de historisch culturele kaart waaraan we meegewerkt hebben. Die is te vinden op www.lopikopdekaart.nl We hebben bij de kaart een historische fietstochtroute uitgezet. De eerste boekjes die de bezoekers van de OMD kregen, leken meer op een soort schoolkrantjes van A4-formaat met een gekleurde kaft en verder zwart-wit illustraties en foto's

vanbinnen. Er is ook een OMD boekje over Bedrijventerrein De Copen. De Copen zien wij als het tiende dorp van de gemeente. Alle bedrijven hebben ook historie. In dat jaar hebben we open dagen georganiseerd waaraan vijf bedrijven meewerkten. De keuze van de ondernemers was om een mooi boekje uit te geven in kleur met een stevigere kaft. Toen konden we daarna niet meer terug in de volgende jaren en werden de boekjes in kleur gedrukt. Een paar jaar later zijn de boekjes per ongeluk in een ander formaat gedrukt. A5 in plaats van A4, maar dat vonden we eigenlijk wel mooi. Op deze manier zijn de boekjes per toeval dus eigenlijk gevormd tot hoe ze nu zijn.”

Op de website van www.kunstencultuur.nl zijn de uitgegeven boekjes digitaal te lezen. ♥

Lopik kent momenteel negen onderwijsinstellingen, **allemaal basisscholen**. Zes van deze basisscholen zijn protestants-christelijk en drie katholiek.

Leuk weetje!

“
Rust, ruimte,
landelijk. En toch
centraal, met
voorzieningen op
redelijk korte afstand

Het rijke Uitweg

Uitweg, het dorp gelegen tussen Lopik en
Lopikerkapel, is ongeveer 450 inwoners rijk.

Dit is de geschiedenis van Uitweg

De geschiedenis van Uitweg gaat terug naar de 11e eeuw. Tijdens de ontginningen werd het overtollige water uit de polder via de Enge IJssel, Graaf en Zevender afgevoerd naar Schoonhoven en vandaar geloosd in de Lek. Doordat er al snel hoogteverschil in de waterstand ontstond, zijn er in de Enge IJssel twee dammen gebouwd. Deze dammen belemmerden het vervoer dat zich via de waterwegen in de Lopikerwaard verplaatste. Om het vervoer van schepen en goederen verder te helpen, waren veel arbeidskrachten nodig, die natuurlijk ook

ergens moesten wonen. Zij vestigden zich rondom de dammen. En waar mensen wonen, ontstaat ook steeds meer bedrijvigheid, handel en winkeltjes.

In 1628 treedt de schutssluis Lopikerverlaat in werking. Het scheepvaartverkeer nam steeds meer toe en het schutten duurde lang, dus de wachttijden namen toe. Dit bood de schippers en hun passagiers de mogelijkheid om de winkeltjes in Uitweg te bezoeken. Aan de pui van sommige panden rond de schutssluis is nog te zien dat er vroeger veel handel werd gedreven in het dorp.

In Uitweg kent men elkaar

De mensen zijn er recht voor hun raap. Doe maar normaal, dan is het goed genoeg. Mensen uit Uitweg zijn echte aanpakkers en ze staan dan ook achter de woorden “niet lullen, maar poetsen”.

Samenkomen en gezelligheid spelen een belangrijke rol in Uitweg. Klaverjasavonden, buurtfeesten en vieringen zoals Halloween en Sinterklaas worden georganiseerd en vooral de jaarlijkse draaiavond net voor de Kerst wordt druk bezocht. Mede door de actieve buurtvereniging heerst er een sterke ‘ons kent ons’ cultuur in het dorp.

Inwoners typeren zichzelf als gastvrij. De deur staat altijd voor iedereen open. Deze sterke band tussen inwoners maakt dan ook dat Uitweg een veilige plek is om te wonen.

Uitweg, een fijne plek om te wonen

Het dorp Uitweg ligt in een groene omgeving. Volgens inwoners is dit daardoor een mooie plek om te wonen en is het een fijne plek voor kinderen om op te groeien. Deze kinderen willen later wel graag in Uitweg blijven wonen, maar daar zijn op het moment te weinig woningen voor. Dit ondanks de onlangs opgeleverde

nieuwbouw. Er zouden dus meer (goedkopere) woningen gebouwd moeten worden, zodat ook de jeugd later nog van Uitweg kan blijven genieten. De hoop is dat nieuwkomers zich snel voegen bij de gezelligheid zodat de ‘ons-kent-ons’ sfeer behouden blijft.

Naast de groene omgeving, maakt ook de rust Uitweg uniek. Dat betekent niet dat het altijd rustig is. De gezelligheid in het buurthuis kan weleens tot in de late uurtjes doorgaan en het verkeer rijdt er soms wel erg hard over de wegen. Over dit verkeer maken inwoners zich zorgen. Het sluisverkeer door hun dorp neemt toe,

wat kan zorgen voor onveilige situaties en gevaarlijk is voor kinderen die buiten spelen.

Over het algemeen zijn inwoners van Uitweg erg tevreden over het leven in hun dorp, zolang er maar geen windmolens in de achtertuin worden geplaatst en de gemeente open en eerlijk met hen communiceert. Met een gemiddelde van 8,2 op een schaal van 1 tot 10 laten inwoners van Uitweg zien dat zij het fijn wonen vinden in hun dorp. Ze noemen zichzelf wel eens bescheiden, maar hun dorp is er zeker eentje om trots op te zijn. ♥

De laatste dijkdoorbraak van 1751

Vroeger braken de dijken gemiddeld twee à drie keer door per eeuw. De dorpen van de gemeente Lopik zijn omringd door veel water en dus waren dijkdoorbraken ook hier geen uitzondering. De laatste dijkdoorbraak in de Lopikerwaard was in 1751. In maart van dat jaar kwamen er grote hoeveelheden smeltwater uit Duitsland. Dit smeltwater werd door een hevige westenwind opgestuwd vanuit de zee.

De noodklok werd geluid

Men sloeg alarm toen het zogeheten klokkenslagpeil werd bereikt. Dit houdt in dat het water komt tot 9 voet onder de kruin van de dijk. In Jaarsveld werd de klok geluid in de kerktoeren als nood-sig-naal. Andere kerken namen dit signaal over en luidden ook hun klokken. Hiermee werd het dijkleger opgeroepen. Dit 'leger' bestond uit alle weerbare mannen tussen de 18 en 60 jaar uit de Lopikerwaard. Zij controleerden de dijk en ontdekten een aantal zwakke plekken. Zij begonnen massaal met het verstevigen

en verhogen van deze plekken op de dijk. Ondertussen bleven de vrouwen thuis op de boerderijen om voorzorgsmaatregelen te treffen voor als de dijk daadwerkelijk door zou breken.

Als muizen in de val

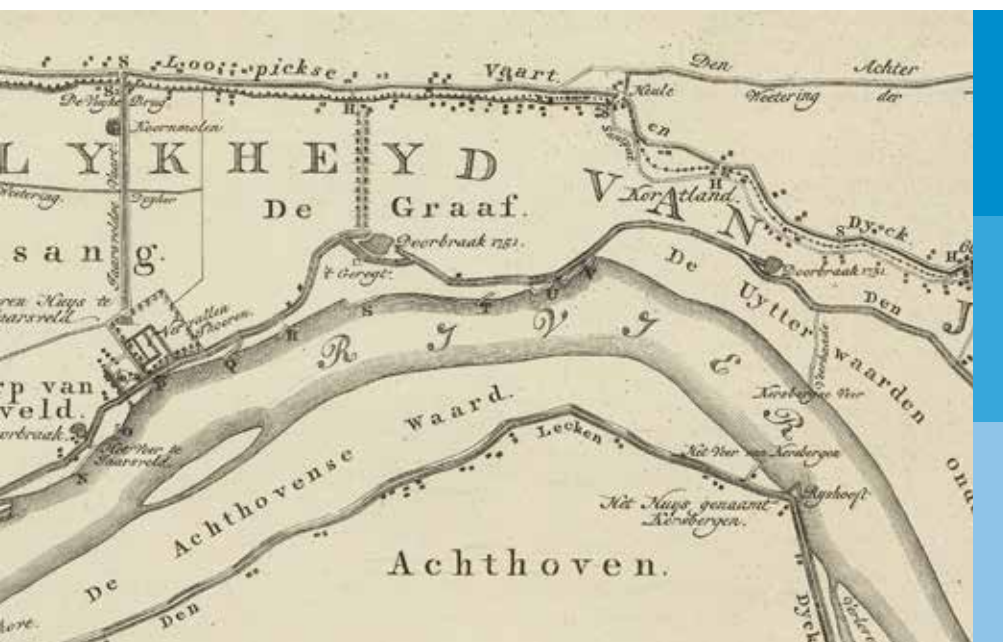
Het dijkleger werkte dag en nacht op de dijk, maar het water bleef maar stijgen. Het steeg zelfs tot elf duimen boven het niveau van 1740, wat toen het hoogste peil was dat ooit werd aangetroffen. De dijk was niet meer te houden en op 23 maart brak de dijk door op maar liefst

twee plaatsen tussen Jaarsveld en Uitweg. Het dijkleger kwam in de val te zitten tussen de twee doorbraken. Ongeveer 130 mannen konden geen kant op. De volgende dag werden zij gelukkig gered door vaartuigen die overstaken vanuit Lexmond. In de nacht van de dijkdoorbraak vluchtten veel mensen met hun goederen en vee. Helaas kon niet iedereen vluchten. Een maand later bleek het kleinste gat van de dijkdoorbraken, dat inmiddels al gedicht was, nogmaals te zijn doorgebroken.

Wielen als herinnering in het landschap

Dijkdoorbraken en het herstel daarvan laten duidelijke sporen na in het landschap. De kracht van het water slaat achter de doorbraak een groot gat in de grond, waarin vaak water blijft staan. Zo'n gat wordt wiel genoemd. Bij het herstel van de dijk wordt een nieuw stuk dijk om de wiel gelegd. Bij Uitweg is de wiel nog steeds gevuld met water en daardoor duidelijk herkenbaar. De andere wiel dichterbij Jaarsveld is inmiddels een moerasbosje geworden. Buitendijks stond hier vroeger de galg van Jaarsveld. Deze uiterwaard heet dan ook de Galgenwaard. Op beide plekken buigt de dijk nog steeds in een bocht om de wielen heen. De Lopikerwaard blijft altijd omringd door water en het gevaar zal dan ook altijd enigszins op de loer liggen. Dijk-verzwaring en dijkversterking zijn dan ook thema's die onder de inwoners van de gemeente veel aandacht krijgen. Zij hopen dat de gemeente nu en in de toekomst aandacht houdt hiervoor en blijft werken aan de dijken. ♥

Detail uit de 'Generaale landkaarte van den Loopicker Waard', 1771, D. W. C. Hattinga. Deze dateert 20 jaar na de doorbraken, die beide zijn aangegeven met zichtbare wielen en de daaromheen gelegde ringdijken. NB: bij de plek van de doorbraak die het dichtst bij Jaarsveld lag zie je buitendijks 't Geregte'. Dat is waar de galg van Jaarsveld stond. Nu nog de Galgenwaard geheten.

Het fiets- en voetveer 'De Overkant'

Alweer 27 jaar vormt het veer 'De Overkant' de verbinding over de drukbevaren rivier de Lek tussen het recreatieterrein Salmsteke in Jaarsveld en de haven van Ameide.

Het is een historische verbinding die in 1995 door initiatieven van inwoners uit Jaarsveld en Ameide in ere werd hersteld. Ruim 1600 donateurs droegen bij aan de aanschaf van loopbruggen, pontons en het uit 1950 daterende veer zelf. Dankzij het Verenfonds van de provincie Utrecht kon er in 2011 een nieuw, modern en van alle gemakken voorzien veer worden aangeschaft.

Het veer vormt inmiddels een onmisbare schakel in het toeristisch fietsverkeer

Tussen de gebieden ten noorden en ten zuiden van de rivier de Lek, steekt menig toerist het water over. Er zijn door de professionele schippers in de afgelopen 27 jaar meer dan 800.000 passagiers overgezet vanaf de Toeristische Overstappunten aan beide zijden van de rivier. Per vaarseizoen (van april tot oktober) zijn dit ongeveer 35.000 passagiers. Mede door de coronamaatregelen namen deze aantallen de afgelopen twee

jaar fors af. Wat deze maatregelen de komende jaren zullen brengen voor het veer, moet worden afgewacht. Ook is het nog onbekend wat het effect is van de komende dijkverzwaring en de herinrichting van het recreatieterrein Salmsteke. Dit kan leiden tot tijdelijke bereikbaarheidsproblemen. De bestuursleden van stichting De Overkant, waarvan enkele leden al vanaf de start bij het veer betrokken zijn, doen in ieder geval hun uiterste best om de bereikbaarheid en beschikbaarheid zo optimaal mogelijk te houden.

Vele handen maken licht werk

Het bestuur van de Stichting De Overkant bestaat uit een tiental vrijwilligers afkomstig uit Ameide en Lopik. De stichting zorgt ervoor dat het veer in stand blijft en blijft varen. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door subsidies van de gemeenten Lopik en Vijfheerenlanden, het recreatieschap De Stichtse Groenlanden boardsponsors en donateurs. Naar nieuwe donateurs is men altijd op zoek, want financieel staat het veer onder druk. Van de oorspronkelijke 1600 donateurs resten er anno 2021 nog 500. Door er met elkaar de schouders onder te blijven zetten, kunnen inwoners van Lopik nog jaren gebruik maken van de veerdiensten. ♥

Kenmerkend aan het plaatsje **Willige Langerak**

Willige Langerak ligt aan de Lekdijk. Kenmerkend aan het plaatsje is de prachtige waterplas, die de Waai, de Waaikuil of 't Gat wordt genoemd. Een erfenis van de dijkdoorbraak in 1595.

Groen dorp, bijzondere natuur door de ligging aan de Lek, verbinding met voorouders, verbinding met historie, **no nonsense karakter**, actief verenigingsleven

Dit is de geschiedenis van Willige Langerak

De eerste vermelding van het bestaan van Willige Langerak dateert uit een akte van 1272. Vermoedelijk bestond er toen al een parochiekerk met enige bebouwing tussen deze kerk en Schoonhoven.

Het grondgebied ten noorden van de Lek van de voormalige gemeente Willige Langerak vormde samen met het grondgebied ten zuiden van de Lek van de voormalige gemeente Langerak de heerlijkheid Langerak (voor omschrijving heerlijkheid: zie Jaarsveld). Deze naam komt van 'lange rak', dit houdt in: het rechte deel van de Lek ter hoogte van het dorp.

Na de Franse tijd (1795) werden alle heerlijkheden opgeheven en werden gemeentes gevormd. Zo ontstond in 1816 de zelfstandige gemeente Willige Langerak. In 1857 worden Cabauw en Zevender aan deze gemeente toegevoegd en in 1943 wordt de gemeente Willige Langerak, samen met Jaarsveld, aan de gemeente Lopik toegevoegd.

In 1970 vond een ingrijpende splitsing plaats. Een gedeelte van de gemeente Willige Langerak (de dorpskern) en het oude gerecht Zevender zijn overgegaan van de gemeente Lopik naar de gemeente Schoonhoven en daarmee

naar de provincie Zuid-Holland. Hierdoor is een bijzondere geografische situatie ontstaan: de dorpskern van Willige Langerak is opgegaan in het uitdijende Schoonhoven en wordt daardoor niet meer als een aparte kern gezien. Het buitengebied dat achterblijft bij de gemeente Lopik, wordt door deze gemeente wel als een aparte kern beschouwd en wordt ook als zodanig aangeduid met een plaatsnaambord.

'Gewoon' is al gek genoeg

In het dorp heerst vreugde, vrijheid en positieve sociale controle. Mensen die zich te veel bemoeien met het dorp zien ze liever op de Lekdijk voorbijrijden aan

hun dorp. De Willige Langerakkers staan dan ook niet voor niets achter het motto "je moet hier niet met onzin aankomen". Typisch in het dorp is het echte 'huisje, boompje, beestje' gevoel. Inwoners uit andere dorpen typeren de Willige Langerakkers als dijkbewoners, eigenwijs en eigenzinnig. Dat laatste klopt echter niet. De inwoners weten gewoon goed wat ze willen.

Willige Langerakkers: trotse makkers

Trots zijn de Willige Langerakkers op de ruimte en rust in hun dorp, maar ook op hun cultuur. Iedereen staat voor elkaar klaar en ze kunnen met iedereen

overweg. Met de Lek aan de andere kant van de dijk gaan de inwoners met lekker weer graag zwemmen. Rust is er echter helaas niet altijd. Inwoners ervaren (geluids-)overlast door motoren op de Lekdijk en de Tiendweg.

Bijzonder aan Willige Langerak vinden de inwoners het museum De Wielewaal, de Wilgesprong, het buurthuis en het speelveld. In combinatie met de groene omgeving is het een prettig dorp om te wonen en dat blijkt uit het gemiddelde rapportcijfer van een 8,0 op een schaal van 1 tot 10. Het is geen 10, wat onder andere komt door zorgen over dijkversterking en openbaar vervoer.

Ook zijn inwoners bang dat er in de toekomst nog weinig betrokkenheid is met inwoners van het platteland.

Hofleverancier van burgemeesters

Willige Langerak is een beetje de hofleverancier van burgemeesters in de afgelopen jaren. Niet alleen woont de huidige burgemeester Laurens de Graaf 'aan de dijk', maar ook twee vorige burgemeesters hebben lange tijd in Willige Langerak gewoond.

Maar misschien wel de meest aparte inwoner is de bever van Willige Langerak! ▾

Natuur in Lopik

“Het Oerlemansbosje is een stuk natuur dat niet zomaar voor iedereen publiekelijk toegankelijk is. Op deze manier kan de natuur het beste beschermd worden. We laten de natuur lekker haar eigen gang gaan, zo kunnen de kinderen op de beste manier van alles leren over de planten en dieren in het bos. Lesgeven aan kinderen mogen wij er namelijk wel als uitzondering.”

Wat voor planten en dieren komen er zoal voor in het gebied?

“Qua dieren zijn er verschillende soorten vogels die voornamelijk te vinden zijn in de uiterwaarden. Dat zijn dan bijvoorbeeld mussen, koolmeesjes, pimpelmeesjes, merels en lijsters. Dat zijn vogels die je sowieso veel tegenkomt in Nederland. Waarom ze ook in Lopik gevestigd zijn? Ze voelen zich er thuis. Er is voldoende eten voor ze en ze hebben alle ruimte om rond te vliegen. Bovendien waarderen ze de rust die heerst in Lopik. Ze kunnen vrijuit leven en hebben niet zo veel last van mensen of een grote hoeveelheid verkeer.”

En wat voor planten zijn hier veel?

“In de bossen veel eikenbomen. Langs de waterkant zie je vooral veel knotwilgen. Dat is wel echt Lopikerwaard eigen. Je ziet ze veel langs dijkpercelen en ze worden ook wel gebruikt als erfafscheiding. Bovendien werden wilgen vroeger gebruikt bij de griendteelt. De tenen

daarvan werden benut voor vlechtwerk dat ter versterking op de dijken werd bevestigd.”

Wat maakt dat de knotwilgen hier zo goed groeien?

“Knotwilgen genieten van water. Ze worden dan ook vaak aangetroffen in lage poldergebieden. Met hun wortels verstevigen zij de bermen en oevers van de Lek. De Lek is sowieso bepalend voor de natuur hier in Lopik. Er is hier stevige kleigrond die moeilijk te bewerken is. Wel is dit een hele voedzame bodem, waardoor bijvoorbeeld fruitbomen heel goed kunnen groeien. Het feit dat deze kleigrond er is, komt door de stroming van de Lek. Even verderop hebben ze bijvoorbeeld zandgrond, zo zie je dat de rivier veel invloed heeft.”

Hoe komt dat, dat de Lek zo veel invloed heeft?

“De rivier meandert. Dit betekent dat er in de loop van de rivier als het ware lussen ontstaan. Hierdoor verschilt het tempo van het water dat door de rivier stroomt. Wanneer het water langzamer stroomt, wordt grond afgezet. Dat is wat in Lopik ook gebeurt. Doordat onze gemeente bij een lus ligt, wordt kleigrond afgezet en daar kunnen onze fruitbomen dan mooi in groeien.”

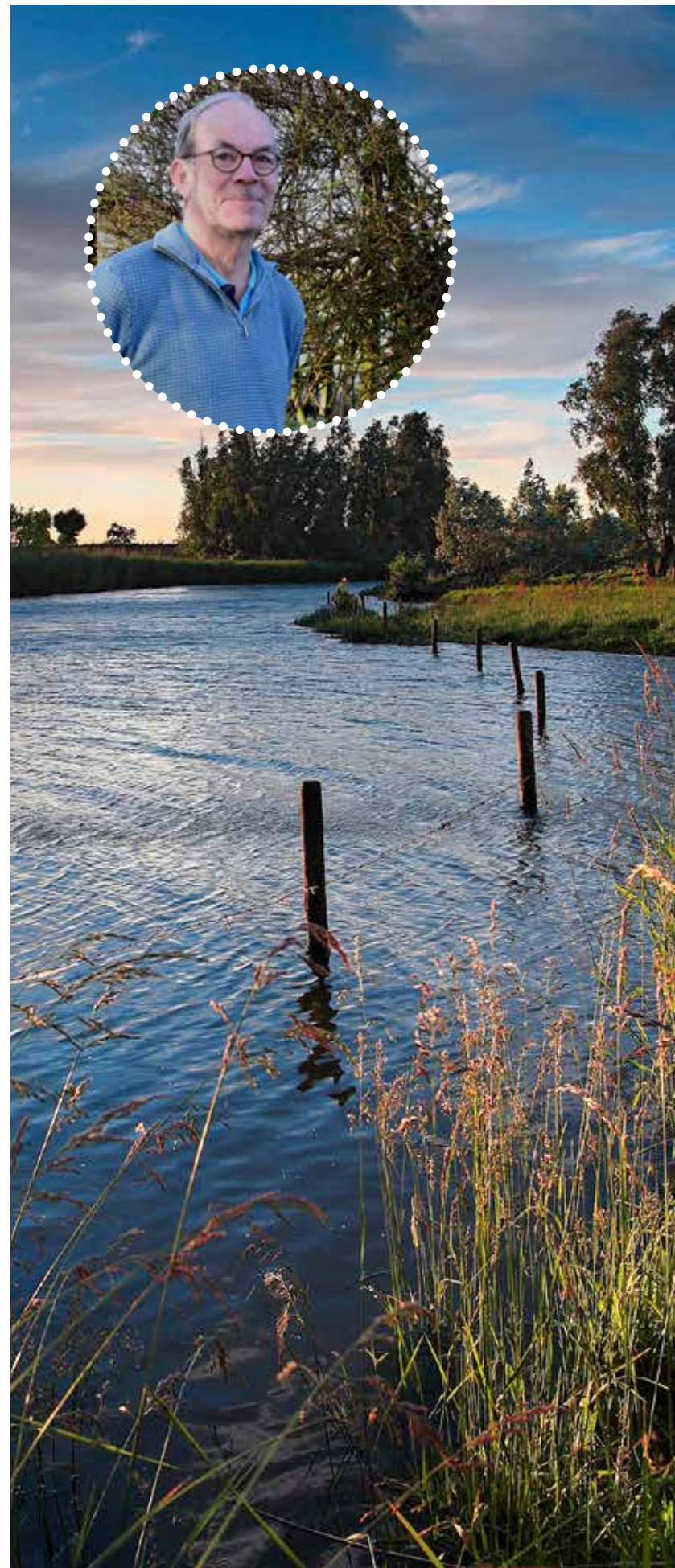
Met stip op één kwam uit de enquête dat inwoners van Lopik de natuur en het groene karakter in de gemeente erg waarderen. Maar wat maakt dan de natuur in Lopik zo uniek? En wat zijn de kansen voor het gebied in de toekomst? We vroegen het aan Jan-Barend Kramer, vrijwilliger bij BuitenWijs. BuitenWijs is een organisatie die kinderen uit de gemeente in het Oerlemansbosje les geeft over de natuur. Door kinderen te laten ontdekken en beleven, leren zij van alles over de natuur.

We hebben in Nederland wel meer polderlandschappen. Wat maakt de polder van Lopik uniek ten opzichte van andere?

“Wat echt uniek is, is de Bol. Dat is een gebied langs de Lek met hele bijzondere vegetatie. Er zijn daar zandgebieden waar zandvliegen in zitten. Dat is heel zeldzaam in Nederland. Waarom het hier ligt? Dat is voor mij ook nog een vraag. Verder is de polder in Lopik veel kronkeliger. Kijk bijvoorbeeld naar Flevoland, daar zijn de polders aangelegd. Die zijn heel recht toe recht aan. Dat is in Lopik niet. Het heeft op zich verder geen effect op de natuur, maar het ziet er veel mooier uit in mijn beleving. Bovendien is het veel natuurlijker, die bochten en lussen horen er gewoon bij.”

Hoe is het polderlandschap veranderd door de jaren heen?

“Door schaalvergroting is er nu veel meer weiland. Ook de fruitteelt en akkerlandbouw zijn over de jaren groter geworden. Hoe het landschap er vroeger uit zag, dat weet ik niet precies. Wel werd er veel gedaan met griendteelt, zoals ik eerder al zei. Tegenwoordig hebben we te maken met woningbouw en een toename van industrie in het gebied. Ook dat heeft invloed op de natuur. Allereerst natuurlijk omdat door de komst van huizen grond moet worden opgeofferd.

De natuur krijgt dus minder de ruimte. Bovendien zorgen huizen, maar ook zeker de industrie, ervoor dat de natuur verontreinigd wordt. Al het afval, het energiegebruik en de bijkomstige uitstoot van CO2 is zeker merkbaar in de natuur.”

Wat is te merken van die verontreiniging? Ook met het oog op bijvoorbeeld klimaatverandering?

“In klimaatdoelen wordt veel gesproken over het verminderen van CO2-uitstoot. Dat is goed, maar voor planten moet het niet tot helemaal nul worden gereduceerd. Dat verwacht ik eerlijk gezegd ook niet, want dat is wel heel ambitieus. Maar goed, planten hebben de CO2 nodig om te kunnen groeien, anders sterven ze af. Uiteindelijk is de natuur heel flexibel. Als plant- of diersoorten verdwijnen uit een gebied, biedt dat vaak weer mogelijkheden voor andere soorten om te ontwikkelen. Het zou dus best kunnen dat de natuur in dit gebied er over vijftig jaar heel anders uit ziet.”

Wat betekent de landbouw in het gebied voor al het groen?

“Er is inderdaad veel landbouw. Bij het houden van vee komt bijvoorbeeld veel methaan vrij. Dit heeft invloed op de groei van planten. Mede door de uitstoot van methaan en CO2, groeien planten bijvoorbeeld minder hoog.”

Welke kansen ziet u voor het gebied?

“Recreatie en toerisme, daar zou de gemeente meer op in moeten zetten. Meer plekken om te kamperen, zoals bij de boer bijvoorbeeld. Lopik heeft een heel mooi landschap en dat trekt mensen aan. Je kan hier ook prachtig wandelen en fietsen. Dat zie je nu ook al veel gebeuren.”

Wat geven jullie de kinderen bij BuitenWijs mee in jullie lessen?

“Wij laten de kinderen zelf beleven hoe de natuur in elkaar zit. Van de allerjongsten tot de wat oudere kinderen. Lekker naar buiten en uitvogelen wat de natuur te bieden heeft. Dat doen ze tegenwoordig veel te weinig. Je merkt ook wel dat sommigen een beetje bang zijn om vies te worden, die hebben dan een klein duwtje nodig. Het is grappig, want je merkt daarin wel verschil tussen kinderen van basisscholen uit de verschillende kernen. Kinderen uit Cabauw of Polsbroek springen zo de natuur in, maar uit Lopik zijn ze wat huiveriger. Wat we ze vooral leren, is om verstandig om te gaan met de natuur. Bewust worden van wat er om ze heen is en hoe ze daar goed mee om moeten gaan.” ♥

**Dit is
uniek**

**U liet uw hart
spreken!**

**Dat vinden wij
waardevol**

waardevollopik.nl